

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

με τίτλο

«Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/828, 2023/2225, 2023/2673, 2024/825, 2024/1799 και 2026/74»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2225 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/48/ΕΚ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 4	Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 5	Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 6	Απαγόρευση των διακρίσεων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ	
Άρθρο 7	Διαφήμιση και πρακτικές προώθησης συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 8	Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 9	Γενικές πληροφορίες (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 10	Προσυμβατικές πληροφορίες (παρ. 1 έως 9 άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 11	Προσυμβατικές πληροφορίες στις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3 (παρ. 1 έως 7 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 12	Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών (παρ. 10 άρθρου 10 και παρ. 8 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 13	Επαρκείς εξηγήσεις (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 14	Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΛΗΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	

Άρθρο 15	Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης (παρ. 1 και 2 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 16	Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης (παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 17	Δήλωση βούλησης για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών (άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 18	Συμβουλευτικές υπηρεσίες (παρ. 1, 4 και 6 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 19	Υποχρεώσεις ενημέρωσης σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 20	Λοιπές υποχρεώσεις σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 3 και 5 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 21	Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
Άρθρο 22	Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 23	Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 3 και 4 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 24	Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 7, 8, 9 και 10 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 25	Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 26	Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων (παρ. 6, 7 και 8 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 27	Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄	
ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΗΣ	
Άρθρο 28	Μορφή της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 29	Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης (άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄	
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
Άρθρο 30	Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 31	Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου (άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄	
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ	
Άρθρο 32	Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 33	Υπέρβαση (άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΓΙΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΡΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΓΑΘΟΥ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	
Άρθρο 34	Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης (παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 35	Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 36	Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας (άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 37	Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης (παρ. 1 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 38	Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης (παρ. 2, 3, περ. α) παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ	
Άρθρο 39	Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 40	Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού ποσού πίστωσης, χρεωστικών τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης για συμβάσεις πίστωσης - Δυνατότητα επιβολής πραγματικών εξόδων του πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 41	Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 42	Διασφάλιση απαιτήσεων γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων (παρ. 1 άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄	

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ - ΜΕΤΡΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
Άρθρο 43	Λήψη μέτρων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης των καταναλωτών σχετικά με τις συμβάσεις πιστώσεων - Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη μέτρων (παρ. 1 άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 44	Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή (παρ. 1, 3, 4 και 5 άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 45	Διασφάλιση ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές για χρέη και υποχρεώσεις πιστωτικών φορέων - Αρμόδιοι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη - Χρηματοδότηση δαπανών παροχής δωρεάν συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη (παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 46	Αδειοδότηση μεσιτών πιστώσεων - Αρμόδια αρχή αδειοδότησης και άσκησης εποπτείας στις δραστηριότητες μεσιτών πιστώσεων - Ελάχιστες απαιτήσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας - Εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης (παρ. 1 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 47	Τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος - Υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης και υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 48	Σύσταση και ενημέρωση υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης για την ευχερή πρόσβαση του κοινού στο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 49	Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
Άρθρο 50	Αδειοδότηση πιστωτικών φορέων - Υπόχρεοι φορείς - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικού φορέα (παρ. 1, 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Άρθρο 51	Μητρώο πιστωτικών φορέων - Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου από την Τράπεζα της Ελλάδος - Ελάχιστο περιεχόμενο μητρώου (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 52	Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014 (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄	
ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 53	Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή (άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 54	Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυννοριακών διαφορών (άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄	
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΧΩΝ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 55	Αρμόδιες αρχές άσκησης εποπτείας και υποχρέωση συνεργασίας αυτών - Δυνατότητα λήψης μέτρων παρέμβασης από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων (παρ. 1, 7 και 9 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 56	Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τους εργαζομένους στις αρμόδιες αρχές και τους εντεταλμένους ελεγκτές και εμπειρογνώμονες - Εξαιρέσεις από την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου (παρ. 2 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 57	Υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παρ. 3 άρθρου 31, παρ. 2 άρθρου 34, παρ. 4 άρθρου 36, παρ. 5 άρθρου 41 και άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 58	Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δικαίο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δικαίο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 59	Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 60	Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων (άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 61	Παραρτήματα Μέρους Α΄ (Παραρτήματα I, II, III και IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄	
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	

Άρθρο 62	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α' (παρ. 2 άρθρου 33 και παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 63	Τελικές διατάξεις Μέρους Α' (τέταρτο εδάφιο άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 64	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α' (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 65	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α' (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΜΕΡΟΣ Β'	
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ, ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕΣΩ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΔΙΕΠΑΦΗΣ - ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2673 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/83/ΕΕ ΟΣΩΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/65/ΕΚ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'	
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 66	Σκοπός
Άρθρο 67	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'	
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ Ή ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΔΙΕΠΑΦΩΝ	
Άρθρο 68	Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 69	Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 70	Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιδ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 71	Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιε στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 72	Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης - Προσθήκη άρθρου 3ιστ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 73	Παροχή επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών -

	Προσθήκη άρθρου 3ιζ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 74	Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές - Προσθήκη άρθρου 3ιη στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 75	Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994 (παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 76	Υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που αξιοποιήθηκαν (παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 77	Τελικές διατάξεις Μέρους Β΄ (δεύτερο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 78	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄ (πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/825 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2005/29/ΕΚ ΚΑΙ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 79	Σκοπός
Άρθρο 80	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994	
Άρθρο 81	Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 82	Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 83	Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Άρθρο 84	Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 85	Χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές - Προσθήκη άρθρου 4στα στον ν. 2251/1994 (παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 86	Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 87	Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 88	Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 89	Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 90	Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περιληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994
ΜΕΡΟΣ Δ΄	
ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1799 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/771 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 91	Σκοπός
Άρθρο 92	Αντικείμενο (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟΝ Ν. 2251/1994	
Άρθρο 93	Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου Μέρους Τέταρτου ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 94	Επισκευή αγαθών - Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 95	Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 5δ στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Άρθρο 96	Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 97	Υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5στ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 98	Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ζ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 99	Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5η στον ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 100	Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5θ στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 101	Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης - Προσθήκη άρθρου 5ι στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 102	Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 5ια στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 103	Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές - Προσθήκη άρθρου 5ιβ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 104	Εθνικό σημείο επαφής - Προσθήκη άρθρου 5ιγ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 105	Ενημέρωση των καταναλωτών - Προσθήκη άρθρου 5ιδ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 106	Μέτρα για την προώθηση της επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ιε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 107	Υποχρεωτικός χαρακτήρας - Προσθήκη άρθρου 5ιστ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 108	Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994 (άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 109	Τροποποίηση του Παραρτήματος II του ν. 2251/1994 (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 110	Προσθήκη Παραρτημάτων III και IV στον ν. 2251/1994 (Παραρτήματα I και II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)
Άρθρο 111	Προσθήκη σημείου 29 στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
ΜΕΡΟΣ Ε΄	
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3959/2011	
Άρθρο 112	Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση άρθρου 28Γ ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

Άρθρο 113	Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011 (περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)
Άρθρο 114	Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους – Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄	
ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2017 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Άρθρο 115	Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)
Άρθρο 116	Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998
Άρθρο 117	Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025
Άρθρο 118	Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 1963/1991
Άρθρο 119	Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους»
ΜΕΡΟΣ Ζ΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/16/ΕΚ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	
Άρθρο 120	Αρμόδια αρχή
Άρθρο 121	Έσοδα από πρόστιμα Fuel EU
Άρθρο 122	Διαδικασία επιβολής και καταβολής προστίμου Fuel EU
Άρθρο 123	Διάθεση εσόδων Fuel EU μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων
Άρθρο 124	Πόροι

Άρθρο 125	Τελικοί δικαιούχοι χρηματοδοτικών προγραμμάτων
Άρθρο 126	Έκθεση διάθεσης εσόδων
Άρθρο 127	Πρόστιμα μη συμμόρφωσης με διαδικαστικές υποχρεώσεις
Άρθρο 128	Πράσινοι πόροι από την επιβολή προστίμων Fuel EU - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 3 ν. 3889/2010
Άρθρο 129	Εκπροσώπηση Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄	
Άρθρο 130	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ζ΄
Άρθρο 131	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ζ΄
ΜΕΡΟΣ Η΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 132	Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024
Άρθρο 133	Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας
ΜΕΡΟΣ Θ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 134	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2225 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/48/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πίστωσης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, μέσω της θέσπισης κανόνων διαφάνειας, υπεύθυνης παροχής πίστωσης και δίκαιων εμπορικών πρακτικών, ιδίως στο ψηφιακό περιβάλλον, προς όφελος της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Άρθρο 2
Αντικείμενο
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, οι οποίες έχουν τη μορφή δανείου ή τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο ή τη μορφή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, μέσω της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές.
2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εξαιρούνται:
  - α) οι συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με εμπράγματη ασφάλεια επί ακινήτου,
  - β) οι συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ή διατήρηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική χρήση,
  - γ) οι συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, με την επιφύλαξη της παρ. 4,
  - δ) οι συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται από εργοδότες στους εργαζομένους τους ως δευτερεύουσα δραστηριότητα, είτε άτοκα είτε με συνολικά ετήσια ποσοστά επιβάρυνσης, τα οποία είναι χαμηλότερα από εκείνα που επικρατούν στην αγορά και τα οποία δεν προσφέρονται στο ευρύ κοινό,
  - ε) οι συμβάσεις πίστωσης, οι οποίες συνάπτονται με επιχειρήσεις επενδύσεων κατά την έννοια της υποπερ. α) της περ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α΄ 14) ή με πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του σημείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), με σκοπό την παροχή της δυνατότητας σε επενδυτή να διενεργήσει συναλλαγή όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στο Τμήμα Γ΄ του Παραρτήματος Ι του ν. 4514/2018, όταν η επιχείρηση επενδύσεων ή το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί την πίστωση συμμετέχει στην εν λόγω συναλλαγή,
  - στ) οι συμβάσεις πίστωσης που απορρέουν από διακανονισμό που επιτεύχθηκε ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δημόσιας αρχής,
  - ζ) οι συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε τυχόν άλλη αυτοτελής σύμβαση ορίζουν υποχρέωση ή δικαίωμα αγοράς του αντικειμένου της σύμβασης,
  - η) οι συμβάσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος στις οποίες σωρευτικά και με την επιφύλαξη της παρ. 3:

ηα) η πίστωση προσφέρεται από τον ίδιο τον προμηθευτή αγαθών ή τον πάροχο και όχι από τρίτο,

ηβ) το τίμημα καταβάλλεται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση υπερημερίας,

ηγ) το τίμημα εξοφλείται στο σύνολό του εντός πενήντα (50) ημερολογιακών ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας,

θ) οι συμβάσεις πίστωσης με τις οποίες συμφωνείται η εξόφληση υπάρχουσας οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση,

ι) οι συμβάσεις πίστωσης στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής υποχρεούται να χορηγήσει ενέχυρο στον πιστωτικό φορέα και η ευθύνη του περιορίζεται αποκλειστικά στο εν λόγω ενέχυρο,

ια) οι συμβάσεις πίστωσης που:

ιαα) χορηγούνται σε περιορισμένο κοινό, βάσει νόμου, για σκοπούς κοινής ωφελείας, και

ιαβ) είναι άτοκες ή έχουν χρεωστικό επιτόκιο χαμηλότερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή άλλους όρους, οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον καταναλωτή από αυτούς που επικρατούν στην αγορά,

ιβ) οι συμβάσεις πίστωσης που είναι σε ισχύ την 20ή.11.2026, με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 2 του άρθρου 64.

3. Κατά παρέκκλιση της περ. η) της παρ. 2, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος οι συμβάσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος, οι οποίες συνάπτονται από απόσταση κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α' 191), από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που αποτελούν επιπρόσθετα παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 81/2018 (Α' 151), οι οποίοι δεν είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124) εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η πίστωση δεν παρέχεται από τρίτον, ούτε τρίτος αποκτά τις απαιτήσεις από τη σύμβαση πίστωσης,

β) το τίμημα καταβάλλεται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση υπερημερίας και

γ) το τίμημα εξοφλείται στο σύνολό του εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας.

4. Κατά παρέκκλιση της περ. γ) της παρ. 2, ο παρών νόμος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις πίστωσης με συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, που δεν εξασφαλίζονται με εμπράγματα ασφάλεια επί ακινήτου, όταν σκοπός των εν λόγω συμβάσεων πίστωσης είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία.

5. Στις συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή υπέρβασης του πιστωτικού ορίου εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 2 έως 4, 21, 22 έως 27, 33, 40, 44, 45, 53 έως 56, το άρθρο 57, εκτός της παρ. 2, τα άρθρα 58 έως 60 και 63 έως 65.

6. Στις συμβάσεις πίστωσης μεταξύ πιστωτικού φορέα και καταναλωτή, με τις οποίες ρυθμίζονται υφιστάμενες συμβάσεις σε σχέση με τον χρόνο ή τον τρόπο εξόφλησης, στην περίπτωση που ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη ή είναι πιθανόν να περιέλθει σε υπερημερία ως προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην αρχική σύμβαση πίστωσης, εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 2 έως 4, 7, 8, 11, 12, 25 έως 28, οι περ. α) έως η), ιβ) και ιγ) του πρώτου

εδαφίου της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου 29, τα άρθρα 31, 33, 36 έως 52, 54 έως 60 και 63 έως 65, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η ρύθμιση είναι πιθανόν να αποτρέψει τυχόν νομικές διαδικασίες λόγω υπερημερίας του καταναλωτή,

β) ο καταναλωτής δεν υπόκειται, με τη σύναψη της ρύθμισης, σε λιγότερο ευνοϊκούς όρους από τους προβλεπόμενους στην αρχική σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 4

Ορισμοί

(άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «δυνατότητα υπερανάληψης»: ρητή σύμβαση πίστωσης, με την οποία πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα στον καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του καταναλωτή,

2) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

3) «κατάρτιση προφύλ»: όπως ορίζεται στο σημείο 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119),

4) «μεσίτης πιστώσεων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν ενεργεί ως πιστωτικός φορέας και δεν συστήνει απλώς, άμεσα ή έμμεσα, έναν καταναλωτή σε έναν πιστωτικό φορέα, και το οποίο, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, έναντι αμοιβής, η οποία μπορεί να είναι χρηματική ή να έχει οποιαδήποτε άλλη συμφωνηθείσα μορφή οικονομικού ανταλλάγματος:

α) προτείνει ή προσφέρει συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές,

β) βοηθά τους καταναλωτές αναλαμβάνοντας προπαρασκευαστικές εργασίες ή άλλες προσυμβατικές διαδικαστικές πράξεις για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης πέραν των αναφερόμενων στην περ. α), ή

γ) συνάπτει συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα,

5) «πιστωτικός φορέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

6) «πρακτική δέσμευσης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες σε περίπτωση που η σύμβαση πίστωσης δεν διατίθεται χωριστά στον καταναλωτή,

7) «πρακτική ομαδοποίησης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, σε περίπτωση που η σύμβαση πίστωσης διατίθεται και χωριστά στον καταναλωτή, αλλά όχι κατ' ανάγκη με τους ίδιους όρους όπως όταν προσφέρεται ομαδοποιημένη με τα εν λόγω άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες,

8) «προσυμβατικές πληροφορίες»: οι πληροφορίες που παρέχονται πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά πίστωσης ή, κατά περίπτωση, από την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς και τις οποίες χρειάζεται ο καταναλωτής προκειμένου να είναι σε

θέση να συγκρίνει διαφορετικές προσφορές πίστωσης και να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει τη σύμβαση πίστωσης,

9) «πρόωρη εξόφληση»: η πλήρης ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του καταναλωτή που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης, πριν από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης,

10) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες, και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

11) «σταθερό χρεωστικό επιτόκιο»: το χρεωστικό επιτόκιο, το οποίο ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, ή τα διάφορα χρεωστικά επιτόκια, τα οποία ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό. Αν η σύμβαση πίστωσης δεν ορίζει όλα τα χρεωστικά επιτόκια, το χρεωστικό επιτόκιο θεωρείται σταθερό μόνο για τις τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό που συμφωνήθηκε κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

12) «σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση με τη μορφή:

α) δανείου,

β) συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο, ή

γ) οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης,

με εξαίρεση τις συμβάσεις που συνάπτονται για την παροχή υπηρεσιών ή την προμήθεια αγαθών του ίδιου είδους σε συνεχή βάση, στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής καταβάλλει το τίμημα σε δόσεις, κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών ή της προμήθειας των αγαθών,

13) «συμβουλευτικές υπηρεσίες»: εξατομικευμένες συστάσεις προς καταναλωτή σε σχέση με μία ή περισσότερες συναλλαγές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης και οι οποίες συνιστούν χωριστή δραστηριότητα από τη χορήγηση της πίστωσης ή από τις δραστηριότητες μεσεγγείας πιστώσεων της περ. 4),

14) «συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη»: εξατομικευμένη βοήθεια τεχνικής, νομικής ή ψυχολογικής φύσης που παρέχεται από ανεξάρτητους επαγγελματίες οι οποίοι δεν είναι, ιδίως, μεσίτες πιστώσεων ή πιστωτικοί φορείς, όπως ορίζονται, αντίστοιχα, στις περ. 4) και

5) του παρόντος, ή αγοραστές πιστώσεων ή διαχειριστές πιστώσεων, όπως ορίζονται στις περ. 6) και 8) του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α' 198), προς όφελος καταναλωτών που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων,

15) «συμπληρωματική υπηρεσία»: υπηρεσία που προσφέρεται στον καταναλωτή σε συνδυασμό με τη σύμβαση πίστωσης,

16) «συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση πίστωσης στην οποία:

α) η σχετική πίστωση ή οι σχετικές υπηρεσίες εξυπηρετούν αποκλειστικά τη χρηματοδότηση σύμβασης προμήθειας συγκεκριμένων αγαθών ή παροχής συγκεκριμένης υπηρεσίας και

- β) οι δύο αυτές συμβάσεις συνιστούν αντικειμενικά μία οικονομική ενότητα, δηλαδή όταν:
- βα) η πίστωση χορηγείται στον καταναλωτή από τον ίδιο τον προμηθευτή αγαθών ή τον πάροχο υπηρεσιών ή
- ββ) η πίστωση χρηματοδοτείται από πιστωτικό φορέα, ο οποίος χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών κατά την προώθηση, προετοιμασία ή σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ή
- βγ) στη σύμβαση πίστωσης καθορίζονται ρητώς τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας,
- 17) «συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο» ή «Σ.Ε.Π.Ε.»: το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης και υπολογιζόμενο όπως ορίζεται στο άρθρο 39,
- 18) «συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή»: το σύνολο:
- α) των εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων και κάθε άλλου είδους αμοιβών, που καλείται να καταβάλει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης και τις οποίες γνωρίζει ο πιστωτικός φορέας, πλην των συμβολαιογραφικών εξόδων, και
- β) των εξόδων που σχετίζονται με συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετικές με τη σύμβαση πίστωσης, ιδίως τα ασφάλιστρα, όταν η σύναψη σύμβασης για τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες είναι υποχρεωτική προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί αυτή υπό τους διαφημιζόμενους όρους,
- 19) «συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή»: το άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή,
- 20) «συνολικό ποσό της πίστωσης»: το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει σύμβασης πίστωσης,
- 21) «υπέρβαση»: σιωπηρώς αποδεκτή υπέρβαση πιστωτικού ορίου στο πλαίσιο της οποίας πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα στον καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του καταναλωτή ή τη συμφωνημένη δυνατότητα υπερανάληψης,
- 22) «χρεωστικό επιτόκιο»: το επιτόκιο, εκφραζόμενο ως σταθερό ή κυμαινόμενο ποσοστό, το οποίο εφαρμόζεται σε ετήσια βάση στο ποσό της πίστωσης που έχει αναληφθεί.

Άρθρο 5

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Οι πληροφορίες προς τους καταναλωτές, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, παρέχονται δωρεάν, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους.

Άρθρο 6

Απαγόρευση των διακρίσεων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς δεν προβαίνουν σε διακρίσεις σε βάρος των καταναλωτών που διαμένουν νόμιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους, ούτε για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν αιτούνται τη σύναψη, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προϋποθέσεις για τη

σύναψη σύμβασης, οι όροι και η διατήρησή της δεν μπορεί να συνεπάγονται οποιουδήποτε είδους διακριτική μεταχείριση.

2. Η παρ. 1 δεν θίγει τη δυνατότητα να προσφέρονται διαφορετικοί όροι πρόσβασης σε πίστωση, όταν αυτοί δικαιολογούνται δεόντως από αντικειμενικά κριτήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Άρθρο 7

Διαφήμιση και πρακτικές προώθησης συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι διαφημίσεις και οι πρακτικές προώθησης που αφορούν συμβάσεις πίστωσης πρέπει να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές.

2. Απαγορεύονται διατυπώσεις στις εν λόγω διαφημίσεις και πρακτικές προώθησης που ενδέχεται να δημιουργήσουν ψευδείς προσδοκίες στον καταναλωτή όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ή το κόστος της πίστωσης ή το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή.

3. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πίστωσης υποχρεούνται να τηρούν όλα τα μηνύματα διαφημιστικού χαρακτήρα επί τρία (3) έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους εντός του οποίου ολοκληρώθηκε η μετάδοσή τους και να τα θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55, εφόσον ζητηθούν.

Άρθρο 8

Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης

(άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης περιλαμβάνει σαφή και ευδιάκριτη προειδοποίηση που ενημερώνει τους καταναλωτές ότι ο δανεισμός κοστίζει χρήματα, χρησιμοποιώντας τη διατύπωση: «Προσοχή! Ο δανεισμός χρημάτων κοστίζει χρήματα».

2. Η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης, η οποία αναφέρει επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν οποιοδήποτε κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, περιλαμβάνει τυποποιημένες πληροφορίες σύμφωνα με τις παρ. 3 έως 7.

3. Οι τυποποιημένες πληροφορίες είναι ευανάγνωστες ή μπορούν να ακουστούν ευκρινώς, κατά περίπτωση, είναι προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου που χρησιμοποιείται για τη διαφήμιση και προσδιορίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το χρεωστικό επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, μαζί με πληροφορίες για ενδεχόμενες επιβαρύνσεις που περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή,

β) το συνολικό ποσό της πίστωσης,

γ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.),

δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, όταν αυτή έχει ορισμένη διάρκεια,

ε) την τιμή τοις μετρητοίς και το ποσό της τυχόν προκαταβολής, στην περίπτωση πίστωσης με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες,

στ) το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή και το ποσό των δόσεων, εφόσον αυτό έχει εφαρμογή βάσει του τύπου της σύμβασης.

Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, στις οποίες το μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών, οι περ. ε) και στ) δεν εφαρμόζονται.

4. Οι τυποποιημένες πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 3 προσδιορίζονται μέσω αντιπροσωπευτικού παραδείγματος.

5. Όταν για την έγκριση της πίστωσης ή τη χορήγησή της υπό τους διαφημιζόμενους όρους, είναι υποχρεωτική η σύναψη σύμβασης που αφορά συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης και το κόστος της εν λόγω υπηρεσίας δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι τυποποιημένες πληροφορίες, που αναφέρονται στην παρ. 3 διευκρινίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο την υποχρέωση σύναψης αυτής της σύμβασης.

6. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ του ν. 2251/1994 (Α' 191), σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, στις οποίες το ηλεκτρονικό μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 3 δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών με ευδιάκριτο και σαφή τρόπο, ο καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. ε) και στ) της παρ. 3 μέσω επιλογής κύλισης ή σάρωσης.

7. Απαγορεύεται η διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων, η οποία:

α) παροτρύνει τους καταναλωτές να ζητήσουν πίστωση υποδηλώνοντας ότι η πίστωση θα βελτιώσει την οικονομική τους κατάσταση,

β) αναφέρει ότι οι εκκρεμείς συμβάσεις πίστωσης ή οι καταχωρισμένες πιστώσεις σε βάσεις δεδομένων επηρεάζουν ελάχιστα ή καθόλου την αξιολόγηση μιας αίτησης πίστωσης,

γ) υποδηλώνει ψευδώς ότι η πίστωση οδηγεί σε αύξηση των οικονομικών πόρων, αποτελεί υποκατάστατο της αποταμίευσης ή μπορεί να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο του καταναλωτή,

δ) αναφέρει ότι η χορήγηση μειωμένης τιμής σε ένα προϊόν ή μία υπηρεσία εξαρτάται από τη λήψη πίστωσης.

Άρθρο 9

Γενικές πληροφορίες

(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας ή, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στους καταναλωτές, ανά πάσα στιγμή, σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης, επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής. Οι γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης, όταν διατίθενται στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα ή, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων, παρέχονται στους καταναλωτές τουλάχιστον σε έντυπη μορφή.

2. Οι γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του παρόχου των πληροφοριών,

β) τους σκοπούς για τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πίστωση,

γ) την πιθανή διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,

δ) τα είδη του διαθέσιμου χρεωστικού επιτοκίου, με αναφορά του αν είναι σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σύντομη περιγραφή των χαρακτηριστικών του σταθερού και

του κυμαινόμενου επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιπτώσεων για τον καταναλωτή,

ε) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του συνολικού ποσού της πίστωσης, του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή, του συνολικού πληρωτέου ποσού από τον καταναλωτή και του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.),

στ) αναφορά των πιθανών επιπλέον εξόδων που δεν περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή και τα οποία συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης,

ζ) το εύρος των διαφορετικών διαθέσιμων εναλλακτικών επιλογών για την αποπληρωμή της πίστωσης στον πιστωτικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού, της περιοδικότητας και του ποσού των τακτικών δόσεων αποπληρωμής,

η) περιγραφή των όρων που σχετίζονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση,

θ) περιγραφή του δικαιώματος υπαναχώρησης,

ι) αναφορά των συμπληρωματικών υπηρεσιών που υποχρεούται να λάβει ο καταναλωτής προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί αυτή υπό τους διαφημιζόμενους όρους και, εφόσον υπάρχει τέτοια δυνατότητα, διευκρίνιση ότι οι συμπληρωματικές υπηρεσίες μπορούν να ληφθούν από άροχο διαφορετικό από τον πιστωτικό φορέα και

ια) γενική προειδοποίηση σχετικά με τις πιθανές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 10

Προσυμβατικές πληροφορίες

(παρ. 1 έως 9 άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή σαφείς και κατανοητές προσυμβατικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη σύγκριση των διαφορετικών προσφορών, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει σύμβαση πίστωσης βάσει των όρων που προσφέρει ο πιστωτικός φορέας και των προτιμήσεων και πληροφοριών που έχει ενδεχομένως παράσχει ο καταναλωτής.

Οι εν λόγω προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται στον καταναλωτή εγκαίρως, πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων χρήσης μέσων επικοινωνίας από απόσταση, όπως ορίζονται στην περ. 12 του άρθρου 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191).

Αν οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή την προσφορά πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων υπενθυμίζουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34. Η υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή επί του σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εντός μίας (1) έως επτά (7) ημερολογιακών ημερών μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή, κατά περίπτωση, την υποβολή από τον καταναλωτή της δεσμευτικής προσφοράς πίστωσης.

2. Οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 παρέχονται επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής, μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 61. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο έντυπο πρέπει να είναι εξίσου

ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα και την παρ. 1 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994, αν έχει παράσχει το έντυπο αυτό.

3. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν τις ακόλουθες προσυμβατικές πληροφορίες με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης:

α) τα στοιχεία ταυτότητας του πιστωτικού φορέα και, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων,

β) το συνολικό ποσό της πίστωσης,

γ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,

δ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις,

ε) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή,

στ) τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους μετρητοίς, στην περίπτωση πίστωσης με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης,

ζ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής και, εφόσον η σύμβαση πίστωσης προβλέπει ότι διάφορα τμήματα του οφειλόμενου υπολοίπου επιβαρύνονται με διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και ότι οι καταβολές μπορούν να κατανέμονται μεταξύ αυτών με συγκεκριμένη σειρά, τη σειρά κατανομής των καταβολών στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης,

θ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της υπερημερίας ή της μη πληρωμής,

ι) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης και, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα, την προθεσμία υπαναχώρησης,

ια) την ύπαρξη δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης και, εφόσον υφίσταται δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα, πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω δικαίωμα,

ιβ) τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων.

4. Αν δεν είναι εφικτό να παρουσιαστούν όλες οι πληροφορίες της παρ. 3 με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, τότε αυτές παρατίθενται στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης κατανεμημένες σε δύο (2) σελίδες το πολύ. Σε κάθε περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως ζ) της παρ. 3 περιλαμβάνονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.

5. Στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνονται πέραν των πληροφοριών της παρ. 3, και τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία παρατίθενται μετά και σε σαφή διαχωρισμό από τις πληροφορίες της παρ. 3:

α) το είδος της πίστωσης,

β) οι όροι που διέπουν τις αναλήψεις,

γ) οι όροι εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, και, αν είναι διαθέσιμα, ο δείκτης ή το επιτόκιο

αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και οι περίοδοι, οι όροι και οι διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου,

δ) όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή της περ. β) της παρ. 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61, αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα Σ.Ε.Π.Ε.,

ε) εφόσον υφίστανται, οι επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, οι επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές,

στ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το Σ.Ε.Π.Ε. και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου. Όταν ο καταναλωτής έχει πληροφορήσει τον πιστωτικό φορέα για ένα ή περισσότερα συστατικά στοιχεία της πίστωσης που προτιμά, όπως η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης και το συνολικό ποσό της πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία αυτά,

ζ) εφόσον υφίστανται, τυχόν έξοδα που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε συμβολαιογράφο κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

η) η ενδεχόμενη υποχρέωση σύναψης σύμβασης συμπληρωματικής υπηρεσίας σχετικής με τη σύμβαση πίστωσης, όταν η σύναψη τέτοιας σύμβασης είναι υποχρεωτική για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους διαφεμιζόμενους όρους,

θ) οι απαραίτητες εγγυήσεις, εφόσον υφίστανται,

ι) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα,

ια) το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26,

ιβ) το προβλεπόμενο στην παρ. 8 δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει, κατόπιν αιτήματός του επί σταθερού μέσου της επιλογής του και δωρεάν, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

ιγ) αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, σε περίπτωση που ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε τέτοιου είδους επεξεργασία,

ιδ) το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες,

ιε) η δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική

επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β' 1421) και η διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

ιστ) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης,

ιζ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα, και όπου οι πληρωμές και οι εξοφλήσεις, σε περίπτωση που ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, βασίζονται σε εύλογες προς τα άνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.

Όταν η σύμβαση πίστωσης αναφέρεται σε δείκτη αναφοράς, όπως ορίζεται στο σημείο 3 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (L 171), προσδιορίζονται σε χωριστό έγγραφο το οποίο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης το όνομα του εν λόγω δείκτη αναφοράς και του διαχειριστή του και οι δυνητικές επιπτώσεις του εν λόγω δείκτη αναφοράς για τον καταναλωτή.

6. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης έχουν συνοχή, είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται.

Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.

Κάθε πρόσθετη πληροφορία που ενδεχομένως παρέχει ο πιστωτικός φορέας στον καταναλωτή, εμφανίζεται σαφώς και ευανάγνωστα σε χωριστό έγγραφο που μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, στις περιπτώσεις εμπορίας από απόσταση με χρήση τηλεφωνικής επικοινωνίας κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, η οποία παρέχεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994 σε συνδυασμό με την περ. στ) της παρ. 1 αυτού, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 3 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύμβαση πίστωσης.

8. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου

σύμβασης πίστωσης, επί σταθερού μέσου, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.

9. Σε συμβάσεις πίστωσης, όπου οι καταβολές του καταναλωτή δεν επιφέρουν άμεση και αντίστοιχη μείωση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό κεφαλαίου, κατά χρονικές περιόδους και υπό προϋποθέσεις που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης ή σε τυχόν συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στις πληροφορίες της παρ.

1, μία σαφή, κατανοητή και ευσύνοπτη δήλωση ότι στις εν λόγω συμβάσεις πίστωσης η αποπληρωμή του συνολικού ποσού της πίστωσης που έχει αναληφθεί δεν είναι εγγυημένη, εκτός αν η ίδια η σύμβαση προβλέπει ρητώς τέτοια εγγύηση.

Άρθρο 11

Προσυμβατικές πληροφορίες στις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3

(παρ. 1 έως 7 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3, οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 10, παρέχονται επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής, μέσω του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο Παράρτημα II του άρθρου 61. Οι πληροφορίες αυτές είναι σαφείς και κατανοητές. Όλες οι πληροφορίες παρατίθενται στο εν λόγω έντυπο με τον ίδιο ευδιάκριτο τρόπο. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα και την παρ. 1 του άρθρου 31δ του ν. 2251/1994 (Α' 191), αν έχει παράσχει το έντυπο αυτό.

2. Για τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3, οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 10, περιλαμβάνουν με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε μία σελίδα τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως θ), ια) και ιβ) της παρ. 3 του άρθρου 10, καθώς και ενημέρωση περί της ανυπαρξίας του δικαιώματος υπαναχώρησης.

3. Αν όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε δύο (2) σελίδες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως ζ) της παρ. 3 του άρθρου 10 εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.

4. Στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνονται, πέραν των πληροφοριών της παρ. 2, και τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία παρατίθενται μετά και σε σαφή διαχωρισμό από τις πληροφορίες της παρ. 2:

α) το είδος της πίστωσης,

β) οι όροι εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, κάθε δείκτης ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, οι επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να μεταβληθούν οι επιβαρύνσεις αυτές, εφόσον είναι επιτρεπτή η μεταβολή,

- γ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου,
- δ) οι όροι και η διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης,
- ε) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα,
- στ) αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή, εφόσον υφίσταται το ενδεχόμενο αυτό σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης,
- ζ) αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26,
- η) αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, σε περίπτωση που ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε τέτοιου είδους επεξεργασία,
- θ) το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν άρθρο, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες,
- ι) αναφορά στη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β' 1421) και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,
- ια) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης,
- ιβ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα. Αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, οι ως άνω πληρωμές και οι εξοφλήσεις λαμβάνουν υπόψη και τις εύλογες προς τα πάνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.
5. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης πρέπει να έχουν συνοχή, να είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.
6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4, στις περιπτώσεις εμπορίας από απόσταση με χρήση τηλεφωνικής επικοινωνίας κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3ιδ του ν.

2251/1994, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994 σε συνδυασμό με την περ. στ) της παρ. 1 αυτού, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.

7. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, επί σταθερού μέσου, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι διατεθειμένος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.

Άρθρο 12

Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών (παρ. 10 άρθρου 10 και παρ. 8 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Η υποχρέωση παροχής προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 ή το άρθρο 11 δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Ωστόσο, παραμένει η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα ή, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων να διασφαλίζουν την παροχή στον καταναλωτή των προσυμβατικών πληροφοριών που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα.

Άρθρο 13

Επαρκείς εξηγήσεις (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων υποχρεούνται να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και τις ενδεχόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση.

2. Οι ως άνω εξηγήσεις παρέχονται δωρεάν, πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 10 έως 12 και 49,
- β) τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων συμπληρωματικών υπηρεσιών,
- γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις για τον καταναλωτή που μπορεί να προκύψουν από την προτεινόμενη σύμβαση πίστωσης ή τις προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της υπερημερίας,
- δ) σε περίπτωση που οι συμπληρωματικές υπηρεσίες προσφέρονται ομαδοποιημένες με τη σύμβαση πίστωσης, διευκρινίσεις σχετικά με το αν κάθε επιμέρους συστατικό στοιχείο μπορεί να καταγγελθεί χωριστά και ποιες είναι οι συνέπειες της εν λόγω καταγγελίας για τον καταναλωτή.

Άρθρο 14

Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων ενημερώνουν τους καταναλωτές με τρόπο σαφή και κατανοητό, όταν τους παρέχουν εξατομικευμένη προσφορά που βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΛΗΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 15

Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης (παρ. 1 και 2 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Απαγορεύονται οι πρακτικές δέσμευσης.
2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου περί ανταγωνισμού, είναι επιτρεπτή η πρακτική δέσμευσης με την οποία ο πιστωτικός φορέας απαιτεί από τον καταναλωτή να ανοίξει ή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών ή ταμειυτηρίου, όταν ο λογαριασμός αυτός παρέχεται δωρεάν και εφόσον μοναδικός σκοπός του είναι ένας από τους ακόλουθους:
  - α) η σύρευση κεφαλαίου για την εξόφληση της πίστωσης,
  - β) η εξυπηρέτηση της πίστωσης,
  - γ) η συγκέντρωση από κοινού πόρων για τη λήψη της πίστωσης,
  - δ) η παροχή πρόσθετης ασφάλειας στον πιστωτικό φορέα για την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης.
3. Οι πρακτικές ομαδοποίησης επιτρέπονται. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται σε περίπτωση προσφοράς ή πώλησης της σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες να χορηγήσει δωρεάν και σε σταθερό μέσο στον καταναλωτή επιπροσθέτως των λοιπών υποχρεώσεων χορήγησης πληροφοριών για τη δέσμη πίστωσης και ξεχωριστών χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή υπηρεσιών:
  - α) την πληροφορία ότι η πίστωση είναι διαθέσιμη και χωρίς τα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες και
  - β) τις πληροφορίες του άρθρου 10 αναφορικά με την πίστωση χωρίς τα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, εφόσον υφίσταται διαφοροποίηση των όρων της πίστωσης σε σχέση με την παροχή της πίστωσης σε δέσμη.

Άρθρο 16

Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης (παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς δύναται να απαιτούν από τον καταναλωτή, εφόσον τούτο δικαιολογείται και είναι αναλογικό σε σχέση με τη φύση και τους όρους της σύμβασης πίστωσης, τη σύναψη και διατήρηση ασφαλιστικής σύμβασης αναφορικά με τη σύμβαση πίστωσης. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να αποδέχεται ασφαλιστική σύμβαση επιλογής του καταναλωτή, η οποία συνάπτεται με ασφαλιστική εταιρεία διαφορετική από εκείνη που προτείνεται από τον πιστωτικό φορέα, εφόσον η παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη είναι αντίστοιχη με εκείνη που έχει προταθεί από τον πιστωτικό φορέα. Η άσκηση από τον καταναλωτή του δικαιώματός του να επιλέξει εναλλακτική ασφαλιστική εταιρεία δεν επιτρέπεται να επιφέρει δυσμενή μεταβολή στους όρους της προσφερόμενης πίστωσης.

2. Η ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης δεν μπορεί να συναφθεί πριν από την πάροδο τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία χορήγησης στον καταναλωτή των πληροφοριών της παρ. 3. Οι καταναλωτές μπορούν να συνάπτουν ασφαλιστική σύμβαση και πριν από την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, εφόσον έχουν λάβει τις πληροφορίες της παρ. 3 και ζητήσουν ρητώς και εγγράφως τη σύναψη της σύμβασης.

3. Πριν από τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης αναφορικά με τη σύμβαση πίστωσης ο πιστωτικός φορέας παρέχει δωρεάν και με σταθερό μέσο τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το προτεινόμενο ασφαλιζόμενο ποσό,

β) το δικαίωμα του καταναλωτή να επιλέξει άλλη ασφαλιστική εταιρεία, εφόσον η σύμβαση καλύπτει το ίδιο ασφαλιζόμενο ποσό,

γ) την ελάχιστη προθεσμία των τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία χορήγησης των πληροφοριών για τη σύναψη της σύμβασης

δ) το δικαίωμα του καταναλωτή να ζητήσει ρητώς και με ξεχωριστό έγγραφο τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης ακόμα και πριν από την πάροδο της προθεσμίας των τριών (3) εργάσιμων ημερών.

4. Απαγορεύεται η χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη διάγνωση ογκολογικής ασθένειας καταναλωτή για σκοπούς ασφαλιστικής σύμβασης συνδεδεμένης με σύμβαση πίστωσης, εφόσον έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας του.

Άρθρο 17

Δήλωση βούλησης για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών

(άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η δήλωση βούλησης του καταναλωτή για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών πρέπει να είναι ρητή. Ιδίως, σε περίπτωση χρήσης τετραγωνιδίων επιλογής απαιτείται σαφής θετική ενέργεια εκ μέρους του καταναλωτή, με την οποία προβαίνει ελεύθερα για τη συγκεκριμένη περίπτωση σε ενημερωμένη αποδοχή του περιεχομένου της πρότασης που περιέχεται στο τετραγωνίδιο επιλογής.

2. Δεν επιτρέπεται στους πιστωτικούς φορείς ή στους μεσίτες πιστώσεων να θεωρούν ότι ο καταναλωτής έχει συναινέσει σιωπηρώς στη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή στην αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών, όταν αυτές προσφέρονται μέσω προκαθορισμένων επιλογών, όπως ιδίως μέσω προεπιλεγμένων τετραγωνιδίων επιλογής.

Άρθρο 18

Συμβουλευτικές υπηρεσίες

(παρ. 1, 4 και 6 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες δύναται να παρέχονται μόνο από πιστωτικό φορέα και, εφόσον υπάρχει, από μεσίτη πιστώσεων.
2. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων ενημερώνουν ρητώς τον καταναλωτή, στο πλαίσιο συγκεκριμένης συναλλαγής, για το αν παρέχονται ή μπορούν να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε αυτόν.
3. Δεν επιτρέπεται η χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος» ή παρόμοιοι όροι αναφορικά με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές από πιστωτικούς φορείς ή μεσίτες πιστώσεων.

Άρθρο 19

Υποχρεώσεις ενημέρωσης σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών

(παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, πριν από την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή τη σύναψη σύμβασης για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, παρέχουν στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής:
  - α) αναφορά του αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό τους φάσμα προϊόντων ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 20,
  - β) εφόσον παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες έναντι αμοιβής, αναφορά του ποσού της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, αν το ποσό της εν λόγω αμοιβής δεν μπορεί να καθοριστεί κατά τον χρόνο της παροχής των πληροφοριών, αναφορά του τρόπου υπολογισμού του.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 μπορούν να παρέχονται στον καταναλωτή με τη μορφή πρόσθετων προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 10.

Άρθρο 20

Λοιπές υποχρεώσεις σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών

(παρ. 3 και 5 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες σε καταναλωτές, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων:
  - α) λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις προτιμήσεις και τους στόχους του καταναλωτή που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης, προκειμένου ο πιστωτικός φορέας ή ο μεσίτης πιστώσεων να προτείνει συμβάσεις πίστωσης κατάλληλες για τον καταναλωτή,
  - β) αξιολογούν την οικονομική κατάσταση και τις ανάγκες του καταναλωτή με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στην περ. α), οι οποίες είναι επίκαιρες κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους για την οικονομική κατάσταση του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης,

γ) λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης στο φάσμα προϊόντων τους και, στη βάση αυτή, προτείνουν μία ή περισσότερες συμβάσεις πίστωσης από το εν λόγω φάσμα προϊόντων που να είναι κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική και την προσωπική κατάσταση του καταναλωτή,

δ) ενεργούν προς το συμφέρον του καταναλωτή και

ε) παρέχουν στον καταναλωτή αρχείο με καταγεγραμμένες τις προτάσεις που του υπέβαλαν, επί σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση σχετικά με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

2. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων προειδοποιούν τον καταναλωτή όταν μία σύμβαση πίστωσης ενδέχεται να προκαλέσει συγκεκριμένο κίνδυνο για αυτόν λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής του κατάστασης.

Άρθρο 21

Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Απαγορεύεται κάθε χορήγηση πίστωσης σε καταναλωτή χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 22

Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, προκειμένου να αποφευχθούν ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και υπερχρέωση. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη, κατά ενδεδειγμένο τρόπο, τους παράγοντες που είναι ουσιώδεις για την επαλήθευση της ικανότητας του καταναλωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης.

2. Η αξιολόγηση δύναται να διενεργείται και μέσω έρευνας σε βάσεις δεδομένων του άρθρου 25. Ωστόσο, δεν βασίζεται αποκλειστικά στο πιστωτικό ιστορικό του καταναλωτή.

3. Ο πιστωτικός φορέας καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς παράγοντες όπως αναφέρονται στην παρ. 1.

4. Αν η αίτηση πίστωσης υποβάλλεται από κοινού από περισσότερους του ενός καταναλωτές, ο πιστωτικός φορέας διενεργεί την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας με βάση την κοινή ικανότητα εξόφλησης αυτών.

5. Οι μεσίτες πιστώσεων διαβιβάζουν με ακρίβεια στον ενδιαφερόμενο πιστωτικό φορέα τις απαραίτητες πληροφορίες που λαμβάνουν από τον καταναλωτή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την

κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), προκειμένου να καταστεί εφικτή η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

6. Ο πιστωτικός φορέας θεσπίζει, τεκμηριώνει και διατηρεί διαδικασίες για την αξιολόγηση της παρ. 1. Οι εν λόγω διαδικασίες υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.

Άρθρο 23

Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 3 και 4 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας διενεργείται με βάση κατάλληλες και ακριβείς πληροφορίες για το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και τις άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή, οι οποίες είναι αναγκαίες και αναλογικές προς τη φύση, τη διάρκεια και την αξία της πίστωσης και τους κινδύνους που αυτή ενέχει για τον καταναλωτή.

2. Οι πληροφορίες αυτές:

α) μπορούν να περιλαμβάνουν αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, και

β) δεν περιλαμβάνουν τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).

3. Οι πληροφορίες λαμβάνονται από σχετικές εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και πληροφορίες που δίδονται από τον ίδιο τον καταναλωτή καθώς και βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων κατά τα αναφερόμενα στα άρθρα 25 και 26. Οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης δεν θεωρούνται εξωτερική πηγή για τους σκοπούς του παρόντος. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα επαληθεύονται κατάλληλα, μεταξύ άλλων, αν είναι αναγκαίο, μέσω παραπομπής σε έγγραφα που εκδίδονται ή παρέχονται από πηγές που μπορούν να επαληθεύσουν ανεξάρτητα την ακρίβειά τους.

4. Ο πιστωτικός φορέας τεκμηριώνει εγγράφως και διατηρεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3.

Άρθρο 24

Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 7, 8, 9 και 10 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν πιστωτικός φορέας συνάπτει σύμβαση πίστωσης με καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας δεν ακυρώνει ούτε τροποποιεί, στη συνέχεια, τη σύμβαση πίστωσης σε βάρος του καταναλωτή για τον λόγο ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν διεξήχθη σωστά. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται όταν αποδεικνύεται ότι ο καταναλωτής εν γνώσει του παρέλειψε ή παραποίησε τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 23 και τις οποίες παρέσχε στον πιστωτικό φορέα.

2. Όταν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει τη χρήση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο καταναλωτής έχει

το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα ανθρώπινη παρέμβαση, η οποία συνίσταται στο δικαίωμα:

α) να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα σαφή και κατανοητή εξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λογική και τους κινδύνους που ενέχει η αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σημασία και τις επιπτώσεις της στην απόφαση,

β) να εκφράσει την ίδια άποψή του στον πιστωτικό φορέα και

γ) να ζητήσει επανεξέταση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της απόφασης σχετικά με τη χορήγηση της πίστωσης από τον πιστωτικό φορέα.

Ο καταναλωτής ενημερώνεται από τον πιστωτικό φορέα για τη δυνατότητα άσκησης του εν λόγω δικαιώματος.

3. Όταν απορρίπτεται η αίτηση πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή για την απόρριψη και, εφόσον η απόρριψη σχετίζεται με πιθανή οικονομική δυσκολία ή κίνδυνο υπερχρέωσης, τον παραπέμπει σε εύκολα προσβάσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Αν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή για το γεγονός αυτό, για το δικαίωμα του καταναλωτή σε αξιολόγηση από άνθρωπο, καθώς και για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προκειμένου να αμφισβητήσει την απόφαση.

4. Όταν τα μέρη συμφωνήσουν να αλλάξουν το συνολικό ποσό της πίστωσης μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας επαναξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή βάσει επικαιροποιημένων πληροφοριών πριν από την έγκριση οποιασδήποτε σημαντικής αύξησης του συνολικού ποσού της πίστωσης.

Άρθρο 25

Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς έχουν πρόσβαση στο διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που λειτουργεί στο πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη βάση δεδομένων, δημόσια ή ιδιωτική, η οποία λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πιστωτικοί φορείς:

α) υπάγονται σε εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 55 και

β) συμμορφώνονται πλήρως με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).

2. Σε περίπτωση διασυννοριακής πίστωσης, οι πιστωτικοί φορείς των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι τελούν υπό την εποπτεία αρμόδιας εθνικής αρχής, έχουν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων της παρ. 1, με τους ίδιους όρους πρόσβασης που προβλέπονται για τους εγχώριους πιστωτικούς φορείς.

3. Οι βάσεις δεδομένων της παρ. 1, οι οποίες περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για τους καταναλωτές, περιλαμβάνουν τουλάχιστον πληροφορίες

σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές των καταναλωτών για την εξόφληση της πίστωσης, το είδος της πίστωσης και την ταυτότητα του πιστωτικού φορέα.

4. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων απαγορεύεται να επεξεργάζονται:

α) ειδικές κατηγορίες δεδομένων, όπως αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και

β) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία ενδέχεται να περιέχονται στις βάσεις δεδομένων της παρ. 1.

Άρθρο 26

Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων (παρ. 6, 7 και 8 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν μια αίτηση χορήγησης πίστωσης απορρίπτεται βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 25, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή δωρεάν, με σταθερό μέσο, αμελλητί και το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών για το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνας και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων, καθώς και για τις κατηγορίες δεδομένων που ελήφθησαν υπόψη.

2. Οι πάροχοι των βάσεων δεδομένων διαθέτουν διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων τους για τις ανάγκες του παρόντος νόμου είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς. Οι εν λόγω διαδικασίες υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.

3. Οι πιστωτικοί φορείς ενημερώνουν τους καταναλωτές:

α) εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την καταχώριση σε βάση δεδομένων των οποιωνδήποτε υπερήμερων οφειλών για την εξόφληση της πίστωσης, και

β) για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).

4. Οι πάροχοι βάσεων δεδομένων υποχρεούνται να εφαρμόζουν εσωτερικές διαδικασίες παραπόνων προκειμένου να διευκολύνεται η υποβολή αντιρρήσεων εκ μέρους των καταναλωτών αναφορικά με το περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων που χρησιμοποιούνται σε συμβάσεις πίστωσης. Στο εν λόγω περιεχόμενο περιλαμβάνονται ιδίως οι πληροφορίες που μπορούν να λαμβάνονται από τρίτα μέρη, όπως οι πιστωτικοί φορείς, μέσω της βάσης δεδομένων. Οι εν λόγω διαδικασίες και πολιτικές υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 55.

Άρθρο 27

Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν ο πιστωτικός φορέας χορηγήσει πίστωση κατά παράβαση των υποχρεώσεων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26:

α) Ο καταναλωτής απαλλάσσεται από το συνολικό κόστος της πίστωσης και έχει υποχρέωση να καταβάλει μόνο το ποσό του κεφαλαίου σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών.

β) Ο πιστωτικός φορέας οφείλει να παραδώσει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση αναθεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης, στο οποίο αποτυπώνονται αναλυτικά οι οφειλόμενες καταβολές μετά την εφαρμογή της περ. α).

γ) Ο καταναλωτής δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση οποτεδήποτε και χωρίς προθεσμία. Σε περίπτωση τέτοιας καταγγελίας, ο πιστωτής δεν δικαιούται καμία αποζημίωση ή άλλη αμοιβή για πρόωρη εξόφληση ή καταγγελία.

δ) Αν ο καταναλωτής αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση και η αδυναμία αυτή οφείλεται σε περιστάσεις οι οποίες, εφόσον είχαν ληφθεί υπόψη κατά την προσήκουσα αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, θα είχαν οδηγήσει σε μη σύναψη της σύμβασης, ο πιστωτικός φορέας δεν δύναται να αξιώσει τόκο υπερημερίας με επιτόκιο ανώτερο του εξωτραπεζικού νόμιμου τόκου υπερημερίας, όπως εκάστοτε προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Οι συνέπειες της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται, αν ο καταναλωτής με δόλο παρείχε εσφαλμένες ή παραπλανητικές πληροφορίες ή απέκρυψε ουσιώδη δεδομένα σχετικά με την οικονομική του κατάσταση, τα οποία ήταν καθοριστικά για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Άρθρο 28

Μορφή της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Οι συμβάσεις πίστωσης και οι τροποποιήσεις τους καταρτίζονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου και σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχεται αντίγραφο της σύμβασης πίστωσης.

Άρθρο 29

Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης (άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει, με τρόπο σαφή και ευσύνοπτο, όλα τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το είδος της πίστωσης,

β) τα στοιχεία ταυτότητας, τις ταχυδρομικές διευθύνσεις, τους αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των συμβαλλόμενων μερών, καθώς και τα στοιχεία ταυτότητας και την ταχυδρομική διεύθυνση του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων, εφόσον υπάρχει,

γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης και τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις,

δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,

ε) τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς, όταν η σύμβαση πίστωσης έχει τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες ή όταν πρόκειται για συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης,

στ) το ή τα χρεωστικά επιτόκια, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, αν είναι διαθέσιμα, τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό

επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου,

ζ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, υπολογιζόμενο κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και αναφορά όλων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτόν,

η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής και εφόσον η σύμβαση πίστωσης προβλέπει ότι διάφορα τμήματα του οφειλόμενου υπολοίπου επιβαρύνονται με διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και ότι οι καταβολές μπορούν να κατανέμονται μεταξύ αυτών με συγκεκριμένη σειρά, τη σειρά κατανομής των καταβολών στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης,

θ) όταν η σύμβαση πίστωσης καθορισμένης διάρκειας προβλέπει απόσβεση κεφαλαίου, αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λαμβάνει οποτεδήποτε και δωρεάν, κατόπιν αιτήματός του, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων,

ι) όταν καταβάλλονται επιβαρύνσεις και τόκοι χωρίς απόσβεση κεφαλαίου, κατάσταση που δείχνει τις περιόδους και τους όρους καταβολής των τόκων και κάθε σχετικής περιοδικής ή μη περιοδικής επιβάρυνσης,

ια) εφόσον υφίστανται, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές,

ιβ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

ιγ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της υπερημερίας ή της μη πληρωμής,

ιδ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, ενημέρωση σχετικά με την υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής,

ιε) τις απαραίτητες εγγυήσεις και ασφαλίσεις, εφόσον απαιτούνται,

ιστ) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, την προθεσμία άσκησής του, τους όρους που διέπουν την άσκησή του, το σταθερό μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 34, καθώς και τις πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση του καταναλωτή κατά την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 34 να καταβάλει το αναληφθέν κεφάλαιο και τους τόκους, συμπεριλαμβανομένου του ποσού των καταβλητέων τόκων ανά ημέρα,

ιζ) το είδος του σταθερού μέσου στο οποίο ο καταναλωτής επιλέγει να λάβει τα ακόλουθα:

ιζα) την υπενθύμιση του τρίτου και του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 10, όταν οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή την προσφορά πίστωσης,

ιζβ) τις πληροφορίες του άρθρου 30,

ιζγ) τις πληροφορίες σχετικά με τη μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου της παρ. 1 του άρθρου 31,

ιζδ) τις πληροφορίες των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 32, σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης και

ιζε) τις πληροφορίες σχετικά με την καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 36 και σχετικά με το δικαίωμα παύσης της παρ. 3 του άρθρου 36, σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας,

ιη) πληροφορίες για τα δικαιώματα του άρθρου 35, καθώς και για τους όρους άσκησής τους, εφόσον η πιστωτική σύμβαση συνδέεται με την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών,

ιθ) αναφορά στο δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του άρθρου 37, τη διαδικασία πρόωρης εξόφλησης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα του άρθρου 38 και διαφανή και κατανοητή επεξήγηση του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης αυτής, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα αποζημίωσης,

κ) τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης,

κα) τη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β' 1421) και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

κβ) ενδεχόμενους άλλους συμβατικούς όρους,

κγ) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής του άρθρου 55,

κδ) τα στοιχεία επικοινωνίας των παρόχων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη και σύσταση προς τον καταναλωτή να επικοινωνήσει με τους παρόχους αυτούς σε περίπτωση δυσκολιών αποπληρωμής.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως κδ) παρέχονται κατά τρόπο ευανάγνωστο και προσαρμοσμένο στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται και παρουσιάζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

2. Όταν εφαρμόζεται η περ. θ) της παρ. 1, ο πιστωτικός φορέας διαθέτει στον καταναλωτή, δωρεάν και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα αποπληρωμής (χρεολυσίων). Ο εν λόγω πίνακας περιλαμβάνει:

α) τις οφειλόμενες καταβολές,

β) τις ημερομηνίες/περιόδους καταβολών,

γ) τους όρους που σχετίζονται με τις καταβολές,

δ) ανάλυση κάθε καταβολής σε απόσβεση κεφαλαίου, τόκο βάσει του χρεωστικού επιτοκίου και τυχόν πρόσθετα έξοδα.

Αν το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό ή τα πρόσθετα έξοδα ενδέχεται να μεταβληθούν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης πίστωσης, ο πίνακας αναφέρει με σαφή και ευσύνητο τρόπο ότι τα αναγραφόμενα στοιχεία παραμένουν σε ισχύ μέχρι τη στιγμή που θα μεταβληθούν το επιτόκιο ή τα πρόσθετα έξοδα.

3. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης, στην οποία οι καταβολές του καταναλωτή δεν επιφέρουν άμεση και αντίστοιχη μείωση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό κεφαλαίου, κατά χρονικές περιόδους και υπό

προϋποθέσεις που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης ή σε τυχόν συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στις πληροφορίες της παρ. 1, μια σαφή, κατανοητή και ευσύνοπτη δήλωση ότι στις εν λόγω συμβάσεις πίστωσης η αποπληρωμή του συνολικού ποσού της πίστωσης που έχει αναληφθεί δεν είναι εγγυημένη, εκτός αν η ίδια η σύμβαση προβλέπει ρητώς τέτοια εγγύηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Άρθρο 30

Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται στο παρόν Μέρος, ο πιστωτικός φορέας κοινοποιεί στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος τους, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των όρων της σύμβασης:

- α) σαφή περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, ανάλογα με την περίπτωση, είτε την ανάγκη συγκατάθεσης του καταναλωτή είτε την επεξήγηση των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου,
- β) το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των τροποποιήσεων της περ. α),
- γ) τα διαθέσιμα μέσα προσφυγής και ιδίως, την εσωτερική υπηρεσία παραπόνων, εφόσον υφίσταται, καθώς και τους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στους οποίους μπορεί να απευθυνθεί ο καταναλωτής για να υποβάλει παράπονο κατά των τροποποιήσεων της περ. α),
- δ) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής στην οποία μπορεί να υποβάλει καταγγελία, και
- ε) την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του.

Άρθρο 31

Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου (άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν οι πιστωτικοί φορείς έχουν το δικαίωμα να μεταβάλλουν τα χρεωστικά επιτόκια υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης, ενημερώνουν τον καταναλωτή για κάθε μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εγκαίρως και τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την εφαρμογή της μεταβολής.
2. Η ενημέρωση της παρ. 1 περιλαμβάνει το ποσό των καταβολών μετά την εφαρμογή του νέου χρεωστικού επιτοκίου, και, σε περίπτωση μεταβολής του αριθμού ή της περιοδικότητας των καταβολών, τις σχετικές πληροφορίες για τη μεταβολή αυτή.
3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, η ενημέρωση που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) έχει προβλεφθεί ρητά στη σύμβαση πίστωσης η εν λόγω περιοδική ενημέρωση,

- β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς,
  - γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται εγκαίρως με κατάλληλα μέσα,
  - δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς διατίθενται επίσης:
    - δα) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα,
    - δβ) στον ιστότοπο του πιστωτικού φορέα, εφόσον υπάρχει και
    - δγ) μέσω της εφαρμογής του πιστωτικού φορέα για φορητές συσκευές, εφόσον υπάρχει.
4. Σε συμβάσεις πίστωσης με κυμαινόμενο επιτόκιο, η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου συνδέεται αποκλειστικά με δείκτες γενικού και ευρέως προσβάσιμου επιτοκιακού χαρακτήρα, οι οποίοι αναφέρονται ρητά στη σύμβαση. Η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου είναι ανάλογη της αναπροσαρμογής του επιτοκιακού δείκτη αναφοράς και αντανακλά ισόποσα την εν λόγω αναπροσαρμογή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ

Άρθρο 32

Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν χορηγείται πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή τακτικά, τουλάχιστον άπαξ μηνιαίως, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, μέσω αποσπασμάτων λογαριασμού, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης. Τα αποσπάσματα περιλαμβάνουν:
- α) την ακριβή περίοδο την οποία αφορά το απόσπασμα,
  - β) τα αναληφθέντα ποσά και τις ημερομηνίες των αναλήψεων,
  - γ) το προηγούμενο υπόλοιπο και την ημερομηνία του,
  - δ) το νέο υπόλοιπο,
  - ε) τις καταβολές του καταναλωτή με ποσά και ημερομηνίες,
  - στ) το εφαρμοζόμενο χρεωστικό επιτόκιο,
  - ζ) τις επιβαρύνσεις που επιβλήθηκαν,
  - η) το ελάχιστο καταβλητέο ποσό από τον καταναλωτή, εφόσον προβλέπεται τέτοιο ποσό στη σύμβαση πίστωσης.
2. Όταν χορηγείται πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για κάθε αύξηση του χρεωστικού επιτοκίου ή άλλης επιβάρυνσης, εγκαίρως πριν από την εφαρμογή της αλλαγής.
3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, η ενημέρωση που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, με τον τρόπο που προβλέπεται στην παρ. 1, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- α) έχει προβλεφθεί ρητά στη σύμβαση πίστωσης η εν λόγω περιοδική ενημέρωση,
  - β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς,
  - γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται με κατάλληλα μέσα,
  - δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς διατίθενται επίσης:
    - δα) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα,
    - δβ) στον ιστότοπο του πιστωτικού φορέα, εφόσον υπάρχει και
    - δγ) μέσω της εφαρμογής του πιστωτικού φορέα για φορητές συσκευές, εφόσον υπάρχει.

4. Ο πιστωτικός φορέας οφείλει να κοινοποιεί στον καταναλωτή κάθε μείωση ή ακύρωση της δυνατότητας υπερανάληψης, με συμφωνηθέντα τρόπο, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος της.

5. Σε περίπτωση μείωσης ή ακύρωσης της δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας παρέχει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να εξοφλήσει το μέρος του αναληφθέντος ποσού που υπερβαίνει το νέο όριο υπερανάληψης σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για τη δυνατότητα υπερανάληψης.

Άρθρο 33

Υπέρβαση

(άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Στην περίπτωση σύμβασης ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, όταν υπάρχει η δυνατότητα να επιτραπεί στον καταναλωτή υπέρβαση, ο πιστωτικός φορέας παρέχει πληροφορίες σχετικά με αυτή τη δυνατότητα στην εν λόγω σύμβαση, καθώς και σχετικά με το χρεωστικό επιτόκιο, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή αυτού του επιτοκίου, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, τις επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και, εφόσον προβλέπονται επιβαρύνσεις, τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταβάλλονται οι επιβαρύνσεις αυτές. Ο πιστωτικός φορέας σε κάθε περίπτωση παρέχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες αυτές επί του σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, σε τακτική βάση.

2. Στην περίπτωση σημαντικής υπέρβασης, η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν (1) μήνα, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή, επί σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, για όλα τα ακόλουθα:

α) το γεγονός της υπέρβασης,

β) το σχετικό ποσό,

γ) το χρεωστικό επιτόκιο,

δ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

ε) την ημερομηνία εξόφλησης.

Επιπρόσθετα, αξιολογεί εάν η εν λόγω μορφή χρηματοδότησης εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τον συγκεκριμένο καταναλωτή. Εφόσον από την αξιολόγηση προκύπτει η ακαταλληλότητα, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή, όπου αυτό είναι σκόπιμο και οικονομικά βιώσιμο, εναλλακτικό πιστωτικό προϊόν, όπως προσωπικό δάνειο ή συμφωνία υπερανάληψης με καθορισμένους όρους και χρεωστικά επιτόκια.

3. Επιπλέον, στην περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας:

α) προσφέρει στον καταναλωτή, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του άρθρου 18, εφόσον παρέχει τέτοιες υπηρεσίες και

β) παραπέμπει χωρίς επιβάρυνση τον καταναλωτή στις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.

4. Ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, με συμφωνημένο τρόπο, ότι δεν επιτρέπεται πλέον η υπέρβαση ή ότι μειώνεται το όριο της υπέρβασης, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η πραγματική ακύρωση ή μείωση της υπέρβασης.

5. Σε περίπτωση ακύρωσης ή μείωσης της υπέρβασης, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να αποπληρώσει το μέρος του αναληφθέντος ποσού που υπερβαίνει το νέο όριο υπέρβασης. Η εν λόγω αποπληρωμή γίνεται σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, και με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για την υπέρβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΓΙΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΩΡΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΓΑΘΟΥ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Άρθρο 34

Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης

(παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πίστωσης, χωρίς υποχρέωση αιτιολογίας, εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών.

Η προθεσμία υπαναχώρησης αρχίζει:

α) από την ημέρα σύναψης της σύμβασης πίστωσης, ή

β) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 28 και 29, αν η ημέρα αυτή είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται η περ. α).

Η προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο θεωρείται ότι έχει τηρηθεί, αν η δήλωση υπαναχώρησης της περ. α) της παρ. 4 αποσταλεί από τον καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

2. Αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 28 και 29, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 29.

3. Στην περίπτωση συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης για την αγορά αγαθού, η οποία περιέχει πολιτική επιστροφής που εξασφαλίζει πλήρη επιστροφή χρημάτων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, παρατείνεται η προθεσμία υπαναχώρησης της παρ. 1, ώστε να αντιστοιχεί στη διάρκεια που προβλέπει η εν λόγω πολιτική επιστροφής.

4. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) ενημερώνει σχετικά τον πιστωτικό φορέα εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 1 και σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε ο πιστωτικός φορέας κατά την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 29, επί σταθερού μέσου, επιλογής του καταναλωτή, που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης,

β) καταβάλλει στον πιστωτικό φορέα το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους τόκους επί του κεφαλαίου αυτού από την ημερομηνία ανάληψης της πίστωσης έως την ημερομηνία εξόφλησης του κεφαλαίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της ενημέρωσης της περ. α). Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση το συμφωνηθέν χρεωστικό επιτόκιο. Επιπρόσθετα, ο καταναλωτής αποζημιώνει τον πιστωτικό φορέα μόνο για τα έξοδα τα οποία ενδεχομένως κατέβαλε ο πιστωτικός φορέας σε δημόσιες υπηρεσίες και τα οποία δεν μπορεί να ανακτήσει.

5. Αν πιστωτικός φορέας ή τρίτος βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του πιστωτικού φορέα παρέχει συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης, ο καταναλωτής παύει να δεσμεύεται από τη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας, αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης σύμφωνα με το παρόν.

6. Αν ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των παρ. 1, 4 και 5 του παρόντος, δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 3ιε και 3ιστ του ν. 2251/1994 (Α' 191).

7. Το παρόν εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων που ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 35

Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο προβλέπεται σε διάταξη η οποία ενσωματώνει κανόνα του ενωσιακού δικαίου, παύει να δεσμεύεται από τη συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης, χωρίς επιβάρυνση ή κυρώσεις.

2. Αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν ή παρασχεθούν εν μέρει μόνο ή δεν ανταποκρίνονται κατά οποιονδήποτε τρόπο στους όρους της σύμβασης, ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα, εφόσον: α) έχει στραφεί εγγράφως κατά του προμηθευτή ή του παρόχου και β) δεν έλαβε την ικανοποίηση την οποία δικαιούται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την έγγραφη άσκηση των δικαιωμάτων του.

3. Ο καταναλωτής γνωστοποιεί εγγράφως στον πιστωτικό φορέα την άσκηση του δικαιώματος της παρ. 2, αναφέροντας τους λόγους που τη θεμελιώνουν, παρέχοντας επιπρόσθετα, εφόσον του ζητηθεί, τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία της άσκησης των δικαιωμάτων του κατά του προμηθευτή ή παρόχου και της αποτυχίας λήψης ικανοποίησης.

Άρθρο 36

Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας

(άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει οποτεδήποτε και αζημίως σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει προθεσμία προειδοποίησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα.
2. Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας, εφόσον αυτό προβλέπεται στη σύμβαση, με την προϋπόθεση ότι απευθύνει στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, προειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την επέλευση των αποτελεσμάτων της καταγγελίας.
3. Ο πιστωτικός φορέας δύναται, για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους και εφόσον προβλέπεται στη σύμβαση, να παύσει το δικαίωμα του καταναλωτή να πραγματοποιεί αναλήψεις πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για την παύση αυτή και για τους λόγους της, κατά προτίμηση πριν από την παύση και το αργότερο αμέσως μετά από αυτή, εκτός αν η παροχή των πληροφοριών αυτών απαγορεύεται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία ή αντίκειται στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 37

Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης (παρ. 1 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Ο καταναλωτής δικαιούται οποτεδήποτε να προβαίνει σε πρόωρη εξόφληση. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης. Κατά τον υπολογισμό της μείωσης αυτής, λαμβάνονται υπόψη όλα τα έξοδα που επιβάλλονται στον καταναλωτή από τον πιστωτικό φορέα.

Άρθρο 38

Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης (παρ. 2, 3, περ. α) παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση της πίστωσης, μόνο εφόσον:
  - α) η πρόωρη εξόφληση πραγματοποιείται εντός χρονικού διαστήματος κατά το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο είναι σταθερό και
  - β) το ποσό της πρόωρης εξόφλησης δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εντός οποιασδήποτε χρονικής περιόδου δώδεκα (12) μηνών.
2. Ο πιστωτικός φορέας δεν δικαιούται την αποζημίωση της παρ. 1, όταν συντρέχει μία (1) από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) η εξόφληση πραγματοποιείται βάσει ασφαλιστικής σύμβασης που παρέχει εγγύηση εξόφλησης της πίστωσης,
  - β) η πίστωση χορηγείται με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης,

γ) η εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό.

3. Η αποζημίωση της παρ. 1 δεν υπερβαίνει:

α) το ένα τοις εκατό (1%) του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της σύμβασης υπερβαίνει το ένα (1) έτος,

β) το μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος και

γ) σε καμία περίπτωση το ποσό των τόκων που θα είχε καταβάλει ο καταναλωτής κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της σύμβασης πίστωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Άρθρο 39

Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) υπολογίζεται σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στην παρ. 1 του Παραρτήματος III του άρθρου 61 και ισούται, σε ετήσια βάση, με την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ή τρεχουσών υποχρεώσεων, ήτοι αναλήψεων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων, που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του καταναλωτή.

2. Για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εξαιρουμένων:

α) των καταβλητέων επιβαρύνσεων που προκύπτουν από τη μη συμμόρφωση του καταναλωτή με οποιαδήποτε υποχρέωση βάσει της σύμβασης πίστωσης και

β) των πρόσθετων εξόδων πέραν της τιμής αγοράς που καταβάλλονται κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, είτε η αγορά πραγματοποιείται με πίστωση είτε τοις μετρητοίς.

Τα έξοδα τήρησης λογαριασμού για την καταγραφή των καταβολών και των αναλήψεων, τα έξοδα για τη χρήση μέσου πληρωμής για τις καταβολές και τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλο έξοδο που σχετίζεται με τις καταβολές περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκτός αν το άνοιγμα του λογαριασμού είναι προαιρετικό και τα έξοδα του λογαριασμού έχουν προσδιοριστεί σαφώς και αυτοτελώς στη σύμβαση πίστωσης ή σε άλλη σύμβαση που έχει συναφθεί με τον καταναλωτή.

3. Ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. βασίζεται στην παραδοχή ότι η σύμβαση πίστωσης παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη συμφωνηθείσα διάρκεια της και ότι ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής πρόκειται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τους όρους και κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης.

4. Στις συμβάσεις πίστωσης που περιέχουν ρήτρες οι οποίες επιτρέπουν διακυμάνσεις του χρεωστικού επιτοκίου ή διακυμάνσεις ορισμένων επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται στο Σ.Ε.Π.Ε. και των οποίων το ύψος δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς κατά τον χρόνο του υπολογισμού, το Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι το χρεωστικό επιτόκιο και οι

λοιπές επιβαρύνσεις παραμένουν σταθερά στο αρχικό τους επίπεδο και πρόκειται να ισχύουν μέχρι τη λήξη της σύμβασης πίστωσης.

5. Εφόσον είναι αναγκαίο, ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. πραγματοποιείται με τη χρήση των πρόσθετων παραδοχών που καθορίζονται στην παρ. 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61.

Άρθρο 40

Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού ποσού πίστωσης, χρεωστικών τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης για συμβάσεις πίστωσης - Δυνατότητα επιβολής πραγματικών εξόδων του πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) δεν υπερβαίνει το μέσο Σ.Ε.Π.Ε. για συμβάσεις πίστωσης αντίστοιχου τύπου, όπως αυτό δημοσιεύεται σε τριμηνιαία βάση από την Τράπεζα της Ελλάδος, προσαυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό (30%) έως και πενήντα τοις εκατό (50%).

2. Το μέγιστο συνολικό κόστος της πίστωσης σε βάρος του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης, ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια έως και τέσσερα (4) έτη, σε εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των τεσσάρων (4) ετών και έως τα οκτώ (8) έτη, και σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των οκτώ (8) ετών.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται σε συμβάσεις πίστωσης τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο, καθώς και σε οποιαδήποτε μορφή πίστωσης προς καταναλωτές, εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών για τις οποίες εφαρμόζεται μόνο η παρ. 1.

4. Η επιβολή εξόδων στο πλαίσιο συμβάσεων πίστωσης επιτρέπεται, μόνο εφόσον τα έξοδα αυτά αντιστοιχούν σε αμοιβές για ειδικές υπηρεσίες που παρέχει ο πιστωτικός φορέας ή σε πραγματικές δαπάνες υπέρ τρίτων, και δεν αποσκοπούν στην κάλυψη του λειτουργικού κόστους του πιστωτικού φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 41

Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και ο μεσίτης πιστώσεων οφείλουν να ενεργούν με διαφάνεια και έντιμο, δίκαιο και επαγγελματικό τρόπο και να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών κατά την άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:

- α) σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων,
- β) διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8,
- γ) χορήγηση, διαμεσολάβηση ή διευκόλυνση της χορήγησης πιστώσεων,
- δ) παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών,
- ε) παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών σε καταναλωτές,
- στ) εκτέλεση σύμβασης πίστωσης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στις περ. γ) και δ) βασίζονται:

α) στις πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες που αφορούν τον καταναλωτή και τις οποιεσδήποτε ειδικές απαιτήσεις έχει γνωστοποιήσει ο καταναλωτής, καθώς και
β) σε εύλογες παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους για την κατάσταση του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.

Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στην περ. δ) βασίζονται, επίσης, στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 20.

2. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων υποχρεούνται να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές αποδοχών για το προσωπικό τους, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι σταθερές και μεταβλητές αποδοχές, οι προμήθειες, τα οικονομικά και μη οικονομικά κίνητρα, καθώς και τα συστήματα αξιολόγησης απόδοσης δεν διαμορφώνονται κατά τρόπο που δύναται να επηρεάσει αρνητικά ή να υπονομεύσει τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 1, ιδίως ως προς την υπεύθυνη χορήγηση πίστωσης και την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή.

Ειδικότερα, οι πολιτικές αποδοχών δεν επιτρέπεται να βασίζονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο σε ποσοτικά κριτήρια χορήγησης πιστώσεων, χωρίς συνεκτίμηση ποιοτικών παραμέτρων που συνδέονται με τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 1, συμπεριλαμβανομένης της καταλληλότητας και βιωσιμότητας της παρεχόμενης πίστωσης για τον καταναλωτή.

3. Οι πιστωτικοί φορείς, κατά την κατάρτιση και εφαρμογή πολιτικών αμοιβών για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, τηρούν τις ακόλουθες αρχές με τρόπο και στον βαθμό που αρμόζει στο μέγεθός τους, την εσωτερική τους οργάνωση, τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους:

α) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την προάγει, και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη κινδύνων που υπερβαίνουν το επίπεδο του αποδεκτού από τον πιστωτικό φορέα κινδύνου,

β) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τις αξίες και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του πιστωτικού φορέα και ενσωματώνει μέτρα για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, ιδίως απαγορεύοντας τη σύνδεση της αμοιβής με τον αριθμό ή το ποσοστό των εγκεκριμένων αιτήσεων για τη χορήγηση πίστωσης.

4. Όταν οι πιστωτικοί φορείς ή οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, η διάρθρωση των αμοιβών του συμμετέχοντος προσωπικού δεν επηρεάζει την ικανότητά του να ενεργεί προς το συμφέρον του καταναλωτή και δεν συνδέεται με στόχους πωλήσεων.

Οι μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 απαγορεύεται να αμείβονται με βάση στόχους πωλήσεων.

5. Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα ή μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης.

Άρθρο 42

Διασφάλιση απαιτήσεων γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων

(παρ. 1 άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων διασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους διαθέτει κατάλληλο και επικαιροποιημένο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας σε σχέση με:

α) τον σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων,

- β) την προσφορά και τη χορήγηση πίστωσης,
  - γ) την άσκηση δραστηριοτήτων μεσιτείας πιστώσεων,
  - δ) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και
  - ε) τα δικαιώματα των καταναλωτών στον τομέα δραστηριοποίησής τους.
2. Αν η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει συμπληρωματική υπηρεσία, το προσωπικό διαθέτει κατάλληλες γνώσεις και επάρκεια σε σχέση με την εν λόγω συμπληρωματική υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ - ΜΕΤΡΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 43

Λήψη μέτρων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης των καταναλωτών σχετικά με τις συμβάσεις πιστώσεων - Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη μέτρων

(παρ. 1 άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος και τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς και τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, προωθεί μέτρα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με συμβάσεις πίστωσης, ιδίως στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Χρηματοοικονομικού Εγγραμματισμού για την Ελλάδα, για την οποία αρμόδια είναι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ενδεικτικά η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ο σχεδιασμός ενημερωτικών εκστρατειών για τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρεών σε σχέση με τις συμβάσεις πίστωσης.
2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή παρέχει σαφείς και γενικές πληροφορίες στους καταναλωτές στην ιστοσελίδα της, η οποία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ψηφιακής προσβασιμότητας του Κεφαλαίου Η΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων, με έμφαση στους καταναλωτές που λαμβάνουν πίστωση για πρώτη φορά, ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων.
3. Για την υλοποίηση και προώθηση των μέτρων ενημέρωσης και εκπαίδευσης της παρ. 1, η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή διαβουλεύεται και συντονίζει τις δράσεις της με τις ενώσεις καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ) του άρθρου 10δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), τον Ελληνικό Χρηματοοικονομικό Μεσολαβητή, τις ενώσεις των πιστωτικών φορέων, τις ενώσεις των εμπόρων και κάθε άλλον σχετικό φορέα.

Άρθρο 44

Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή (παρ. 1, 3, 4 και 5 άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς, πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του καταναλωτή σε περίπτωση υπερημερίας αυτού, λαμβάνουν εύλογα μέτρα ρύθμισης, προσαρμοσμένα στην κάθε περίπτωση. Τα μέτρα αυτά λαμβάνουν ιδίως υπόψη τις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή, όπως την οικονομική του κατάσταση, τις οικογενειακές του υποχρεώσεις και τυχόν έκτακτες περιστάσεις. Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να προσφέρουν μέτρα ρύθμισης επανειλημμένα, εφόσον ο καταναλωτής δεν ανταποκρίνεται στην προσφορά του πιστωτικού φορέα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, εκτός αν συντρέχουν δικαιολογημένες περιστάσεις που αφορούν στις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή.
2. Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να διενεργούν νέα αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 23, όταν προβαίνουν σε τροποποίηση των υφιστάμενων όρων σύμβασης πίστωσης σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση αυτή δεν συνεπάγεται σημαντική αύξηση του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής. Αύξηση που υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβάλλει ο καταναλωτής θεωρείται πάντα σημαντική.
3. Τα μέτρα ρύθμισης της παρ. 1 μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων:
  - α) ολική ή μερική αναχρηματοδότηση σύμβασης πίστωσης,
  - β) τροποποίηση των υφιστάμενων όρων σύμβασης πίστωσης, που μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων:
    - βα) παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης,
    - ββ) αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης,
    - βγ) αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα,
    - βδ) μείωση του χρεωστικού επιτοκίου,
    - βε) παροχή αναστολής καταβολής δόσεων,
  - βστ) μερική αποπληρωμή δόσεων,
  - βζ) μετατροπή νομίσματος,
  - βη) μερική άφεση και ενοποίηση χρέους.
4. Εκτός από την επιβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας, ο πιστωτικός φορέας δεν δύναται να επιβάλει οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση στον καταναλωτή λόγω υπερημερίας.
5. Οι πιστωτικοί φορείς ενημερώνουν με σαφή και κατανοητό τρόπο εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου τον καταναλωτή για τα διαθέσιμα μέτρα ρύθμισης, τα αποτελέσματά τους και τις πιθανές συνέπειες στη συνολική διάρκεια ή στο συνολικό κόστος της πίστωσης.
6. Τα συμβαλλόμενα μέρη σε σύμβαση πίστωσης δύναται να συμφωνήσουν ρητώς ότι η επιστροφή ή η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

Άρθρο 45

Διασφάλιση ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές για χρέη και υποχρεώσεις πιστωτικών φορέων - Αρμόδιοι φορείς παροχής συμβουλευτικών

**υπηρεσιών για χρέη - Χρηματοδότηση δαπανών παροχής δωρεάν συμβουλευτικών
υπηρεσιών για χρέη**

(παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των οικονομικών τους υποχρεώσεων έναντι των πιστωτικών φορέων έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη, οι οποίες παρέχονται δωρεάν.
2. Οι πιστωτικοί φορείς διαθέτουν διαδικασίες και πολιτικές για τον έγκαιρο εντοπισμό των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, όπως επαναλαμβανόμενες καθυστερήσεις πληρωμών, υπέρβαση πιστωτικών ορίων, αιτήματα για αναστολή ή αναδιάρθρωση πληρωμών. Οι εν λόγω διαδικασίες και πολιτικές υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.
3. Αν εντοπιστεί καταναλωτής που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες, ο πιστωτικός φορέας τον ενημερώνει επί του σταθερού μέσου που ορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για τη δυνατότητα προσφυγής στις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη, παρέχοντας τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών φορέων της παρ. 4.
4. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη παρέχονται από:
  - α) τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών και Γραφεία Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών του άρθρου 3 του ν. 4738/2020 (Α' 207),
  - β) την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή,
  - γ) τις ενώσεις καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ.) του άρθρου 10δ του ν. 2251/1994 (Α' 191),
  - δ) οποιοδήποτε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγγραφεί στο Μητρώο φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη της παρ. 6.
5. Οι φορείς που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη:
  - α) διασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους από πιστωτικούς φορείς και μεσίτες πιστώσεων,
  - β) ενημερώνουν τους καταναλωτές και τους παρέχουν υποστήριξη είτε νομικής, είτε οικονομικής, είτε ψυχολογικής φύσης,
  - γ) ενεργούν κατά τρόπο που διαφυλάττει τα συμφέροντα των καταναλωτών,
  - δ) χρησιμοποιούν πρόσωπα που διαθέτουν ικανότητες, γνώσεις και εμπειρία στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τα εισοδήματα και τις ανάγκες του καταναλωτή και τη δυνατότητά του να αποπληρώνει χρέη,
  - ε) εγγυώνται την εχεμύθεια και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταναλωτών,
  - στ) παρέχουν υπηρεσίες προσβάσιμες ψηφιακά.
6. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης συστήνεται και τηρείται μητρώο φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη.
7. Οι πιστωτικοί φορείς υποχρεούνται στην ετήσια καταβολή εισφοράς χρηματοδότησης, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών των φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4 για την παροχή δωρεάν ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη. Η εισφορά υπολογίζεται με βάση το ύψος του χαρτοφυλακίου πιστώσεων προς καταναλωτές κάθε φορέα στο τέλος κάθε έτους σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 62. Τα έσοδα από την εισφορά κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄
ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ -
ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 46

Αδειοδότηση μεσιτών πιστώσεων - Αρμόδια αρχή αδειοδότησης και άσκησης εποπτείας
στις δραστηριότητες μεσιτών πιστώσεων - Ελάχιστες απαιτήσεις χορήγησης άδειας
λειτουργίας - Εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικής
διαμεσολάβησης

(παρ. 1 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης σε συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές ή της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 19 από μεσίτη πιστώσεων, εγκατεστημένο στην Ελλάδα, απαιτείται η λήψη άδειας λειτουργίας ως μεσίτη πιστώσεων καταναλωτικής πίστης από την Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της παρ. 1, οι μεσίτες πιστώσεων πληρούν κατ' ελάχιστο τις ακόλουθες απαιτήσεις:
  - α) διαθέτουν ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης με εδαφικό εύρος που καλύπτει την Ελλάδα ή άλλη ανάλογη εγγύηση έναντι της ευθύνης που προκύπτει από επαγγελματική αμέλεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 1125/2014 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2014, που συμπληρώνει την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το ελάχιστο χρηματικό ποσό της ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή ανάλογης εγγύησης που πρέπει να διαθέτουν οι μεσίτες πιστώσεων (L 305). Σε ό,τι αφορά στους συνδεδεμένους μεσίτες πιστώσεων, η εν λόγω ασφάλιση ή ανάλογη εγγύηση μπορεί να παρέχεται από τον πιστωτικό φορέα για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο μεσίτης πιστώσεων,
  - β) διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα φερεγγυότητας, τα οποία συνίστανται στο να διαθέτουν λευκό ποινικό μητρώο και στο να μην έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση στο παρελθόν, εκτός αν έχουν αποκατασταθεί, σύμφωνα με την κείμενη πτωχευτική νομοθεσία. Τα ανωτέρω εχέγγυα συντρέχουν στο πρόσωπο του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, στο πρόσωπο των μελών του διοικητικού συμβουλίου του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι νομικό πρόσωπο και στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ισοδύναμα καθήκοντα σε μεσίτη πιστώσεων που αποτελεί νομικό πρόσωπο αλλά δεν διαθέτει διοικητικό συμβούλιο,
  - γ) διαθέτουν κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας όσον αφορά στις συμβάσεις πίστωσης. Η προϋπόθεση αυτή συντρέχει στο πρόσωπο του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, στο πρόσωπο των μελών του διοικητικού συμβουλίου του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι νομικό πρόσωπο και στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ισοδύναμα καθήκοντα σε μεσίτη πιστώσεων που αποτελεί νομικό πρόσωπο αλλά δεν διαθέτει διοικητικό συμβούλιο.
3. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά ώστε να δημοσιοποιούνται τα κριτήρια επαγγελματικών απαιτήσεων που απαιτείται να πληροί το προσωπικό των μεσιτών πιστώσεων.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί την τήρηση εκ μέρους των μεσιτών πιστώσεων των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρ. 2 ή τις πρόσθετες υποχρεώσεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 62. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να θεσπίζει κανόνες, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, να ζητά γραπτές εξηγήσεις και να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους.

5. Μεσίτες πιστώσεων, οι οποίοι είναι ήδη αδειοδοτημένοι ως μεσίτες πιστώσεων στεγαστικής πίστης σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4438/2016 (Α' 220), περί άδειας λειτουργίας μεσιτών πιστώσεων, δεν απαιτείται να λαμβάνουν νέα άδεια, αλλά μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες μεσίτη πιστώσεων καταναλωτικής πίστης, κατόπιν υποβολής αίτησης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

6. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων.

Άρθρο 47

Τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος - Υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης και υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί και τηρεί ενιαίο μητρώο μεσιτών πιστώσεων, το οποίο αποτελείται από δύο (2) υπομητρώα:

- α) το υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4438/2016 (Α' 220), περί άδειας λειτουργίας μεσιτών πιστώσεων, στο οποίο εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες στεγαστικής πίστης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 28 έως 32 του ν. 4438/2016,
- β) το υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης του άρθρου 48 στο οποίο εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες καταναλωτικής πίστης, σύμφωνα με το άρθρο 48.

Άρθρο 48

Σύσταση και ενημέρωση υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης για την ευχερή πρόσβαση του κοινού στο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί και τηρεί δημόσιο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης που ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, το οποίο εντάσσεται στο ενιαίο μητρώο μεσιτών πιστώσεων.
2. Στο υπομητρώο της παρ. 1 εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων, οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες καταναλωτικής πίστης. Το μητρώο αυτό αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος.
3. Το δημόσιο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης της παρ. 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) τα ονόματα των μελών της διοίκησης της επιχείρησης που είναι υπεύθυνα για την άσκηση των δραστηριοτήτων πιστωτικής διαμεσολάβησης,
  - β) τα φυσικά πρόσωπα που διενεργούν για λογαριασμό της επιχείρησης λειτουργίες που τους φέρνουν σε προσωπική επαφή με τους πελάτες στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων πιστωτικής διαμεσολάβησης,
  - γ) κατά πόσον ο μεσίτης είναι συνδεδεμένος ή όχι,
  - δ) εφόσον πρόκειται για συνδεδεμένο μεσίτη πιστώσεων, την επωνυμία του πιστωτικού φορέα για λογαριασμό του οποίου ενεργεί.
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί ένα ενιαίο σημείο πληροφόρησης, για τη διασφάλιση ταχείας και εύκολης πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες του δημόσιου υπομητρώου της παρ. 1, οι οποίες συγκεντρώνονται ηλεκτρονικά.

Άρθρο 49

Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι μεσίτες καταναλωτικών πιστώσεων:
- α) δηλώνουν σε κάθε διαφήμιση ή έγγραφο που απευθύνεται σε καταναλωτές, την έκταση των εξουσιών τους, διευκρινίζοντας αν συνεργάζονται αποκλειστικά με έναν (1) ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς ή αν εργάζονται ως ανεξάρτητοι μεσίτες,
  - β) ενημερώνουν με κάθε δυνατό τρόπο και με σαφήνεια τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή που οφείλει να καταβάλει για τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν,
  - γ) συνάπτουν ή καταρτίζουν συμφωνία εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου με τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή της περ. β), πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,
  - δ) γνωστοποιούν κάθε αμοιβή της περ. β) στον πιστωτικό φορέα, προκειμένου αυτή να ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.).
2. Αν ο μεσίτης πιστώσεων παρέχει ταυτόχρονα και συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 18, παρέχει σαφή πληροφόρηση για την αμοιβή και τις λοιπές υποχρεώσεις ξεχωριστά για κάθε υπηρεσία, ώστε να διασφαλίζεται πλήρης γνωστοποίηση προς τον καταναλωτή και τον πιστωτικό φορέα και να εξασφαλίζονται η διαφάνεια και η ορθότητα του υπολογισμού του Σ.Ε.Π.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄

ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 50

Αδειοδότηση πιστωτικών φορέων - Υπόχρεοι φορείς - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικού φορέα (παρ. 1, 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού φορέα, απαιτείται η λήψη άδειας εταιρείας πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 153 του ν. 4261/2014 (Α' 107), περί μέτρων, κυρώσεων, απορρήτου και λοιπών διατάξεων για χρηματοδοτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πιστώσεις με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για την

αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν δεν απαιτείται να αποτελούν εταιρεία αποκλειστικού σκοπού για τη λήψη της άδειας του άρθρου 153 του ν. 4261/2014.

2. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για τους πιστωτικούς φορείς που είναι αδειοδοτημένοι και εποπτευόμενοι από την Τράπεζα της Ελλάδος ως:

α) πιστωτικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. 1) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176),

β) ιδρύματα πληρωμών, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α' 84), περί ορισμών,

γ) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περί ορισμών, για τη χορήγηση πιστώσεων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 16 του εν λόγω νόμου, περί λοιπών δραστηριοτήτων,

δ) εταιρείες πιστώσεων του άρθρου 153 του ν. 4261/2014.

3. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πίστωση τιμήματος για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν, εφόσον η πίστωση παρέχεται άτοκα με μόνη επιβάρυνση την επιβολή τόκου υπερημερίας, σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Ωστόσο, και οι εν λόγω πιστωτικοί φορείς υποχρεούνται να εγγραφούν στο μητρώο πιστωτικών φορέων του άρθρου 51 που τηρείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 51

Μητρώο πιστωτικών φορέων - Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου από την Τράπεζα της Ελλάδος - Ελάχιστο περιεχόμενο μητρώου

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος τηρεί και ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα δημόσιο μητρώο πιστωτικών φορέων, στο οποίο καταγράφονται όλοι οι πιστωτικοί φορείς που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα.

2. Το μητρώο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος και περιλαμβάνει τουλάχιστον την επωνυμία και νομική μορφή του πιστωτικού φορέα, τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης της άδειας, την έδρα και στοιχεία επικοινωνίας, τις κατηγορίες δραστηριοτήτων, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ως αναγκαία για την ενημέρωση των καταναλωτών και την εποπτεία της αγοράς.

Άρθρο 52

Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Στο άρθρο 9 του ν. 4261/2014 (Α' 107), περί απαγόρευσης σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από το κοινό, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο

παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η περ. β) της παρ. 2 αντικαθίσταται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Απαγόρευση σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από το κοινό (άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Απαγορεύεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα η κατ' επάγγελμα αποδοχή καταθέσεων χρημάτων ή άλλων επιστρεπτών κεφαλαίων από το κοινό.

2. α) Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας, απαγορεύεται επίσης η κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων, εφόσον δεν έχει παρασχεθεί προς τον σκοπό αυτόν ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι όροι για τη χορήγηση άδειας για την κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων καθορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.

β) Η απαγόρευση της περ. α) δεν καταλαμβάνει τη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων με οποιονδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένης της έκδοσης πιστωτικών καρτών, εφόσον πρόκειται:

βα) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων μεταξύ επιχειρήσεων συνδεδεμένων, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251), ή

ββ) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πίστωση τιμήματος για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν, εφόσον η πίστωση παρέχεται άτοκα με μόνη επιβάρυνση την επιβολή τόκου υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών.

3. Η απαγόρευση της παρ. 1 δεν ισχύει:

α) για την έκδοση τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και

β) για τη λήψη μετρητών ή επιστρεπτών κεφαλαίων από επιχειρήσεις που εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά την άσκηση της κύριας επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας που τους έχει παρασχεθεί, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.

4. Για το ύψος του επιτοκίου και τον εν γένει εκτοκισμό, καθώς και τις λοιπές επιβαρύνσεις των δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία από τις επιχειρήσεις παροχής πιστώσεων ή από άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην άδεια λειτουργίας που τους έχει χορηγηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από επιχειρήσεις, που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα, για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τα πιστωτικά ιδρύματα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 53

**Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε
τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή
(άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)**

1. Σε περίπτωση εκχώρησης των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή εκχώρησης της ίδιας της σύμβασης πίστωσης σε τρίτο ο καταναλωτής δικαιούται να αντιτάσσει κατά του εκδοχέα τα ίδια μέσα άμυνας που είχε κατά του αρχικού πιστωτικού φορέα, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού.
2. Ο αρχικός πιστωτικός φορέας υποχρεούται να ενημερώσει τον καταναλωτή για την εκχώρηση που προβλέπεται στην παρ. 1, εκτός αν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να διαχειρίζεται την πίστωση έναντι του καταναλωτή.
3. Τα δικαιώματα του καταναλωτή που προβλέπονται στο Μέρος Β΄ του ν. 5072/2023 (Α΄ 198) δεν θίγονται από το παρόν άρθρο.

Άρθρο 54

**Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και
μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς
που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυνοριακών διαφορών
(άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)**

1. Οι καταναλωτές δικαιούνται να προσφεύγουν σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών οι οποίες προβλέπονται στην υπό στοιχεία 70330/οικ./15/30.6.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421). Στις διαδικασίες του πρώτου εδαφίου συμμετέχουν οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων, για τη διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.
2. Οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών της παρ. 1 παρέχονται από φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330/οικ./15/30.6.2015 κοινής υπουργικής απόφασης και οι οποίοι καλύπτουν διαφορές στον τομέα των χρηματοπιστωτικών (τραπεζικών, επενδυτικών και ασφαλιστικών) προϊόντων και υπηρεσιών.
3. Για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, οι ανωτέρω φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄

**ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ
ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ**

**ΑΡΧΩΝ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΕΝΝΟΜΕΣ
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ**

Άρθρο 55

**Αρμόδιες αρχές άσκησης εποπτείας και υποχρέωση συνεργασίας αυτών - Δυνατότητα
λήψης μέτρων παρέμβασης από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τη διάθεση
συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων
(παρ. 1, 7 και 9 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)**

1. Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία, την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του παρόντος Μέρους είναι:
  - α) η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με την επιφύλαξη της περ. β) και
  - β) η Τράπεζα της Ελλάδος για το άρθρο 25, την παρ. 4 του άρθρου 26, τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 41, το άρθρο 42, τα άρθρα 46 έως 48 και τα άρθρα 50 έως 52.
2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή διαθέτει προς τον σκοπό της παρ. 1 όλες τις εξουσίες έρευνας και επιβολής που προβλέπονται στο άρθρο 13γ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί εξουσιών έρευνας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή.
3. Η Τράπεζα της Ελλάδος διαθέτει προς τον σκοπό της περ. β) της παρ. 1, όλες τις εξουσίες εποπτείας και ελέγχου που προβλέπονται στον ν. 4261/2014 (Α' 107), ιδίως στα άρθρα 50 έως 64 αυτού, και στο Καταστατικό της, όπως αυτό έχει κυρωθεί με τον ν. 3424/1927 (Α' 298).
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, να λαμβάνει μέτρα παρέμβασης σε πιστωτικά προϊόντα, εφόσον συντρέχουν δικαιολογημένοι λόγοι. Η παρέμβασή της πρέπει να είναι δικαιολογημένη και αναλογική, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως τον κίνδυνο για τους καταναλωτές ή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την καταλληλότητα των όρων του προϊόντος για το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Τα μέτρα παρέμβασης εφαρμόζονται σε προϊόντα που προσφέρονται ή πρόκειται να προσφερθούν στην αγορά και περιλαμβάνουν, ιδίως την εξουσία να:
  - α) απαγορεύει την προσφορά ή τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων στην αγορά,
  - β) περιορίζει την πώληση ή τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών,
  - γ) επιβάλλει τροποποιήσεις στα χαρακτηριστικά των προϊόντων.
5. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή και η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζονται στενά και συντονίζουν τις ενέργειές τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και συνεπής εφαρμογή του παρόντος Μέρους. Στο πλαίσιο αυτό, προβαίνουν, ιδίως:
  - α) σε ανταλλαγή πληροφοριών σχετικές με την εποπτεία, την έρευνα και την επιβολή του παρόντος Μέρους με έγκαιρο, πλήρη και ακριβή τρόπο,
  - β) σε άμεση ενημέρωση μεταξύ τους για σημαντικά ευρήματα, παραβάσεις ή κινδύνους που αφορούν παρόχους καταναλωτικής πίστης, μεσίτες πιστώσεων ή πιστωτικές συμβάσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους,

γ) σε ανταλλαγή πληροφοριών που προκύπτουν από χώρους διαλόγου, επιτροπές, ομάδες εργασίας και άλλες δράσεις που οργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και άλλους αρμόδιους ευρωπαϊκούς φορείς,

δ) σε σύγκληση συντονιστικών συνεδριάσεων τουλάχιστον ανά τρίμηνο ή συχνότερα, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, με σκοπό τη συζήτηση εποπτικών δραστηριοτήτων, αναδυόμενων κινδύνων, νομοθετικών εξελίξεων και λειτουργικών ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 56

Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τους εργαζομένους στις αρμόδιες αρχές και τους εντεταλμένους ελεγκτές και εμπειρογνώμονες - Εξαιρέσεις από την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου (παρ. 2 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 55, όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για τις αρμόδιες αρχές, καθώς και οι εντεταλμένοι από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές και εμπειρογνώμονες, δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο.
2. Εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση των προσώπων της παρ. 1 κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή αρχή, παρά μόνο σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή. Η απαγόρευση αυτή δεν θίγει τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης που απορρέουν από ποινικές διατάξεις ή από το παρόν Μέρος.
3. Τα οριζόμενα στην παρ. 2 δεν εμποδίζουν τις αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 55 να ανταλλάσσουν ή να διαβιβάζουν εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 57

Υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παρ. 3 άρθρου 31, παρ. 2 άρθρου 34, παρ. 4 άρθρου 36, παρ. 5 άρθρου 41 και άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα του άρθρου 40 για τον περιορισμό των χρεωστικών επιτοκίων, των συνολικών ετήσιων πραγματικών επιτοκίων (Σ.Ε.Π.Ε.) ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή έως την 20ή Νοεμβρίου 2026. Η Τράπεζα της Ελλάδος προσδιορίζει τη μεθοδολογία για τον καθορισμό του μέσου Σ.Ε.Π.Ε. για συμβάσεις πίστωσης αντίστοιχου τύπου, όπως αυτό δημοσιεύεται σε τριμηνιαία βάση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 40, ώστε να υποβληθεί η σχετική έκθεση από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις δράσεις χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 43.
3. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου υποβάλλει έως την 20ή Νοεμβρίου 2026 και, στη συνέχεια, σε ετήσια βάση, έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις διαθέσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη του άρθρου 45.
4. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον ορισμό των αρμοδίων αρχών και για οποιαδήποτε σχετική μεταβολή, και, αν υπάρχουν περισσότερες από μία (1) αρμόδιες αρχές, αναφέρει κάθε καταμερισμό των αντίστοιχων καθηκόντων

μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών. Η πρώτη σχετική κοινοποίηση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

5. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας που χρησιμοποιήθηκαν με το παρόν Μέρος. Επιπρόσθετα, ενημερώνει, χωρίς καθυστέρηση, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε κάθε μεταγενέστερη αλλαγή ως προς τη χρησιμοποίηση των διακριτικών ευχερειών που προβλέπονται στις παρ. 5 έως 8 του άρθρου 2, στην παρ. 8 του άρθρου 8, στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 14, στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 16, στην παρ. 11 του άρθρου 18, στην παρ. 5 του άρθρου 24, στην παρ. 6 του άρθρου 25, στις παρ. 4 και 8 του άρθρου 26, στην παρ. 4 του άρθρου 29, στην παρ. 2 του άρθρου 31, στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 32, στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 35, στην παρ. 3 του άρθρου 37 και στην παρ. 9 του άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225.

6. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 55 παρέχουν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου την απαραίτητη πληροφόρηση, προκειμένου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

Άρθρο 58

Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Παραίτηση του καταναλωτή από δικαιώματα που του αναγνωρίζονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος δεν επιτρέπεται.
2. Διατυπώσεις συμβάσεων που καταστρατηγούν το παρόν Μέρος απαγορεύονται.
3. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται, σε κάθε περίπτωση, σε συμβάσεις πίστωσης, στις οποίες τα μέρη έχουν επιλέξει ως εφαρμοστέο δίκαιο, δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον η σύμβαση πίστωσης συνδέεται στενά με την Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 59

Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν στη σύμβαση προσδιορίζεται εσφαλμένα το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) σε ύψος χαμηλότερο από το πραγματικά εφαρμοζόμενο, το χρεωστικό επιτόκιο της σύμβασης μειώνεται κατά το ποσοστό της διαφοράς μεταξύ του εφαρμοζόμενου Σ.Ε.Π.Ε. και του προσδιοριζόμενου στη σύμβαση.
2. Αν επιβληθούν επιβαρύνσεις στον καταναλωτή που αντίκεινται στο παρόν Μέρος ή στο άρθρο 2 του ν. 2251/1994 (Α' 191), δεν γεννάται καμία αξίωση κατά του καταναλωτή για την καταβολή των εν λόγω επιβαρύνσεων.
3. Αν χορηγηθεί πίστωση χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του καταναλωτή, κατά παράβαση του άρθρου 21, δεν γεννάται καμία αξίωση κατά του καταναλωτή ως λήπτη της παροχής.
4. Σε περίπτωση πρακτικής δέσμευσης από τον πιστωτικό φορέα, με την οποία απαιτείται η σύναψη σύμβασης πίστωσης σε συνδυασμό με άλλο χρηματοοικονομικό προϊόν ή υπηρεσία,

κατά παράβαση των άρθρων 15 και 16, ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να καταβάλει οποιοδήποτε τίμημα για το συνδεδεμένο προϊόν ή υπηρεσία.

5. Αν ο πιστωτικός φορέας χορηγήσει πίστωση κατά παράβαση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από:

α) την παρ. 2 του άρθρου 17, περί προεπιλεγμένων τετραγωνιδίων,

β) το άρθρο 28, περί χορήγησης αντίγραφου της σύμβασης πίστωσης,

γ) το άρθρο 29, περί περιεχομένου της σύμβασης πίστωσης,

δ) το άρθρο 30, περί χορήγησης πληροφοριών σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης,

ε) το άρθρο 31, περί χορήγησης πληροφοριών σε περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου,

στ) το άρθρο 32, περί σύμβασης πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάλιψης, και

ζ) το άρθρο 33, περί υπέρβασης,

ο καταναλωτής υποχρεούται να επιστρέψει το συνολικό ποσό της πίστωσης με επιτόκιο ίσο προς το ήμισυ του συμβατικού επιτοκίου, σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών.

6. Αν δεν περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης πληροφορίες σχετικές με τη διάρκεια της σύμβασης ή το δικαίωμα καταγγελίας, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση πίστωσης οποτεδήποτε.

7. Ο πιστωτικός φορέας παραδίδει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση αναθεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης, στο οποίο αποτυπώνονται αναλυτικά οι οφειλόμενες καταβολές μετά από την εφαρμογή των παρ. 1 έως 6.

8. Τα δικαιώματα του καταναλωτή σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 60

Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων

(άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Σε περίπτωση παράβασης που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, εφαρμόζονται τα άρθρα 13α έως 13στ του ν. 2251/1994 (Α' 191). Κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994, η δημοσιοποίηση της διοικητικής κύρωσης από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή πραγματοποιείται ανεξαρτήτως του ύψους του επιβληθέντος προστίμου, καθώς και των υπολοίπων κυρώσεων του Μέρους Ένατου του ν. 2251/1994, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

2. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνει διοικητικά μέτρα και επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014 (Α' 107), για τη δημοσιοποίηση των οποίων εφαρμόζεται το άρθρο 60 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 61

Παραρτήματα Μέρους Α'

(Παραρτήματα I, II, III και IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος Μέρους τα Παραρτήματα I έως IV ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΝΤΥΠΟ «ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ»¹

Βασικές πληροφορίες

Μέρος I

[Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας	[Στοιχεία ταυτότητας]
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας]
Συνολικό ποσό της πίστωσης <i>Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.</i>	
Διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]
Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) <i>Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης που εκφράζεται ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης. Το Σ.Ε.Π.Ε. σας βοηθά να συγκρίνετε διαφορετικές προσφορές.</i>	
Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε <i>Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας.</i>	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]

¹ Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν τον τύπο της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν τον συγκεκριμένο τύπο πίστωσης.

Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία. Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

<p>Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/ υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς</p>	
<p>Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών</p>	<p>Θα επιβαρυνθείτε με [... (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.</p>

Μέρος II

[Αν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:

<p>Δόσεις και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις</p>	<p>Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:</p>
<p>Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών <i>Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη για εσάς τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.</i></p>	
<p>Δικαίωμα υπαναχώρησης <i>Έχετε το δικαίωμα να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση πίστωσης εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών.</i></p>	<p>Ναι/ όχι</p>
<p>Πρόωρη εξόφληση <i>Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή. Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.</i></p>	<p>Ναι</p>

Πιστωτικός φορέας Ταχυδρομική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Ταχυδρομική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Οι όροι που διέπουν τις αναλήψεις <i>Δηλαδή πώς και πότε θα λάβετε τα χρήματα</i> Κατά περίπτωση Άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το σχετικό είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια	[Όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή της περ. β) της παρ. 2 του Παραρτήματος III του άρθρου 61, περιλαμβάνεται αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια]
Κατά περίπτωση Απαιτούμενες εγγυήσεις <i>Πρόκειται για περιγραφή της ασφάλειας που πρέπει να παράσχετε σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης.</i>	[Είδος εγγυήσεων]
Κατά περίπτωση Οι εξοφλήσεις δεν συνεπάγονται άμεση απόσβεση του κεφαλαίου.	

<p>Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.</p>	
<p>2. Κόστος της πίστωσης</p>	
<p>Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης</p>	<p>[% – σταθερό, ή – κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), – περίοδοι, – όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου, – περίοδοι, όροι και διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου]</p>
<p>Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό</p>	<p>[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]</p>
<p>Είναι υποχρεωτικό, για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται, να συναφθεί – ασφαλιστική σύμβαση που να εξασφαλίζει την πίστωση, ή – άλλη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας; <i>Αν το κόστος αυτών των υπηρεσιών δεν είναι γνωστό στον πιστωτικό φορέα, δεν συμπεριλαμβάνεται στο Σ.Ε.Π.Ε..</i></p>	<p>Ναι/όχι [αν ναι, αναφέρατε το είδος ασφάλισης] Ναι/όχι [αν ναι, αναφέρατε το είδος συμπληρωματικής υπηρεσίας]</p>
<p>Συναφή έξοδα</p>	
<p>Κατά περίπτωση Επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων λογαριασμών που απαιτούνται για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων</p>	
<p>Κατά περίπτωση Ποσό εξόδων για τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμής (π.χ. πιστωτικής κάρτας)</p>	
<p>Κατά περίπτωση Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που προκύπτουν από τη σύμβαση πίστωσης</p>	

Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα προαναφερόμενα έξοδα που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής	
3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές	
Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 38]
Έρευνα σε βάση δεδομένων <i>Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.</i>	
Δικαίωμα σε αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης <i>Έχετε το δικαίωμα να λάβετε δωρεάν, κατόπιν αίτησης, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται αν, κατά τον χρόνο της αίτησής σας, ο πιστωτικός φορέας είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με εσάς.</i>	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχει το παρόν έντυπο ισχύουν από [...] έως [...].
Σχετικά με την έννομη προστασία <i>Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας</i>	[Η εναλλακτική επίλυση διαφορών και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]
Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης <i>Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.</i>	

Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιοσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]
--------------------------	--

Κατά περίπτωση

4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	
β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία για την άσκησή του, τη διεύθυνση προς την οποία πρέπει να αποσταλεί η ενημέρωση για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]
Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	
Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/και το αρμόδιο δικαστήριο	[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]

Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς	Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/ γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
-------------------------------------	--

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΕΝΤΥΠΟ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ»²
για συμβάσεις μετατροπής χρεών (παρ. 6 άρθρου 3)

Βασικές πληροφορίες

Μέρος Ι [Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας	[Στοιχεία ταυτότητας]
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας]
Το συνολικό ποσό της πίστωσης <i>Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.</i>	
Η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]
Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) <i>Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης που εκφράζεται ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης. Το Σ.Ε.Π.Ε. σας βοηθά να συγκρίνετε διαφορετικές προσφορές.</i>	
Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε <i>Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας</i>	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]

² Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν το είδος της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν το συγκεκριμένο είδος πίστωσης.

Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία. Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

<p>Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς</p>	
<p>Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών</p>	<p>Θα επιβαρυνθείτε με [... (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.</p>
<p>Μέρος II</p> <p>[Αν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:</p>	
<p>Δόσεις και, κατά περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις</p>	<p>Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:</p>
<p>Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών <i>Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη για εσάς τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.</i></p>	
<p>Δικαίωμα υπαναχώρησης</p>	<p>Ναι/όχι [ενημέρωση για την ανυπαρξία του δικαιώματος υπαναχώρησης]</p>
<p>Πρόωρη εξόφληση <i>Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή.</i> Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.</p>	

Πιστωτικός φορέας Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Κατά περίπτωση Αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή	
Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.	

2. Κόστος της πίστωσης

Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), — περίοδοι, — όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου,
Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό	[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που

	χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]
Κατά περίπτωση Έξοδα Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα έξοδα αυτά	[Τα επιβαλλόμενα έξοδα από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης]
3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές	
Καταγγελία της σύμβασης πίστωσης	[Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης]
Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 38]
Έρευνα σε βάση δεδομένων <i>Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.</i>	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έντυπο ισχύουν από [...] έως [...].
Σχετικά με την έννομη προστασία <i>Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας</i>	[Η εναλλακτική επίλυση διαφορών και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]
Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης <i>Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.</i>	
Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της

	σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]
Κατά περίπτωση	
4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών	
α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	
β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία υπαναχώρησης, τη διεύθυνση προς την οποία θα πρέπει να αποσταλεί η ενημέρωση για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]
Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	

<p>Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/ και το αρμόδιο δικαστήριο</p>	<p>[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]</p>
<p>Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς</p>	<p>Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/ γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.</p>
<p>(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.</p>	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) είναι η βασική εξίσωση που εκφράζει την ισοδυναμία των αναλήψεων, αφενός, και των εξοφλητικών δόσεων και καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου.

Η βασική εξίσωση, με την οποία προσδιορίζεται το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.), εκφράζει σε ετήσια βάση την ισοδυναμία μεταξύ του αθροίσματος της παρούσας αξίας των αναλήψεων, αφενός, και του αθροίσματος της παρούσας αξίας των ποσών των εξοφλητικών δόσεων και των καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου, ήτοι:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

όπου:

— X	είναι το Σ.Ε.Π.Ε.,
— m	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας ανάληψης,
— k	είναι ο αύξων αριθμός μιας ανάληψης, με $1 \leq k \leq m$,
— C _k	είναι το ποσό της υπ' αριθμόν k ανάληψης,
— t _k	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε νέας ανάληψης, με $t_1 = 0$,
— m'	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— l	είναι ο αύξων αριθμός μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— D _l	είναι το ποσό μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— s _l	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων.

Παρατηρήσεις:

- α) Τα ποσά που καταβάλλονται από τα δύο μέρη σε διαφορετικές χρονικές στιγμές δεν είναι κατ' ανάγκη ίσα ούτε καταβάλλονται κατ' ανάγκη ανά ίσα διαστήματα.
- β) Εναρκτήριο ημερομηνία είναι η ημερομηνία της πρώτης ανάληψης.
- γ) Ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς εκφράζεται σε έτη ή κλάσματα έτους. Το έτος θεωρείται ότι έχει τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημέρες [για τα δίσεκτα έτη τριακόσιες εξήντα έξι (366) ημέρες], πενήντα δύο

(52) εβδομάδες ή δώδεκα (12) ισόχρονους μήνες. Ο μήνας θεωρείται ότι έχει 30,41666 ημέρες (δηλαδή 365/12), είτε ανήκει σε δίσεκτο έτος είτε όχι.

Όταν τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς δεν μπορούν να εκφραστούν ως ακέραιος αριθμός εβδομάδων, μηνών ή ετών, τα χρονικά διαστήματα εκφράζονται με ακέραιο αριθμό μίας από αυτές τις περιόδους σε συνδυασμό με αριθμό ημερών. Όταν χρησιμοποιούνται ημέρες:

γα) μετρούνται όλες οι ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των σαββατοκύριακων και των αργιών,
γβ) ίσες περίοδοι και στη συνέχεια ημέρες μετρούνται αντίστροφα έως την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης,

γγ) η διάρκεια της περιόδου ημερών προσδιορίζεται, αφαιρώντας την πρώτη ημέρα και συνυπολογίζοντας την τελευταία ημέρα, και εκφράζεται σε έτη, διαιρώντας την περίοδο αυτή με τον αριθμό των ημερών (365 ή 366 ημέρες) ολόκληρου του έτους, μετρώντας αντίστροφα από την τελευταία ημέρα έως την ίδια ημέρα του προηγούμενου έτους.

δ) Το αποτέλεσμα του υπολογισμού εκφράζεται με ακρίβεια τουλάχιστον ενός δεκαδικού ψηφίου. Αν ο αριθμός στο επόμενο δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5), ο αριθμός στο συγκεκριμένο δεκαδικό ψηφίο αυξάνεται κατά μία μονάδα.

ε) Η εξίσωση μπορεί να ξαναγραφεί με τη χρήση εφάπαξ ποσού και με την εισαγωγή της έννοιας των χρηματικών ροών (A_k), που μπορούν να έχουν είτε θετικό είτε αρνητικό πρόσημο, είτε δηλαδή θα καταβάλλονται είτε θα εισπράττονται κατά τις χρονικές περιόδους 1 έως n , αντίστοιχα, εκφραζόμενες σε έτη, ήτοι:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

όπου S είναι το υπόλοιπο της παρούσας αξίας των ροών. Η τιμή του S θα είναι μηδενική, αν ο σκοπός είναι να διατηρηθεί η ισοδυναμία των ροών.

2. Οι πρόσθετες παραδοχές για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. είναι οι εξής:

α) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης και άμεση ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης.

β) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις γενικά, αλλά επιβάλλει, μεταξύ των διαφόρων τρόπων ανάληψης, περιορισμό ως προς το ποσό της πίστωσης και τη χρονική περίοδο, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του ποσού της πίστωσης κατά την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα όρια ανάληψης.

γ) Αν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης με τη μεγαλύτερη επιβάρυνση και με το χρεωστικό επιτόκιο που αντιστοιχεί στον πλέον συνήθη μηχανισμό αναλήψεων που χρησιμοποιείται για αυτό το είδος σύμβασης πίστωσης.

δ) Στην περίπτωση δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης και για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης

πίστωσης. Αν η διάρκεια της δυνατότητας υπερανάληψης δεν είναι γνωστή, το Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι τρίμηνη.

ε) Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας, πλην της δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι:

εα) η πίστωση χορηγείται για περίοδο ενός (1) έτους από την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και ότι με την τελική πληρωμή που πραγματοποιεί ο καταναλωτής εξοφλείται κάθε υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν,

εβ) το κεφάλαιο εξοφλείται από τον καταναλωτή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης έναν (1) μήνα μετά από την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης. Ωστόσο, όταν το κεφάλαιο πρέπει να εξοφληθεί μόνο στο σύνολό του, εφάπαξ, σε κάθε περίοδο πληρωμής, οι διαδοχικές αναλήψεις και εξοφλήσεις ολόκληρου του κεφαλαίου από τον καταναλωτή θεωρείται ότι πραγματοποιούνται εντός περιόδου ενός (1) έτους. Οι τόκοι και οι άλλες επιβαρύνσεις εφαρμόζονται σύμφωνα με τις εν λόγω αναλήψεις και αποπληρωμές του κεφαλαίου και όπως προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας περίπτωσης, σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας είναι μια σύμβαση πίστωσης χωρίς καθορισμένη διάρκεια και περιλαμβάνει πιστώσεις που πρέπει να εξοφληθούν πλήρως εντός μιας περιόδου ή με τη λήξη της, αλλά, μόλις εξοφληθούν, είναι εκ νέου διαθέσιμες για ανάληψη.

στ) Στην περίπτωση συμβάσεων πίστωσης εκτός των υπεραναλήψεων και των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας όπως αναφέρονται στις παραδοχές των περ. δ) και ε):

στα) αν η ημερομηνία ή το ποσό αποπληρωμής κεφαλαίου που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι η καταβολή πραγματοποιείται την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και καταβάλλεται το χαμηλότερο ποσό το οποίο προβλέπει η σύμβαση πίστωσης,

στβ) αν το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και την ημερομηνία της πρώτης πληρωμής που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι είναι το πιο σύντομο χρονικό διάστημα.

ζ) Αν η ημερομηνία ή το ποσό πληρωμής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί βάσει της σύμβασης πίστωσης ή βάσει των παραδοχών των περ. δ), ε) ή στ), θεωρείται ότι η πληρωμή γίνεται σύμφωνα με τις ημερομηνίες και τους όρους που απαιτεί ο πιστωτικός φορέας και, όταν οι εν λόγω ημερομηνίες και όροι δεν είναι γνωστοί:

ζα) οι τόκοι καταβάλλονται μαζί με τις αποπληρωμές κεφαλαίου,

ζβ) επιβάρυνση εκτός τόκων που εκφράζεται ως εφάπαξ ποσό καταβάλλεται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης πίστωσης,

ζγ) οι επιβαρύνσεις εκτός τόκων που εκφράζονται ως πολλαπλές πληρωμές καταβάλλονται σε τακτά διαστήματα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία της πρώτης αποπληρωμής κεφαλαίου, και, αν το ποσό των πληρωμών αυτών δεν είναι γνωστό, θεωρούνται ισόποσες,

ζδ) με την τελική πληρωμή εξοφλείται κάθε ενδεχόμενο υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν.

η) Αν δεν έχει συμφωνηθεί ήδη το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην πίστωση, το όριο αυτό θεωρείται ότι ανέρχεται σε χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

θ) Αν προσφέρονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και επιβαρύνσεις για περιορισμένο διάστημα ή ποσό, ως χρεωστικό επιτόκιο και επιβαρύνσεις θεωρούνται τα υψηλότερα για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.

ι) Όσον αφορά τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για τις οποίες συμφωνείται σταθερό χρεωστικό επιτόκιο για την αρχική περίοδο, στο τέλος της οποίας καθορίζεται νέο χρεωστικό επιτόκιο το οποίο εν συνεχεία προσαρμόζεται περιοδικά βάσει συμφωνηθέντος δείκτη, ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. βασίζεται στην παραδοχή ότι, στο τέλος της περιόδου για την οποία έχει καθορισθεί σταθερό χρεωστικό επιτόκιο, το επιτόκιο χορηγήσεων είναι ίσο προς εκείνο που ισχύει κατά τον χρόνο υπολογισμού του Σ.Ε.Π.Ε., βάσει της αξίας του συμφωνηθέντος δείκτη κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Ζ1-699/23.6.2010 ΚΟΙΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ «ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/48/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2008 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 87/102/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚ, ΑΡΙΘΜ. L 133 ΤΗΣ 22.5.2008» (Β' 917) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΜΕΡΟΥΣ

Άρθρο ΚΥΑ Ζ1-699/2010	Αντίστοιχο άρθρο παρόντος Μέρους
Άρθρο 1 Σκοπός	Άρθρο 1 - Σκοπός
Άρθρο 2 Πεδίο Εφαρμογής	Άρθρο 3 - Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 3 Ορισμοί	Άρθρο 4 - Ορισμοί
Άρθρο 4 Τυποποιημένες πληροφορίες στη διαφήμιση	Άρθρο 8 - Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης
Άρθρο 5 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	Άρθρο 10 - Προσυμβατικές πληροφορίες
Άρθρο 6 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών πριν τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή υπερανάλυψης	Άρθρο 32 - Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάλυψης
Άρθρο 7 Εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών	Άρθρο 12 - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών
Άρθρο 8	Άρθρα 22 έως 24 - Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή,

Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή	Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή και Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας
Άρθρο 9 Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων	Άρθρα 25 έως 27 - Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων, Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας
Άρθρο 10 Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών στις συμβάσεις πίστωσης	Άρθρο 29 - Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης
Άρθρο 11 Πληροφορίες για το επιτόκιο χορηγήσεων	Άρθρο 31 - Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου
Άρθρο 11α Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων σύμβασης πίστωσης	Άρθρο 30 - Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης
Άρθρο 12 Υποχρεώσεις σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης	Άρθρο 32 - Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης
Άρθρο 13 Συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας	Άρθρο 36 - Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας
Άρθρο 14 Δικαίωμα υπαναχώρησης	Άρθρο 34 - Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης
Άρθρο 15 Συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης	Άρθρο 35 - Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα
Άρθρο 16 Πρόωρη εξόφληση	Άρθρα 37 και 38 - Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό

	διάστημα της σύμβασης, Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης
Άρθρο 16α Καθυστερούμενες οφειλές και αναγκαστική εκτέλεση	Άρθρο 44 - Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή
Άρθρο 17 Εκχώρηση δικαιωμάτων	Άρθρο 53 - Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή
Άρθρο 18 Υπέρβαση	Άρθρο 33 - Υπέρβαση
Άρθρο 19 Υπολογισμός του Συνολικού Ετήσιου Πραγματικού Ποσοστού Επιβάρυνσης	Άρθρο 39 - Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου
Άρθρο 20 Ορισμένες υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων έναντι των καταναλωτών	Άρθρο 49 - Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες
Άρθρο 21 Αναγκαστικός χαρακτήρας - έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου	Άρθρα 58 και 59 - Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων
Άρθρο 22 Διοικητικές κυρώσεις - Μέτρα Εφαρμογής	Άρθρο 60 - Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων
Άρθρο 23 Εξωδικαστική επίλυση διαφορών	Άρθρο 54 - Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυνοριακών διαφορών
Άρθρο 24 Κατάργηση	Άρθρο 65 - Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'
Άρθρο 25 Μεταβατικά μέτρα	Άρθρο 64 - Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'
Άρθρο 26	Παραρτήματα I έως III άρθρου 61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 62

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄

(παρ. 2 άρθρου 33 και παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διενέργειας της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, σύμφωνα με το άρθρο 22.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζεται το ποσοστό και εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι της παρ. 1 του άρθρου 40.
3. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι του άρθρου 42 αναφορικά με τις απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία ενίσχυσης των δικαιούχων φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4 του άρθρου 45 που παρέχουν ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται ζητήματα του μητρώου της παρ. 6 του άρθρου 45 και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των φορέων αυτών προς τους καταναλωτές, τα προσόντα, η εκπαίδευση και οι ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό των φορέων.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία για τον υπολογισμό της εισφοράς της παρ. 7 του άρθρου 45, ο τρόπος καταβολής της από τους πιστωτικούς φορείς και οι κυρώσεις, σε περίπτωση μη καταβολής.
7. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας μεσιτών πιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 46.
8. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να θεσπίζονται λεπτομέρειες τήρησης του υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων του άρθρου 48.
9. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας πιστωτικού φορέα της παρ. 1 του άρθρου 50.
10. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες τήρησης του Μητρώου πιστωτικών φορέων του άρθρου 51 ως προς τα καταχωριζόμενα στοιχεία, τη διαδικασία, την επικαιροποίηση και τον έλεγχο αυτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ή διαδικαστικό θέμα.

Άρθρο 63

Τελικές διατάξεις Μέρους Α΄

(τέταρτο εδάφιο άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στην υπό στοιχεία Z1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, και Δικαιοσύνης και Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917) ή σε άρθρο αυτής, εφεξής νοούνται τα αντίστοιχα άρθρα του παρόντος Μέρους, σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του Παραρτήματος ΙV του άρθρου 61.

Άρθρο 64

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄

(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Συμβάσεις πίστωσης του παρόντος Μέρους που είναι σε ισχύ την 20ή.11.2026 εξακολουθούν να διέπονται έως τη λύση τους από την υπό στοιχεία Z1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917).

2. Τα άρθρα 31 και 32, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 33 και τα άρθρα 36 και 53 εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που είναι σε ισχύ την 20ή Νοεμβρίου 2026.

Άρθρο 65

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄

(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Από την 20ή Νοεμβρίου 2026, καταργείται η υπό στοιχεία Z1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917).

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ, ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕΣΩ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΔΙΕΠΑΦΗΣ - ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2673 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/65/ΕΚ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 66

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών που συνάπτουν συμβάσεις από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με επιγραμμικές διεπαφές με αντικείμενο αγαθά, υπηρεσίες και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες από απόσταση.

Άρθρο 67

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους, μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και την κατάργηση της οδηγίας 2002/65/ΕΚ (L 28.11.2023), είναι ιδίως:

- α) η ένταξη των συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται από απόσταση στο πεδίο προστασίας των συμβάσεων του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) που συνάπτονται από απόσταση,
- β) η θέσπιση της προσυμβατικής υποχρεωτικής ευκρινούς και κατανοητής παροχής πληροφοριών σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά,
- γ) η εισαγωγή ειδικών, σαφών και σύγχρονων κανόνων για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σε συμβάσεις που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής επαφής, τόσο για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση όσο και για ηλεκτρονικές συμβάσεις για αγαθά και υπηρεσίες, και
- δ) η εν γένει επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των καταναλωτών στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, ως «δικτύου ασφαλείας» για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι οποίες εξαιρούνται από άλλη τομεακή νομοθεσία ή καλύπτονται μόνο εν μέρει από αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ Ή ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΔΙΕΠΑΦΩΝ

Άρθρο 68

Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στο άρθρο 3α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί πεδίου εφαρμογής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 1β, γ) στην περ. δ) της παρ. 3, μετά τη λέξη «υπηρεσίες» προστίθενται οι λέξεις «που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3α

Πεδίο εφαρμογής

(άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ και παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις τους, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή όπου ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. Εφαρμόζονται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση.

1α. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, επίσης, όταν ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακή υπηρεσία προς τον καταναλωτή και ο καταναλωτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο καταναλωτής υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα για κανέναν άλλο σκοπό.

1β. Στην περίπτωση συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εφαρμόζονται αποκλειστικά τα άρθρα 1, 1α και 3, οι παρ. 2, 5 και 6 του παρόντος, το άρθρο 3β, η παρ. 6 του άρθρου 3δ, τα άρθρα 3ζα, 3ιδ έως 3ιη, 4γ, 4ε έως 4η και 13α έως 13στ.

Όταν οι συμβάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προβλέπουν την κατάρτιση αρχικής συμφωνίας - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, η οποία ακολουθείται από σειρά διαδοχικών πράξεων ή από σειρά διακριτών πράξεων της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, οι διατάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται μόνο στην αρχική συμφωνία, με την εξαίρεση του άρθρου 4ε το οποίο εφαρμόζεται και σε κάθε διαδοχική ή διακριτή πράξη.

Αν δεν υπάρχει αρχική συμφωνία - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, αλλά οι διαδοχικές ή διακριτές πράξεις της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, διενεργούνται μεταξύ των ίδιων συμβαλλόμενων μερών, τα άρθρα 3ιδ και 3ιε εφαρμόζονται μόνο στην πρώτη πράξη.

Αν δεν έχει διενεργηθεί πράξη της αυτής φύσης για διάστημα άνω του ενός (1) έτους, η διενέργεια της επόμενης πράξης θεωρείται ως η πρώτη μιας νέας σειράς πράξεων και, συνεπώς, εφαρμόζονται τα άρθρα 3ιδ και 3ιε.

2. Τα άρθρα 3 έως 4 ισχύουν, με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς.

3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις:

α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας,

β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, όπως ορίζεται στην περ. α) του άρθρου 3 του ν. 4213/2013 (Α' 261) είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι,

γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνο και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα,

δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β,

ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας,

στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας,

ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α' 12), με εξαίρεση τις παρ. 2 και 6 του άρθρου 3δ, καθώς και τα άρθρα 4γ, 4ε και 4στ, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως στα πακέτα, όπως ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018, όσον αφορά τους ταξιδιώτες κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018,

η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπό στοιχεία Ζ1-130/21.2.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αρ. L33 της 3.2.2009» (Β' 295),

θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α' 96),

ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή,

ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 3δ και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ,

ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης,

ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας,

ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή.

4. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ.

5. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν θίγουν το εθνικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με το κύρος, την κατάρτιση ή τα έννομα αποτελέσματα μιας σύμβασης, στον βαθμό που στις διατάξεις τους δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσεων.

6. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εμποδίζουν τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που τα άρθρα αυτά παρέχουν.».

Άρθρο 69

Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994

(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), μετά το άρθρο 3ζ, προστίθεται άρθρο 3ζα ως εξής:

«Άρθρο 3ζα

Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής

(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Στις συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής, ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και μέσω λειτουργίας υπαναχώρησης. Η λειτουργία αυτή φέρει την ένδειξη «Πατήστε εδώ για υπαναχώρηση» ή άλλη εξίσου σαφή και ευανάγνωστη διατύπωση. Η λειτουργία υπαναχώρησης είναι συνεχώς διαθέσιμη καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης, εμφανίζεται ευδιάκριτα στην επιγραμμική διεπαφή και είναι εύκολα προσβάσιμη από τον καταναλωτή.

2. Η λειτουργία υπαναχώρησης επιτρέπει στον καταναλωτή να αποστείλει ηλεκτρονική δήλωση υπαναχώρησης με την οποία ενημερώνει τον προμηθευτή για την απόφασή του να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Η εν λόγω δήλωση επιτρέπει στον καταναλωτή να παρέχει ή να επιβεβαιώνει εύκολα τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το ονοματεπώνυμό του,

β) τα στοιχεία που ταυτοποιούν τη σύμβαση από την οποία επιθυμεί να υπαναχωρήσει,

γ) τα στοιχεία σχετικά με τα ηλεκτρονικά μέσα με τα οποία αποστέλλεται στον καταναλωτή η επιβεβαίωση της υπαναχώρησης.

3. Μόλις ο καταναλωτής συμπληρώσει την ηλεκτρονική δήλωση υπαναχώρησης σύμφωνα με την παρ. 2, ο προμηθευτής παρέχει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να την υποβάλει σε αυτόν μέσω ειδικής λειτουργίας επιβεβαίωσης. Η εν λόγω λειτουργία επισημαίνεται με ευανάγνωστο τρόπο και φέρει μόνο την ένδειξη «Επιβεβαίωση υπαναχώρησης» ή άλλη σαφή και ισοδύναμη διατύπωση.

4. Μετά από την ενεργοποίηση της λειτουργίας επιβεβαίωσης από τον καταναλωτή, ο προμηθευτής αποστέλλει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση σε αυτόν βεβαίωση παραλαβής

της υπαναχώρησης σε σταθερό μέσο, η οποία περιλαμβάνει το περιεχόμενο της δήλωσης καθώς και την ημερομηνία και ώρα υποβολής της.

5. Ο καταναλωτής θεωρείται ότι έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης εντός της σχετικής προθεσμίας υπαναχώρησης, αν έχει χρησιμοποιήσει τη λειτουργία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο παρόν πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.».

Άρθρο 70

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιδ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 3ιδ ως εξής:

«Άρθρο 3ιδ

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ικανό διάστημα πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με εξ αποστάσεως σύμβαση ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή με σαφή και κατανοητό τρόπο τις ακόλουθες πληροφορίες στην ελληνική γλώσσα:

- α) την ταυτότητα και την κύρια επιχειρηματική δραστηριότητά του,
- β) τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, καθώς και τα στοιχεία κάθε άλλου μέσου επικοινωνίας που τυχόν προσφέρει, τα οποία καθιστούν δυνατό για τον καταναλωτή να έλθει άμεσα σε επαφή και να επικοινωνήσει αποτελεσματικά μαζί του και διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρεί κάθε γραπτή αλληλογραφία σε σταθερό μέσο,
- γ) τον τρόπο υποβολής παραπόνων προς τον προμηθευτή καθώς και τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο καταναλωτής,
- δ) σε περίπτωση που ο προμηθευτής είναι καταχωρημένος σε εμπορικό ή αντίστοιχο δημόσιο μητρώο, το μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος και τον αριθμό μητρώου του ή ισοδύναμο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο,
- ε) αν η δραστηριότητα του προμηθευτή υπόκειται σε διαδικασία αδειοδότησης, την ονομασία, τη διεύθυνση, τον ιστότοπο και τυχόν άλλα στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας εποπτικής αρχής,
- στ) τα κύρια χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας,
- ζ) τη συνολική αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των συναφών τελών, επιβαρύνσεων και δαπανών και όλων των φόρων που καταβάλλει μέσω του προμηθευτή, ή, αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, τη βάση υπολογισμού του τιμήματος, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να το ελέγξει ο καταναλωτής,
- η) πληροφορίες σχετικά με τις ενδεχόμενες συνέπειες της υπερημερίας ή της μη καταβολής των πληρωμών,
- θ) πληροφορίες σχετικά με το ότι η αμοιβή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, εφόσον ο προμηθευτής χρησιμοποιεί τέτοιο σύστημα,
- ι) εφόσον ισχύει, ειδοποίηση ότι η χρηματοοικονομική υπηρεσία σχετίζεται με χρηματοοικονομικά μέσα που ενέχουν ειδικούς κινδύνους λόγω των χαρακτηριστικών τους, ή

της φύσης των πράξεων που πρέπει να εκτελεστούν ή των οποίων η τιμή εξαρτάται από τις διακυμάνσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές τις οποίες ο προμηθευτής δεν μπορεί να ελέγξει, καθώς και ειδοποίηση ότι οι αποδόσεις του παρελθόντος δεν αποτελούν ένδειξη για τις μελλοντικές αποδόσεις,

ια) ειδοποίηση για ενδεχόμενη ύπαρξη άλλων φόρων και/ή δαπανών που δεν καταβάλλονται μέσω του προμηθευτή ούτε χρεώνονται από αυτόν,

ιβ) τυχόν χρονικούς περιορισμούς της ισχύος των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με την παρούσα,

ιγ) τις ρυθμίσεις σχετικά με την πληρωμή και την εκτέλεση της σύμβασης,

ιδ) το τυχόν ειδικό επιπλέον κόστος που συνεπάγεται για τον καταναλωτή η χρήση των μέσων επικοινωνίας από απόσταση, αν αυτό το επιπλέον κόστος χρεώνεται,

ιε) αν στην επενδυτική στρατηγική της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας ενσωματώνονται περιβαλλοντικοί ή κοινωνικοί παράγοντες, πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιβαλλοντικούς ή κοινωνικούς στόχους που επιδιώκει η χρηματοοικονομική υπηρεσία,

ιστ) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης και, αν υπάρχει τέτοιο δικαίωμα, πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία υπαναχώρησης και τις προϋποθέσεις άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής, καθώς και τις συνέπειες της μη άσκησης αυτού του δικαιώματος,

ιζ) την ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης από απόσταση, αν πρόκειται για σύμβαση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε μόνιμη βάση ή περιοδικά,

ιη) πληροφορίες σχετικά με τυχόν δικαιώματα των μερών για πρόωρη ή μονομερή λύση της σύμβασης βάσει των όρων της σύμβασης από απόσταση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν κυρώσεων που επιβάλλονται βάσει της σύμβασης στις περιπτώσεις αυτές,

ιθ) πρακτικές συμβουλές και διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ιε, όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, ο αριθμός τηλεφώνου και η διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του προμηθευτή ή τα στοιχεία των λοιπών μέσων επικοινωνίας σχετικά με την αποστολή της δήλωσης υπαναχώρησης και, για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής διεπαφής, πληροφορίες για την ύπαρξη και τη θέση που βρίσκεται η λειτουργία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 3ζα,

κ) το εφαρμοστέο δίκαιο κατά το προσυμβατικό στάδιο, το εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτεται από απόσταση καθώς και τα αρμόδια δικαστήρια,

κα) σε ποια γλώσσα ή γλώσσες παρέχονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της σύμβασης και η πρότερη ενημέρωση που προβλέπεται στο παρόν, και επιπλέον σε ποια γλώσσα ή γλώσσες ο προμηθευτής, σε συμφωνία με τον καταναλωτή, αναλαμβάνει την υποχρέωση να επικοινωνεί κατά τη διάρκεια της σύμβασης από απόσταση,

κβ) τη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330/οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ ΕΕ του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β' 1421), και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

κγ) την ύπαρξη κεφαλαίων εγγύησης ή άλλων ρυθμίσεων για την παροχή αποζημιώσεων, που δεν καλύπτονται από τον ν. 4370/2016 (Α' 37) και τον ν. 4941/2022 (Α' 113).

Αν ο προμηθευτής ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, παρέχει τις πληροφορίες των περ. α) έως γ) και σε σχέση με τον τρίτο.

2. Στην περίπτωση επικοινωνίας φωνητικής τηλεφωνίας, ο προμηθευτής πρέπει να δηλώνει ρητά στην αρχή οποιασδήποτε κλήσης με τον καταναλωτή:

α) την ταυτότητά του,

β) την εμπορική φύση της κλήσης που ξεκίνησε ο προμηθευτής και

γ) την καταγραφή ή το ενδεχόμενο καταγραφής της κλήσης.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, στην περίπτωση των επικοινωνιών φωνητικής τηλεφωνίας που αναφέρονται στην παρ. 2, αν ο καταναλωτής συμφωνεί ρητά, ο προμηθευτής μπορεί να παρέχει μόνο τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α), στ), ζ), ια) και ιστ) της παρ. 1 πριν ο καταναλωτής αποδεχθεί την πρόταση της σύμβασης από απόσταση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο προμηθευτής ενημερώνει τον καταναλωτή για τη φύση και τη διαθεσιμότητα των λοιπών πληροφοριών που προβλέπονται στην παρ. 1. Ο προμηθευτής παρέχει τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με την παρ. 1, σε σταθερό μέσο αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.

4. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 παρέχονται σε χρονικό διάστημα συντομότερο της μίας (1) ημέρας προτού ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση από απόσταση, ο προμηθευτής οφείλει να αποστείλει στον καταναλωτή υπενθύμιση για τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση από απόσταση, καθώς και για τη διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 31ε. Η εν λόγω υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή, σε σταθερό μέσο, εντός μίας (1) έως επτά (7) ημερών από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.

5. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 είναι ευανάγνωστες και παρέχονται στον καταναλωτή σε σταθερό μέσο, και, κατόπιν αιτήματος, σε κατάλληλη και προσβάσιμη μορφή σε καταναλωτές με αναπηρία, περιλαμβανομένων των καταναλωτών με προβλήματα όρασης.

6. Ο προμηθευτής δύναται να οργανώνει τις παρεχόμενες με ηλεκτρονικά μέσα πληροφορίες κατά επίπεδα (διαστρωμάτωση), επιτρέποντας στον καταναλωτή να έχει πρόσβαση σε αυτές σταδιακά. Η δυνατότητα αυτή δεν υφίσταται αναφορικά με τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. α), στ), ζ), ια) και ιστ) της παρ. 1, οι οποίες πρέπει να είναι πάντοτε άμεσα και ευκρινώς ορατές, χωρίς να απαιτείται πρόσθετη ενέργεια του καταναλωτή, όπως επιλογή ή κύλιση. Σε περίπτωση διαστρωμάτωσης των πληροφοριών, το σύνολο των πληροφοριών της παρ. 1 πρέπει να μπορεί να προβληθεί, αποθηκευτεί και εκτυπωθεί ως ένα (1) ενιαίο έγγραφο. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι όλες οι πληροφορίες της παρ. 1 παρέχονται στον καταναλωτή, πριν από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.

7. Ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης ενημέρωσης του παρόντος. Συμβατική ρήτρα η οποία προβλέπει ότι το βάρος της απόδειξης για την τήρηση, εκ μέρους του προμηθευτή, του συνόλου ή μέρους των υποχρεώσεων του κατά τις διατάξεις του παρόντος, φέρει ο καταναλωτής, θεωρείται άκυρη ως καταχρηστική.
8. Συμβατικοί όροι που δεν γνωστοποιήθηκαν στον καταναλωτή κατά τα οριζόμενα στο παρόν δεν τον δεσμεύουν, έστω και αν δεν αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη διαμόρφωση της δικαιοπρακτικής βούλησής του.
9. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης, εφαρμόζονται αποκλειστικά στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι ειδικότερες αυτές διατάξεις, ανεξαρτήτως του βαθμού λεπτομέρειας, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις. Όταν οι ειδικότερες διατάξεις δεν περιέχουν κανόνες σχετικά με την ενημέρωση του καταναλωτή για το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο προμηθευτής ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη ή μη του εν λόγω δικαιώματος σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1.».

Άρθρο 71

Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιε στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 3ιε ως εξής:

«Άρθρο 3ιε

Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ο καταναλωτής διαθέτει προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών για να υπαναχωρήσει από μία (1) σύμβαση χωρίς οποιαδήποτε συνέπεια και χωρίς να αναφέρει αιτιολογία. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου ανέρχεται σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, όταν πρόκειται για συμβάσεις από απόσταση που αφορούν σε ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα.
2. Η προθεσμία υπαναχώρησης της παρ. 1 αρχίζει:
  - α) είτε από την ημέρα σύναψης της σύμβασης από απόσταση,
  - β) είτε από την ημερομηνία κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ, αν η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη από εκείνη της περ. α).
3. Αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 3ιδ.
4. Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν ασκείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - α) σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές η αμοιβή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές τις οποίες ο προμηθευτής δεν μπορεί να

ελέγξει και οι οποίες μπορεί να επέλθουν κατά τη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, όπως για παράδειγμα υπηρεσίες που αφορούν:

- αα) συνάλλαγμα,
- αβ) μέσα χρηματαγοράς,
- αγ) μεταβιβάσιμες κινητές αξίες,
- αδ) μερίδια σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων,
- αε) χρηματοπιστωτικά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων των ισοδυνάμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς,
- αστ) προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου,
- αζ) συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, νομισμάτων και μετοχών,
- αη) δικαιώματα προαίρεσης αγοράς ή πώλησης οποιουδήποτε τίτλου από τους προβλεπόμενους στην περ. α), συμπεριλαμβανομένων των ισοδυνάμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ιδίως τα δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων,
- β) σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξιδιών και αποσκευών ή παρόμοια βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια με διάρκεια μικρότερη των τριάντα (30) ημερών,
- γ) σε συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί πλήρως και από τα δύο (2) μέρη με ρητή αίτηση του καταναλωτή, προτού ασκήσει ο καταναλωτής το δικαίωμα υπαναχώρησης.

5. Ο καταναλωτής θεωρείται ότι έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης εντός της προθεσμίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στην παρ. 1, αν έχει στείλει την ενημέρωση σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.

6. Όταν μια δευτερεύουσα υπηρεσία που σχετίζεται με τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση παρέχεται από τον προμηθευτή ή από τρίτο βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του προμηθευτή, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη δευτερεύουσα σύμβαση, αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση σύμφωνα με το παρόν. Όταν ο καταναλωτής επιλέγει να λύσει τη δευτερεύουσα σύμβαση, τούτο δεν επιφέρει έξοδα για τον καταναλωτή.

7. Το παρόν εφαρμόζεται με την επιφύλαξη εθνικών διατάξεων που ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να εκκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης.

8. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις. Όταν οι ειδικότερες διατάξεις παρέχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ δικαιώματος υπαναχώρησης και εναλλακτικής επιλογής, όπως η περίοδος περίσκεψης, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις.»

Άρθρο 72

Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης - Προσθήκη άρθρου 3ιστ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 3ιστ ως εξής:

«Άρθρο 3ιστ

Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την υπαναχώρηση
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 3ιε, μπορεί να του ζητηθεί να καταβάλει μόνο το αντάλλαγμα για την υπηρεσία που έχει πράγματι παρασχεθεί σε αυτόν από τον προμηθευτή, σύμφωνα με τη σύμβαση από απόσταση. Ο καταναλωτής καταβάλλει αμελλητί το ποσό που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπηρεσία. Το καταβλητέο ποσό:

α) δεν υπερβαίνει το μέρος που αναλογεί στην έκταση των υπηρεσιών που έχουν, ήδη, παρασχεθεί σε σύγκριση με το σύνολο των παροχών που προβλέπονται στη σύμβαση από απόσταση και

β) δεν είναι, σε καμία περίπτωση, τέτοιο που να μπορεί να θεωρηθεί ως ποινική ρήτρα.

2. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να καταβάλει κανένα ποσό, σε περίπτωση υπαναχώρησης από ασφαλιστική σύμβαση.

3. Ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει κανένα ποσό βάσει της παρ. 1, εκτός αν μπορεί να αποδείξει ότι ο καταναλωτής είχε δεόντως ενημερωθεί για το πληρωτέο ποσό, σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 3ιδ. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, αν έχει αρχίσει την εκτέλεση της σύμβασης πριν από τη λήξη της προθεσμίας υπαναχώρησης η οποία προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 3ιε, χωρίς να το έχει προηγουμένως ζητήσει ο καταναλωτής.

4. Ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή αμελλητί, και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο προμηθευτής έλαβε τη δήλωση υπαναχώρησης, κάθε χρηματικό ποσό που έχει τυχόν λάβει από αυτόν παρακρατώντας μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στις υπηρεσίες που πράγματι έχουν παρασχεθεί σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Ο καταναλωτής επιστρέφει στον προμηθευτή αμελλητί, και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία υπαναχώρησε από τη σύμβαση, κάθε χρηματικό ποσό που έχει τυχόν λάβει από τον προμηθευτή.»

Άρθρο 73

Παροχή επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Προσθήκη άρθρου 3ιζ στον ν. 2251/1994

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 3ιζ ως εξής:

«Άρθρο 3ιζ

Επαρκείς εξηγήσεις

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, προκειμένου ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

και οι προτεινόμενες δευτερεύουσες υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση.

2. Οι εξηγήσεις της παρ. 1 παρέχονται στον καταναλωτή δωρεάν, πριν από τη σύναψη της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

α) την προσυμβατική ενημέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ,

β) τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δευτερευουσών υπηρεσιών,

γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχει για τον καταναλωτή η προτεινόμενη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων συνεπειών της υπερημερίας ή της μη πληρωμής του καταναλωτή.

3. Αν ο προμηθευτής χρησιμοποιεί επιγραμμικά εργαλεία (online tools), ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει ανθρώπινη παρέμβαση στο προσυμβατικό στάδιο και, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, και μετά από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση, στην ίδια γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε για τις προσυμβατικές πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ιδ.

4. Ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής επαρκών εξηγήσεων του παρόντος.

5. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με τις επαρκείς εξηγήσεις που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις.».

Άρθρο 74

Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές - Προσθήκη άρθρου 3ιη στον ν. 2251/1994

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 3ιη ως εξής:

«Άρθρο 3ιη

Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), οι προμηθευτές, όταν συνάπτουν συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, δεν σχεδιάζουν, οργανώνουν ή διαχειρίζονται τις επιγραμμικές διεπαφές τους, σύμφωνα με τον ορισμό του στοιχείου ιγ) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, L 277), κατά τρόπο που παραπλανά ή χειραγωγεί τους καταναλωτές που

είναι αποδέκτες των υπηρεσιών τους ή στρεβλώνει ή επηρεάζει την ικανότητά τους να λαμβάνουν ελεύθερες και τεκμηριωμένες αποφάσεις.

2. Ειδικότερα, απαγορεύεται οι προμηθευτές:

- α) να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένες επιλογές, όταν ζητείται η λήψη απόφασης από τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες της υπηρεσίας τους,
- β) να ζητούν επανειλημμένα από τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες της υπηρεσίας να πραγματοποιήσουν μια επιλογή, όταν η επιλογή αυτή έχει ήδη γίνει, ιδίως με την παρουσίαση αναδυόμενων παραθύρων που παρεμβαίνουν στην εμπειρία του χρήστη,
- γ) να καθιστούν τη διαδικασία τερματισμού μιας υπηρεσίας δυσκολότερη από την εγγραφή σε αυτήν.».

Άρθρο 75

Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994 (παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στο Παράρτημα Ι του ν. 2251/1994 (Α' 191), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η παρ. 3 της ενότητας με τον τίτλο «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου» του Τμήματος Α' αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Παράρτημα Ι διαμορφώνεται ως εξής:

«Παράρτημα Ι

(Παράρτημα Ι των Οδηγιών 2011/83/ΕΕ και (ΕΕ) 2023/2673)

ΤΜΗΜΑ Α'

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση.

Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1]

Στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε ισχύει περίοδος υπαναχώρησης τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών.

Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλετε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με μια σαφή δήλωση, όπως επιστολή που αποστέλλεται με ταχυδρομείο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3]

Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησής σας, πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης.

Συνέπειες της υπαναχώρησης:

Αν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, σας επιστρέφουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης, εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς προσφέρουμε, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να

υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων, χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό, σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων [4][5][6].

Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου:

[1.] Αναγράψτε ένα (1) από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών:

α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύναψης της σύμβασης.».

β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών.».

γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελλθέντα από τον καταναλωτή με μία (1) παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού.».

δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά στην προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.».

ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.»

[2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμό σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας, τον αριθμό του τηλεφώνου σας και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.

[3] Αν είστε υποχρεωμένος να παράσχετε λειτουργία που να επιτρέπει στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Μπορείτε, επίσης, να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης ηλεκτρονικά στη διεύθυνση [να αναγραφεί η ηλεκτρονική διεύθυνση ή άλλη κατάλληλη επεξήγηση σχετικά με το πού είναι διαθέσιμη η λειτουργία υπαναχώρησης].».

Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη διαδικτυακή λειτουργία, σας αποστέλλουμε απόδειξη παραλαβής της υπαναχώρησης σε σταθερό μέσο (π.χ. μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου της και της ημερομηνίας και ώρας υποβολής της, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Αν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα:

«Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη δυνατότητα, σας διαβιβάζουμε χωρίς καθυστέρηση σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας.».

[4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.».

[5.] Αν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεδεμένα με τη σύμβαση:

α) να αναγραφεί: «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή σε ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, αν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί αν στείλετε πίσω τα αγαθά, πριν από τη λήξη της περιόδου των δεκατεσσάρων (14) ημερών.».

β) να αναγραφεί: «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.» , «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.» , Αν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεστε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους... ευρώ [αναγράψτε ποσό].» ή, αν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσό].», ή

Αν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών.».

[6.] Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Αν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/ φυσικού αερίου/ ηλεκτρικής ενέργειας/ τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούστε να μας καταβάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσό που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση.»

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

(συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο, μόνο αν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)

- Προς [ο προμηθευτής οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του]:

- Γνωστοποιώ/ Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/ υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβαση μου/ μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών/ παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*)

- Που παραγγέλθηκε(-αν) στις(*)/ που παρελήφθη(-σαν) στις (*)

- Όνομα καταναλωτή(-ών)

- Διεύθυνση καταναλωτή(-ών)

- Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο αν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί)

- Ημερομηνία».

(*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.».

Άρθρο 76

Υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που αξιοποιήθηκαν

(παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που χρησιμοποιήθηκαν με το παρόν Μέρος το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Επιπρόσθετα, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε κάθε μεταγενέστερη αλλαγή των διακριτικών ευχερειών που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 3, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 6, στην παρ. 4 του άρθρου 7, στην παρ. 6 του άρθρου 8, στις παρ. 1α και 3 του άρθρου 9, στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 16, στις παρ. 2 και 9 του άρθρου 16α, στην παρ. 7 του άρθρου 16β και στο άρθρο 16ε της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 77

Τελικές διατάξεις Μέρους Β΄

(δεύτερο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 4θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 78

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄

(πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/825 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2005/29/ΕΚ ΚΑΙ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**

Άρθρο 79

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών έναντι παραπλανητικών δηλώσεων στην αγορά σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και τη διάρκεια ζωής των προϊόντων, στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης.

Άρθρο 80

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους, μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024), είναι ιδίως:

- α) η θέσπιση συμπληρωματικών ορισμών στο πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών, με μέριμνα για τη διασφάλιση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και της ανθεκτικότητας των προϊόντων στην αγορά,
- β) η συμπερίληψη επιπλέον παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών και παραλείψεων ενημέρωσης αναφορικά με τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των προϊόντων,
- γ) η υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης του καταναλωτή από τον προμηθευτή για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και τη βιωσιμότητα των προϊόντων,
- δ) η θέσπιση πρόσθετων υποχρεώσεων ενημέρωσης για τις εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος,
- ε) η πρόβλεψη ενισχυμένων απαιτήσεων ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος και
- στ) η ρύθμιση του περιεχομένου προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις που συνάπτονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικό τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994

Άρθρο 81

**Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994
(παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**

Στο άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) προστίθενται περ. 17, 18, 19 και 20 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1α διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 1α
Ορισμοί**

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως:

- 1) «Καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα.
- 2) «Προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες.
- 3) «Πωλητής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο στο πλαίσιο της σύμβασης πώλησης ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.
- 4) «Παραγωγός»: ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός, θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.
- 5) «Αγαθά»:
  - α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά, όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα.
  - β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»).
- 6) «Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη»: κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη.
  - 6α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στην περ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
- 7) [Καταργείται].

- 8) «Σύμβαση παροχής υπηρεσιών»: κάθε σύμβαση, εκτός από τη σύμβαση πώλησης, δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παρέχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα.
- 9) «Χρηματοοικονομική υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές.
- 10) «Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση»: κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.
- 11) «Σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- 12) «Μέσο επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσίας μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο.
- 13) «Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές.
- 14) «Ψηφιακό περιεχόμενο»: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή.
- 15) «Νόμιμη εγγύηση»: η ευθύνη του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).
- 16) «Εμπορική εγγύηση»: κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών, αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης.
- 17) «Εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα»: η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5α, βάσει της οποίας ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 544 του Αστικού Κώδικα, όταν τα αγαθά δεν διατηρούν την ανθεκτικότητά τους.
- 18) «Ανθεκτικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να διατηρούν τις απαιτούμενες λειτουργίες και επιδόσεις τους στο πλαίσιο της συνήθους χρήσης.

19) «Βαθμολογία δυνατότητας επισκευής»: βαθμολογία που εκφράζει την ικανότητα ενός αγαθού να επισκευαστεί, βάσει εναρμονισμένων απαιτήσεων που καθορίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

20) «Ενημέρωση λογισμικού»: δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τον ν. 4967/2022 (Α' 171).».

Άρθρο 82

Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 3β του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί απαιτήσεων ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, β) οι περ. ζ), η) και ιβ) αντικαθίστανται, ββ) προστίθενται περ. κα) έως κε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3β

Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

β) την ταυτότητα του προμηθευτή, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του,

γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο προμηθευτής είναι εγκατεστημένος, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Επιπλέον, όταν ο προμηθευτής παρέχει άλλα μέσα επιγραμμικής επικοινωνίας, που διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρήσει οποιαδήποτε γραπτή επικοινωνία με τον προμηθευτή σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και της ώρας της εν λόγω επικοινωνίας, η ενημέρωση περιλαμβάνει επίσης λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω άλλα μέσα. Τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας που παρέχει ο προμηθευτής διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον προμηθευτή γρήγορα και να επικοινωνήσει με αυτόν αποτελεσματικά. Ανάλογα με την περίπτωση, ο προμηθευτής παρέχει, επίσης, τη γεωγραφική διεύθυνση και τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί,

δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει της περ. γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του προμηθευτή και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του προμηθευτή για

λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του,

ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί,

εα) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων,

στ) το κόστος χρησιμοποίησης του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογίων,

ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων φιλικών προς το περιβάλλον επιλογών παράδοσης, κατά περίπτωση, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να εκτελέσει τις υπηρεσίες και της πολιτικής που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,

η) όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος αυτού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ζ, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος Ι και, κατά περίπτωση πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη, καθώς και οδηγίες για την πρόσβαση και τη θέση στην επιγραμμική διεπαφή της λειτουργίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 3ζα,

θ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους,

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει χρήση της δυνατότητας της παρ. 3 του άρθρου 3γ ή της παρ. 8 του άρθρου 3δ, ότι ο καταναλωτής δεσμεύεται να καταβάλει το εύλογο κόστος στον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 3ι παρ. 3,

ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμα του υπαναχώρησης,

ιβ) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,

- ιγ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,
- ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδικών συμπεριφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 9α περ. στ),
- ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,
- ιστ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης,
- ιζ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο προμηθευτής,
- ιη) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,
- ιβ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών των οποίων ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,
- κ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης στον οποίο υπάγεται ο προμηθευτής, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν,
- κα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις εν λόγω πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,
- κβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης ανταπόκρισης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες,
- κγ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο ή με αναφορά σε ημερομηνία κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού,
- κδ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής για τα αγαθά,
- κε) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και υπό την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγίων επισκευής και συντήρησης και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής.
2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.
3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριαστή.

4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος του παρόντος. Ο προμηθευτής έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή.

5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.

6. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες.

7. Οι οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 4η υποχρεώσεις ενημέρωσης σωρευτικά προστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν ο ν. 3844/2010 (Α' 63) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις» και το π.δ. 131/2003 (Α' 116) «Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο)».

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν διάταξη του ν. 3844/2010 ή του Προεδρικού Διατάγματος 131/2003 σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες, έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη των άρθρων 3 έως 4η, υπερισχύει η διάταξη των άρθρων αυτών.

8. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στα άρθρα 3β έως 3ιβ, το βάρος της απόδειξης το έχει ο προμηθευτής.

9. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».

Άρθρο 83

Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 3δ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί τυπικών απαιτήσεων για συμβάσεις εξ αποστάσεως, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, βα) η λέξη «ευκρινή» αντικαθίσταται από τη λέξη «κατανοητό», ββ) οι λέξεις «στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), ε), ιε) και ιστ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3δ

**Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**

1. Όσον αφορά στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες.

2. Αν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή, με σαφή και κατανοητό τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του, τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β.

Οι πληροφορίες αυτές πρέπει εμφανίζονται πολύ κοντά προς την επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας.

Ο προμηθευτής οφείλει να μεριμνήσει, ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής. Αν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός εικονιδίου επιλογής ή ανάλογη λειτουργία, το εικονίδιο επιλογής ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον προμηθευτή. Αν ο προμηθευτής δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία.

3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά.

4. Αν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο προμηθευτής παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο ή διά του συγκεκριμένου μέσου πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν στα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του προμηθευτή, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, αν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα, αντίστοιχα, στις περ. α), β), ε), η) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 3β, εξαιρουμένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης που καθορίζεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος που αναφέρεται στην περ. η).

Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, συμπεριλαμβανομένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, παρέχονται από τον προμηθευτή στον καταναλωτή με τον κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, αν ο προμηθευτής προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας.

6. Αν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, ο προμηθευτής

υποχρεούται να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή, ο οποίος δεσμεύεται, μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Οι επιβεβαιώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται πάνω σε σταθερό μέσο.

7. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει:

α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, εκτός αν ο προμηθευτής έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και

β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με την περ. ιγ) του άρθρου 3ιβ.

8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3ε και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.

9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 8 και 10 του π.δ. 131/2003.

10. Αν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».

Άρθρο 84

Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος -

Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί υποχρεώσεων ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, β) η περ. ε) αντικαθίσταται, ββ) προστίθενται περ. θ) και ι) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος

(άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περιστάσεις:

- α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,
- β) την ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του,
- γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσης των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,
- δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,
- ε) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,
- εα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκεια της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,
- εβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες,
- εγ) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά από την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,
- εδ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο είτε με αναφορά σε ημερομηνία, κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού,
- εστ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,
- ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών,
- η) κατά περίπτωση, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών της οποίας ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,
- θ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών,
- ι) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και με την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την

τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης, καθώς και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής.

2. Η παρ. 1 ισχύει, επίσης, για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν.

4. Για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο μπορούν να προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.».

Άρθρο 85

Χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές - Προσθήκη άρθρου 4στα στον ν. 2251/1994 (παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), μετά το άρθρο 4στ, προστίθεται άρθρο 4στα ως εξής:

«Άρθρο 4στα

Εναρμονισμένη ανακοίνωση και εναρμονισμένο σήμα
(παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές είναι καλά ενημερωμένοι και μπορούν να κατανοούν εύκολα τα δικαιώματά τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρησιμοποιούνται:

α) εναρμονισμένη ανακοίνωση για την παροχή πληροφοριών δυνάμει της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 και της περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και

β) εναρμονισμένο σήμα για την παροχή πληροφοριών δυνάμει της υποπερ. εα) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 και της περ. κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β.

2. Η εναρμονισμένη ανακοίνωση περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων της ελάχιστης διετούς διάρκειάς της, όπως προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).

3. Η εναρμονισμένη ανακοίνωση και το εναρμονισμένο σήμα είναι εύκολα αναγνωρίσιμα και κατανοητά για τους καταναλωτές, εύχρηστα και εύκολα όσον αφορά την αναπαραγωγή τους για τους προμηθευτές. Ο σχεδιασμός και το περιεχόμενό τους καθορίζονται σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1960 της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2025, για τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα.».

Άρθρο 86

Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτος, β) προστίθενται περ. ιγ) έως ιθ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9α

Ορισμοί

(άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, νοούνται:

α) «Προϊόν»: κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων,

β) «Εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές»: κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές,

γ) «Ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών»: η χρήση εμπορικής πρακτικής, με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε,

δ) «Κώδικας συμπεριφοράς»: κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν,

ε) «Ιδιοκτήτης κώδικα»: κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν,

στ) «Επαγγελματική ευσυνειδησία»: το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή,

ζ) «Πρόσκληση για αγορά»: η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά,

η) «Κατάχρηση επιρροής»: η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση,

θ) «Απόφαση συναλλαγής»: η απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι,

ι) «Νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων»: η πρόσβαση στην οποία ή η άσκησή της ή ένας από τους τρόπους άσκησής της προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), τον ν. 3919/2011 (Α' 32), ή ειδικότερα νομοθετήματα,

- ια) «Κατάταξη»: η σχετική προβολή που δίδεται σε προϊόντα, όπως παρουσιάζονται, οργανώνονται ή κοινοποιούνται από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω παρουσίαση, οργάνωση ή κοινοποίηση,
- ιβ) «Επιγραμμική αγορά»: η υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές, χρησιμοποιώντας λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται ο προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή,
- ιγ) «Περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε μήνυμα ή απεικόνιση η οποία δεν είναι υποχρεωτική βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, γραφικών ή συμβολικών αναπαραστάσεων, όπως ετικετών, εμπορικών ονομασιών, επωνυμιών εταιρειών ή ονομασιών προϊόντων, στο πλαίσιο εμπορικής ανακοίνωσης, και η οποία δηλώνει ή υπονοεί ότι ένα προϊόν, μια κατηγορία προϊόντος, ένα εμπορικό σήμα ή ένας προμηθευτής έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή ότι βλάπτει λιγότερο το περιβάλλον σε σύγκριση με άλλα προϊόντα, κατηγορίες προϊόντων, εμπορικά σήματα ή προμηθευτές, ή έχει βελτιώσει τον αντίκτυπό του με την πάροδο του χρόνου,
- ιδ) «Γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε περιβαλλοντικός ισχυρισμός, που διατυπώνεται εγγράφως ή προφορικά, μεταξύ άλλων, μέσω οπτικοακουστικών μέσων, που δεν περιλαμβάνεται σε σήμα βιωσιμότητας και στον οποίο οι προδιαγραφές του ισχυρισμού δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο,
- ιε) «Σήμα βιωσιμότητας»: κάθε προαιρετικό σήμα εμπιστοσύνης, σήμα ποιότητας ή ισοδύναμο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που αποσκοπεί στον διαχωρισμό και την προώθηση ενός προϊόντος, μιας διαδικασίας ή μιας επιχείρησης σε σχέση με τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή και τα δύο, και αποκλείει τυχόν υποχρεωτικό σήμα που απαιτείται βάσει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου,
- ιστ) «Σύστημα πιστοποίησης»: σύστημα επαλήθευσης από τρίτους που πιστοποιεί ότι ένα προϊόν, μια διαδικασία ή μια επιχείρηση συμμορφώνεται με ορισμένες απαιτήσεις, που επιτρέπει τη χρήση αντίστοιχου σήματος βιωσιμότητας και οι όροι του οποίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεών του, είναι διαθέσιμοι στο κοινό και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:
- ιστα) το σύστημα είναι ανοικτό, υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους, σε όλους τους προμηθευτές που επιθυμούν και είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος,
- ιστβ) οι απαιτήσεις του συστήματος καταρτίζονται από τον ιδιοκτήτη του συστήματος σε διαβούλευση με τους σχετικούς εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη,
- ιστγ) το σύστημα καθορίζει διαδικασίες για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος και προβλέπει την ανάκληση ή την αναστολή της χρήσης του σήματος βιωσιμότητας από τον προμηθευτή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος, και
- ιστδ) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης ενός προμηθευτή με τις απαιτήσεις του συστήματος υπόκειται σε αντικειμενική διαδικασία και διεξάγεται από τρίτο μέρος του οποίου η ικανότητα

και η ανεξαρτησία τόσο από τον ιδιοκτήτη του συστήματος όσο και από τον προμηθευτή βασίζονται σε διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα και διαδικασίες.

ιζ) «Αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις»: οι περιβαλλοντικές επιδόσεις που συνάδουν με τον Κανονισμό (ΕΚ) 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (L 27) ή με εθνικά ή περιφερειακά συστήματα οικολογικής σήμανσης τύπου I EN ISO 14024 που έχουν αναγνωριστεί επίσημα στα κράτη μέλη ή με κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με άλλο ισχύον δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ιη) «Αναλώσιμο»: κάθε συστατικό μέρος ενός αγαθού που χρησιμοποιείται επανειλημμένα και που πρέπει να αντικατασταθεί ή να αναπληρωθεί για να λειτουργήσει το αγαθό όπως προβλέπεται,

ιθ) «Λειτουργικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να εκτελούν τις λειτουργίες τους, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού τους.».

Άρθρο 87

Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9δ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί παραπλανητικών πράξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτος, β) στην περ. β) της παρ. 1, β) μετά τη λέξη «σύνθεση,» προστίθενται οι λέξεις «τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά,», ββ) μετά τις λέξεις «συνοδευτικά εξαρτήματα,» προστίθενται οι λέξεις «πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα,», γ) στην παρ. 2, προστίθενται περ. δ) και ε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9δ

Παραπλανητικές πράξεις

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει τον μέσο καταναλωτή, ακόμα και αν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα (1) ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση

ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος,

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής,

ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής,

στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του,

ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται, επίσης, παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει:

α) κάθε προσπάθεια προώθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή,

β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα,

γ) κάθε εμπορική προώθηση αγαθού ως πανομοιότυπου με αγαθό που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το εν λόγω αγαθό έχει σαφώς διαφορετική σύσταση ή χαρακτηριστικά, εκτός αν αυτό αιτιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες,

δ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές, διαθέσιμες στο κοινό και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις που καθορίζονται σε λεπτομερές και ρεαλιστικό σχέδιο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει μετρήσιμους και χρονικά προσδιορισμένους στόχους και άλλα σχετικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υποστήριξη της εφαρμογής του, όπως η κατανομή των πόρων, και το οποίο επαληθεύεται τακτικά από ανεξάρτητο τρίτο εμπειρογνώμονα, τα πορίσματα του οποίου τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών,

ε) διαφήμιση οφελών στους καταναλωτές, τα οποία δεν είναι συναφή και δεν προκύπτουν από χαρακτηριστικό του προϊόντος ή της επιχείρησης.».

Άρθρο 88

**Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994
(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**

Στο άρθρο 9ε του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί παραπλανητικών παραλείψεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9ε

Παραπλανητικές παραλείψεις

(άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και, ως εκ τούτου, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει.

3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τύπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλον τρόπο, λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν,

β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του,

γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσης του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση και εκτέλεση, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος,

στ) για τα προϊόντα που προσφέρονται σε επιγραμμικές αγορές, κατά πόσον ο τρίτος που προσφέρει τα προϊόντα είναι προμηθευτής ή όχι, βάσει της δήλωσης του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς.

4α. Όταν παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα αναζήτησης προϊόντων που προσφέρονται από διαφορετικούς προμηθευτές ή από καταναλωτές βάσει ερωτήματος υπό

μορφή λέξης κλειδιού, φράσης ή άλλου στοιχείου, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο ολοκληρώνονται τελικά οι εν λόγω συναλλαγές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή γενικών πληροφοριών, σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής. Το τμήμα αυτό είναι άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, όσον αφορά στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη των προϊόντων που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, καθώς και τη σημασία των ως άνω παραμέτρων έναντι άλλων. Η παρούσα δεν ισχύει για τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, όπως ορίζονται στην περ. 6) του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186).

5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις.

6. Όταν ο προμηθευτής παρέχει πρόσβαση σε αξιολογήσεις προϊόντων από καταναλωτές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή πληροφοριών σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι οι δημοσιευμένες αξιολογήσεις προέρχονται από καταναλωτές που έχουν όντως χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν.

7. Όταν ένας προμηθευτής παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα και παρέχει στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, των προϊόντων ή των προμηθευτών των εν λόγω προϊόντων, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις πληροφορίες.».

Άρθρο 89

Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994

(παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθενται περ. ια) έως ιθ) και ιε) έως ιζ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9στ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9στ

Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές

(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται, ιδίως σε:

α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος,

- β) χρησιμοποίηση σήματος αξιοπιστίας (trustmark), ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος, χωρίς την αντίστοιχη άδεια,
- γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει,
- δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας,
- ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλον προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»),
- στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια:
- στα) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές ή
- στβ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε εύλογο χρόνο ή
- στγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»),
- ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή,
- η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά από την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,
- θ) δήλωση, ή με άλλον τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,
- ι) παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,
- ια) αναγραφή σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές,
- ιβ) διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού για τον οποίο ο προμηθευτής δεν είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό,
- ιγ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν ή ολόκληρη την επιχείρηση του προμηθευτή, όταν αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος ή ειδική δραστηριότητα της επιχείρησης του προμηθευτή,
- ιδ) ισχυρισμοί, οι οποίοι βασίζονται στην αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους οποίους ένα προϊόν έχει ουδέτερο, μειωμένο ή θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου,

- ιε) παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,
- ιστ) απόκρυψη πληροφοριών από τον καταναλωτή σχετικά με το γεγονός ότι οι ενημερώσεις λογισμικού πρόκειται να επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών,
- ιζ) παρουσίαση ενημέρωσης λογισμικού ως αναγκαίας, όταν απλώς ενισχύει χαρακτηριστικά λειτουργικότητας,
- ιη) κάθε εμπορική ανακοίνωση σε σχέση με αγαθό που περιέχει χαρακτηριστικό που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του, παρά το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το χαρακτηριστικό και τις επιπτώσεις του στην ανθεκτικότητα του αγαθού διατίθεται στον προμηθευτή,
- ιθ) ψευδής ισχυρισμός ότι υπό κανονικές συνθήκες χρήσης ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης,
- κ) χρήση κειμένου στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένου από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενό του ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4779/2021 (Α' 27),
- κ1) παροχή αποτελεσμάτων αναζήτησης μετά την υποβολή ερωτήματος επιγραμμικής αναζήτησης εκ μέρους καταναλωτή, χωρίς να κοινοποιείται σαφώς τυχόν διαφήμιση επί πληρωμή ή καταβολή τιμήματος ειδικά για την επίτευξη υψηλότερης κατάταξης προϊόντων μεταξύ των αποτελεσμάτων αναζήτησης,
- κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν,
- κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο, ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από τον συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,
- κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,
- κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητα του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,
- κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,
- κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,
- κζ) διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς,
- κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων, χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,

- κθ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου,
- κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει,
- λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτηδευμά του, ή υποδύεται ψευδώς τον καταναλωτή,
- λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος, διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν,
- λβ) μεταπώληση εισιτηρίων εκδηλώσεων στους καταναλωτές αν ο προμηθευτής τα απέκτησε, χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένα μέσα για να παρακάμψει οποιοδήποτε επιβαλλόμενο όριο στον αριθμό των εισιτηρίων που επιτρέπεται να αγοράσει κάποιος ή οποιουσδήποτε άλλους κανόνες που ισχύουν για την αγορά εισιτηρίων,
- λγ) δήλωση ότι οι αξιολογήσεις ενός προϊόντος υποβάλλονται από καταναλωτές που έχουν πράγματι χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν, χωρίς να έχουν ληφθεί εύλογα και αναλογικά μέτρα, προκειμένου να ελεγχθεί ότι προέρχονται από τους εν λόγω καταναλωτές,
- λδ) υποβολή ή ανάθεση σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο της υποβολής ψευδών αξιολογήσεων ή θετικών κριτικών καταναλωτών ή διαστρέβλωση των αξιολογήσεων ή των θετικών κριτικών καταναλωτών, με σκοπό την προώθηση προϊόντων,
- λε) παρουσίαση αγαθού με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή του, όταν αυτή δεν είναι δυνατή,
- λστ) παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει ή να αναπληρώσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού νωρίτερα από όσο χρειάζεται για τεχνικούς λόγους,
- λζ) απόκρυψη πληροφοριών σχετικά με την υποβάθμιση της λειτουργικότητας αγαθού, όταν χρησιμοποιούνται αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν προμηθεύονται από τον αρχικό παραγωγό, ή ψευδής ισχυρισμός ότι θα επέλθει τέτοια υποβάθμιση.».

Άρθρο 90

Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περίληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί κυρώσεων, μετά τις λέξεις «περιγραφή της παράβασης» προστίθενται οι λέξεις «, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο των παρ. 1 έως 4, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000)

ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς και το επιβληθέν πρόστιμο.».

ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1799 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/771 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 91

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, η προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης, η μείωση των αποβλήτων και η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, διευκολύνοντας την επισκευή προϊόντων για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής πέραν της εγγύησης του πωλητή.

Άρθρο 92

Αντικείμενο

(παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την επισκευή των αγαθών, που θα συμβάλλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, προσβλέποντας παράλληλα σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και του περιβάλλοντος μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, (L 10.7.2024).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟΝ Ν. 2251/1994

Άρθρο 93

Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου Μέρους Τέταρτου ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Ο τίτλος του Μέρους Τέταρτου του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ».

Άρθρο 94

**Επισκευή αγαθών - Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5γ ως εξής:

«Άρθρο 5γ

Επισκευή αγαθών - Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Για τους σκοπούς των άρθρων 5γ έως 5ιστ ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «Ανακαίνιση»: η ανακαίνιση, όπως ορίζεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (L 28.6.2024).
- 2) «Απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής»: οι απαιτήσεις βάσει του καταλόγου των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV του παρόντος, οι οποίες επιτρέπουν την επισκευή ενός αγαθού, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη βελτίωση της ευκολίας αποσυναρμολόγησης και των απαιτήσεων σχετικά με την πρόσβαση σε ανταλλακτικά, σε σχετικές με την επισκευή πληροφορίες και σε εργαλεία που εφαρμόζονται σε αγαθά ή συγκεκριμένα συστατικά μέρη αγαθών.
- 3) «Διανομέας»: ο διανομέας, όπως ορίζεται στο σημείο 45 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
- 4) «Εισαγωγέας»: ο εισαγωγέας, όπως ορίζεται στο σημείο 44 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
- 5) «Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος»: ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, όπως ορίζεται στο σημείο 43 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
- 6) «Επισκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, σε σχέση με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα, παρέχει υπηρεσία επισκευής, περιλαμβανομένων των κατασκευαστών και των πωλητών που παρέχουν υπηρεσίες επισκευής και των παρόχων υπηρεσιών επισκευής, είτε αυτοί είναι ανεξάρτητοι είτε συνδεδεμένοι με τους εν λόγω κατασκευαστές ή πωλητές.
- 7) «Επισκευή»: η επισκευή, όπως ορίζεται στο σημείο 20 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
- 8) «Κατασκευαστής»: ο κατασκευαστής, όπως ορίζεται στο σημείο 42 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.».

Άρθρο 95

**Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 5δ στον ν. 2251/1994
(παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5δ ως εξής:

«Άρθρο 5δ

Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής
(παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Τα άρθρα 5γ έως 5ιστ εφαρμόζονται στην επισκευή αγαθών που αγοράζουν οι καταναλωτές σε περίπτωση ελαττώματος των αγαθών το οποίο προκύπτει ή καθίσταται εμφανές μετά το

πέρας της προθεσμίας παραγραφής του άρθρου 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164).

2. Τα άρθρα 5στ και 5ζ εφαρμόζονται μόνο σε αγαθά για τα οποία και στο μέτρο που ο κατάλογος των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, προβλέπει απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής.

3. Τα άρθρα 5γ έως 5ιστ εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 138 έως 147 του ν. 4763/2020 (Α' 254).».

Άρθρο 96

Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ε ως εξής:

«Άρθρο 5ε

Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Οι επισκευαστές μπορούν να παρέχουν στον καταναλωτή το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής που παρατίθεται στο Παράρτημα III. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής παρέχεται σε σταθερό μέσο και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά το αίτημα και προτού δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών επισκευής.

2. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής παρέχεται δωρεάν.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, όταν απαιτείται διαγνωστική υπηρεσία, περιλαμβανομένης της διά ζώσης ή εξ αποστάσεως εξέτασης, για να προσδιοριστούν η φύση του ελαττώματος και το είδος της επισκευής, καθώς και για να εκτιμηθεί το τίμημά της, ο επισκευαστής μπορεί να ζητήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει το αναγκαίο κόστος της εν λόγω υπηρεσίας. Με την επιφύλαξη των άρθρων 3 έως 4η, ο επισκευαστής ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με το κόστος της διαγνωστικής υπηρεσίας.

4. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής προσδιορίζει τους ακόλουθους όρους επισκευής με σαφή και κατανοητό τρόπο:

α) την ταυτότητα του επισκευαστή,

β) την ταχυδρομική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος ο επισκευαστής, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του επισκευαστή και, εάν υπάρχουν, άλλα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που παρέχουν τη δυνατότητα στον καταναλωτή να επικοινωνεί με τον επισκευαστή γρήγορα, αποτελεσματικά και με προσβάσιμο τρόπο,

γ) το αγαθό που πρέπει να επισκευαστεί,

δ) τη φύση του ελαττώματος και το είδος της προτεινόμενης επισκευής,

ε) την τιμή ή, εάν αυτή δεν μπορεί ευλόγως να υπολογιστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο υπολογισμού της και τη μέγιστη τιμή για την επισκευή,

στ) τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της επισκευής,

ζ) τη διαθεσιμότητα αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση κατά τη διάρκεια της επισκευής και το κόστος της προσωρινής αντικατάστασης, εφόσον υπάρχει, για τον καταναλωτή,

η) τον τόπο όπου ο καταναλωτής παραδίδει το αγαθό προς επισκευή,

θ) κατά περίπτωση, τη διαθεσιμότητα βοηθητικών υπηρεσιών, όπως απεγκατάσταση, εγκατάσταση και μεταφορά, που προσφέρονται από τον επισκευαστή και το λεπτομερές κόστος των εν λόγω υπηρεσιών, εφόσον υπάρχει, για τον καταναλωτή,

ι) την περίοδο ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής,

ια) κατά περίπτωση, συμπληρωματικές πληροφορίες.

5. Ο επισκευαστής δεν τροποποιεί τους όρους επισκευής που καθορίζονται στο ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής για διάστημα τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω έντυπο παρασχέθηκε στον καταναλωτή. Ο επισκευαστής και ο καταναλωτής μπορούν να συμφωνήσουν μεγαλύτερη περίοδο ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής. Όταν ο καταναλωτής αποδέχεται, εντός της περιόδου ισχύος, τους όρους που καθορίζονται στο ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής, ο επισκευαστής υποχρεούται να εκτελέσει την υπηρεσία επισκευής υπό τους συγκεκριμένους όρους.

6. Όταν ο επισκευαστής έχει παράσχει στον καταναλωτή πλήρες και ακριβές ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής, θεωρείται ότι έχει συμμορφωθεί με τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τα κύρια χαρακτηριστικά της υπηρεσίας επισκευής που ορίζονται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και στην περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010 (Α' 63),

β) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του επισκευαστή που ορίζονται στις περ. β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος, στην περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010 και στις περ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 131/2003 (Α' 116),

γ) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με την τιμή που ορίζονται στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος, καθώς και στην περ. θ) της παρ. 1 και στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010,

δ) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τις ρυθμίσεις για την εκτέλεση και τον χρόνο εκτέλεσης της υπηρεσίας επισκευής που ορίζονται στην περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 4.».

Άρθρο 97

Υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5στ στον ν. 2251/1994

(άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5στ ως εξής:

«Άρθρο 5στ

Υποχρέωση επισκευής

(άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο κατασκευαστής επισκευάζει τα αγαθά για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής σύμφωνα με τον κατάλογο των νομοθετημάτων που παρατίθενται στο Παράρτημα IV και στο μέτρο που οι απαιτήσεις αυτές ισχύουν για τα εν λόγω αγαθά. Ο κατασκευαστής δεν υποχρεούται να προβεί σε επισκευή, όταν αυτή είναι αδύνατη. Ο κατασκευαστής μπορεί να αναθέσει υπεργολαβικά την επισκευή προκειμένου να εκπληρώσει την υποχρέωση επισκευής που υπέχει.

2. Η επισκευή της παρ. 1 πραγματοποιείται υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παρέχεται είτε δωρεάν είτε έναντι εύλογου τιμήματος,

β) ολοκληρώνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη στιγμή κατά την οποία ο κατασκευαστής αποκτά τη φυσική κατοχή του αγαθού, το έχει λάβει ή του έχει δοθεί πρόσβαση στο αγαθό από τον καταναλωτή,

γ) ο κατασκευαστής δύναται να παρέχει στον καταναλωτή αγαθό αντικατάστασης δωρεάν ή έναντι λογικού αντιτίμου κατά τη διάρκεια της επισκευής και

δ) στις περιπτώσεις που η επισκευή είναι αδύνατη, ο κατασκευαστής μπορεί να προσφέρει στον καταναλωτή ανακαινισμένο αγαθό.

3. Όταν ο κατασκευαστής που υποχρεούται να πραγματοποιήσει επισκευή βάσει της παρ. 1 είναι εγκατεστημένος εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ο κατασκευαστής δεν έχει εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο εισαγωγέας του σχετικού αγαθού. Εάν δεν υπάρχει εισαγωγέας, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο διανομέας του σχετικού αγαθού. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας και ο διανομέας μπορούν να αναθέσουν υπεργολαβικά την επισκευή, προκειμένου να εκπληρώσουν την υποχρέωση επισκευής που υπέχουν.

4. Οι κατασκευαστές που καθιστούν διαθέσιμα ανταλλακτικά και εργαλεία για αγαθά που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, προσφέρουν τα εν λόγω ανταλλακτικά και εργαλεία έναντι εύλογου αντιτίμου που δεν αποτρέπει την επισκευή.

5. Οι κατασκευαστές ή, κατά περίπτωση, οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι, οι εισαγωγείς ή οι διανομείς που υπέχουν υποχρέωση επισκευής δυνάμει του παρόντος άρθρου διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές μπορούν να έχουν πρόσβαση, μέσω ιστοτόπου ελεύθερης πρόσβασης, σε πληροφορίες σχετικά με τις ενδεικτικές τιμές που χρεώνονται για τη συνήθη επισκευή των αγαθών τα οποία αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV.

6. Οι κατασκευαστές δεν χρησιμοποιούν συμβατικές ρήτρες ούτε τεχνικές υλισμικού ή λογισμικού που εμποδίζουν την επισκευή των αγαθών τα οποία αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων των ισχυουσών διατάξεων του ν. 4996/2022 (Α' 218).

Ειδικότερα, οι κατασκευαστές δεν εμποδίζουν τη χρήση γνήσιων ή μεταχειρισμένων ανταλλακτικών, συμβατών ανταλλακτικών και ανταλλακτικών από τρισδιάστατη εκτύπωση από ανεξάρτητους επισκευαστές, όταν αυτά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που τίθενται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 135) ή του ν. 4996/2022.

Η παρούσα ισχύει με την επιφύλαξη των ειδικών απαιτήσεων των νομικών πράξεων της Ένωσης που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV.

7. Οι κατασκευαστές δεν αρνούνται την επισκευή αγαθών που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, για τον λόγο και μόνο ότι έχει πραγματοποιηθεί προηγούμενη επισκευή από άλλους επισκευαστές ή άλλα πρόσωπα.

8. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης επισκευής δυνάμει του παρόντος, οι καταναλωτές μπορούν να ζητήσουν επισκευή από οποιονδήποτε επισκευαστή της επιλογής τους.».

Άρθρο 98

Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ζ στον ν. 2251/1994

(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ζ ως εξής:

«Άρθρο 5ζ

Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής
(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Ο κατασκευαστής ή, κατά περίπτωση, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας διαθέτει, δωρεάν, τουλάχιστον καθ' όλη τη διάρκεια της υποχρέωσης επισκευής που υπέχει δυνάμει του άρθρου 5στ, πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες επισκευής του, με εύκολα προσβάσιμο, σαφή και κατανοητό τρόπο.».

Άρθρο 99

**Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5η στον ν. 2251/1994
(παρ. 1 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)**

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5η ως εξής:

«Άρθρο 5η

Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης
(παρ. 1 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771)

Ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση της παρ. 5 του άρθρου 535B του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164) όταν το πράγμα διαθέτει την ποσότητα, καθώς και τα συνήθη ποιοτικά και άλλα χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επισκευής, τη λειτουργικότητα, τη συμβατότητα και την ασφάλεια, που είναι συνήθη για αγαθά του ίδιου τύπου και που είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής, δεδομένης της φύσης των αγαθών και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν δημόσια δήλωση που έχει πραγματοποιηθεί από τον πωλητή ή για λογαριασμό του πωλητή ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, περιλαμβανομένου του παραγωγού, ιδίως στη διαφήμιση ή την επισήμανση.».

Άρθρο 100

Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5θ στον ν. 2251/1994

(παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5θ ως εξής:

«Άρθρο 5θ

Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης
(παρ. 2α άρθρου 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771, παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Προτού ο πωλητής παράσχει τον τρόπο επανόρθωσης για να επιτευχθεί η ανταπόκριση του πράγματος σύμφωνα με το άρθρο 543 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με το δικαίωμά του να επιλέξει μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης, καθώς και σχετικά με την επέκταση του χρόνου παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 5ια.

Άρθρο 101

Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης - Προσθήκη άρθρου 5ι στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ι ως εξής:

«Άρθρο 5ι

Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης
(παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Κατά τη διάρκεια της επισκευής, ο πωλητής δύναται, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του πράγματος και την ανάγκη του αγοραστή για συνεχή χρήση του, να θέσει στη διάθεση του αγοραστή πράγμα αντικατάστασης. Το πράγμα αντικατάστασης μπορεί να είναι και ανακατασκευασμένο, εφόσον συναινεί ο καταναλωτής.».

Άρθρο 102

Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 5ια στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ια ως εξής:

«Άρθρο 5ια

Παραγραφή

(παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), τα δικαιώματα του αγοραστή, σε περίπτωση που ως τρόπος αποκατάστασης επιλεγεί η διόρθωση, παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών για τα κινητά.».

Άρθρο 103

Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές - Προσθήκη άρθρου 5ιβ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ιβ ως εξής:

«Άρθρο 5ιβ

Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές
(άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Το εθνικό σημείο επαφής χρησιμοποιεί την κοινή επιγραμμική διεπαφή της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για πρόσβαση στο εθνικό τμήμα και είναι αρμόδιο για τα καθήκοντα που απαριθμούνται στην παρ. 4.
2. Η χρήση του εθνικού τμήματος μέσω της πρόσβασης στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα είναι δωρεάν για τους καταναλωτές.
3. Η εγγραφή στο εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές είναι προαιρετική και αφορά μόνο επισκευαστές, κατόπιν της συγκατάθεσής τους.

4. Το εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμματική πλατφόρμα για επισκευές:

α) περιλαμβάνει λειτουργίες αναζήτησης σχετικά με τα αγαθά, τον τόπο των υπηρεσιών επισκευής, περιλαμβανομένης λειτουργίας βάσει χάρτη, τη διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών, τους όρους επισκευής, περιλαμβανομένων του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της επισκευής, της διαθεσιμότητας αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση και του τόπου όπου ο καταναλωτής παραδίδει τα αγαθά για επισκευή, τη διαθεσιμότητα και τους όρους των βοηθητικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων της απεγκατάστασης, της εγκατάστασης και της μεταφοράς, που προσφέρονται από τους επισκευαστές και τα ισχύοντα ευρωπαϊκά ή εθνικά πρότυπα ποιότητας για τις επισκευές,

β) κατά περίπτωση, περιλαμβάνει λειτουργία αναζήτησης για την εξεύρεση πωλητών αγαθών που έχουν υποστεί ανακατασκευή, αγοραστών ελαττωματικών αγαθών προς ανακαίνιση ή επισκευαστικών πρωτοβουλιών τοπικών κοινοτήτων,

γ) δίνει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να ζητούν το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής από τους επισκευαστές που το προσφέρουν,

δ) επιτρέπει την τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων επικοινωνίας και των υπηρεσιών από τους επισκευαστές,

ε) επιτρέπει στους επισκευαστές να δηλώνουν ότι τηρούν τα ισχύοντα ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα ποιότητας,

στ) καθιστά δυνατή την πρόσβαση μέσω εθνικών ιστοτόπων και ιδίως μέσω του εθνικού κόμβου της ενιαίας ψηφιακής πύλης «www.gov.gr», που είναι συνδεδεμένοι με την ενιαία ψηφιακή πύλη η οποία δημιουργήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1024/2012 (L 295),

ζ) εξασφαλίζει προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία και

η) παρέχει φόρμες επικοινωνίας για τους χρήστες, προκειμένου να αναφέρει τεχνικά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμματικής πλατφόρμας, καθώς και ανακρίβειες σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν οι επισκευαστές και, κατά περίπτωση, οι πωλητές αγαθών τα οποία έχουν υποστεί ανακαίνιση, οι αγοραστές ελαττωματικών αγαθών προς ανακαίνιση ή οι επισκευαστικές πρωτοβουλίες τοπικών κοινοτήτων.

5. Η ευρωπαϊκή επιγραμματική πλατφόρμα καθιστά δυνατή τη συλλογή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, όσον αφορά τη λειτουργία των εθνικών τμημάτων.».

Άρθρο 104

Εθνικό σημείο επαφής - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994

(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5γ ως εξής:

«Άρθρο 5γ

Εθνικό σημείο επαφής

(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης κοινοποιεί έως τις 31 Ιουλίου 2026 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας του εθνικού σημείου επαφής που ορίζεται με την απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 14, το οποίο:

α) παρακολουθεί τα δεδομένα που καταχωρούνται στο εθνικό τμήμα με σκοπό τον εντοπισμό και την αφαίρεση μη έγκυρων πληροφοριών σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, και
β) παρέχει συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τη λειτουργία του εθνικού τμήματος στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα.».

Άρθρο 105

Ενημέρωση των καταναλωτών - Προσθήκη άρθρου 5ιδ στον ν. 2251/1994

(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ιδ ως εξής:

«Άρθρο 5ιδ

Ενημέρωση των καταναλωτών

(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή παρέχει ενημέρωση στο καταναλωτικό κοινό, στους οικονομικούς φορείς και στους πωλητές σχετικά με:

α) τη διαθεσιμότητα της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και
β) τα δικαιώματά τους δυνάμει του παρόντος Μέρους καθώς και σχετικά με τα μέσα επιβολής των εν λόγω δικαιωμάτων.».

Άρθρο 106

Μέτρα για την προώθηση της επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ιε στον ν. 2251/1994

(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ιε ως εξής:

«Άρθρο 5ιε

Μέτρα για την προώθηση της επισκευής

(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Για την προώθηση της επισκευής λαμβάνονται τα παρακάτω μέτρα από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή:

α) αναπτύσσονται και υλοποιούνται ενημερωτικές καμπάνιες για την προώθηση της επισκευής και των περιβαλλοντικών ωφελειών της,
β) ενθαρρύνονται συνεργασίες μεταξύ κατασκευαστών, επισκευαστών και φορέων ανακύκλωσης για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας μέσω συνεργασιών.

2. Έως τις 31 Ιουλίου 2029 η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα μέτρα που έχουν ληφθεί δυνάμει της παρ. 1.».

Άρθρο 107

Υποχρεωτικός χαρακτήρας - Προσθήκη άρθρου 5ιστ στον ν. 2251/1994

(άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), προστίθεται άρθρο 5ιστ ως εξής:

«Άρθρο 5ιστ

Υποχρεωτικός χαρακτήρας

(άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Οποιαδήποτε συμβατική συμφωνία αποκλείει, σε βάρος του καταναλωτή, την εφαρμογή του παρόντος, παρεκκλίνει από αυτά ή μεταβάλλει την ισχύ τους δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή.
2. Ο επισκευαστής δύναται να προσφέρει στον καταναλωτή συμβατικούς όρους που παρέχουν υπέρτερη προστασία σε σχέση με τις διατάξεις του παρόντος.».

Άρθρο 108

Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση

άρθρου 14 ν. 2251/1994

(άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί εξουσιοδοτικών, μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 14 και 15 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14

Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις

(παρ. 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Καταργούνται ο ν. 1961/1991 «Για την προστασία του καταναλωτή και άλλες διατάξεις», εκτός των άρθρων 51 και 53 έως 55, τα άρθρα 26 έως 29 του ν. 2000/1991 «Για την αποκρατικοποίηση, απλούστευση των διαδικασιών εκκαθάρισης, ενισχύσεως των κανόνων ανταγωνισμού και άλλες διατάξεις», καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.
  2. Δεν θίγονται οι διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό.
  3. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται, σε ενιαίο κείμενο, οι διατάξεις του παρόντος καθώς και όλων των συναφών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των καταναλωτών (νομοθετική κωδικοποίηση). Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αρίθμηση των άρθρων και διάρθρωση των διατάξεών τους, η διαγραφή, η σύμπτυξη ή η διεύρυνση των άρθρων και του αριθμού τους, καθώς και η μεταγλώττιση και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή των κειμένων, χωρίς αλλοίωση της εννοίας τους.
β) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται οι διατάξεις του παρόντος, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σε ενιαίο κείμενο (διοικητική κωδικοποίηση).
  4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται τα της προσαρμογής και συμμόρφωσης προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα κατανάλωσης και προστασίας του καταναλωτή. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων.
- 4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 4 του άρθρου 7α.

4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της.

4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία.

4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους.

4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή των άρθρων 10γ και 10δ.

4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ.

4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β.

4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εσωτερικών καθορίζονται:

α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ, β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών,

γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών.

4ιγ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ.

5. Αν σε συγκεκριμένη περίπτωση οι κοινές διατάξεις παρέχουν στον καταναλωτή μεγαλύτερη προστασία από την ειδική ρύθμιση του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. Εξαιρούνται οι διατάξεις που αφορούν παραγραφές και αποκλειστικές προθεσμίες.

6. Άτυποι κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και άτυπα όργανα εφαρμογής των κανόνων αυτών ή επίλυσης καταναλωτικών διαφορών ειδικού χαρακτήρα δεν θίγονται από αυτόν το νόμο, έστω και αν ανάγονται σε θέματα που αυτός ρυθμίζει, στο μέτρο που δεν αντίκεινται προς τις διατάξεις του.

7. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, η διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς, η ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως η απόδοση του οικονομικού οφέλους από αυτόν στους καταναλωτές, καθώς και η διασφάλιση της ενημέρωσης και η ενίσχυση της ικανότητας των καταναλωτών για σύγκριση και επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται:

α) οι απαιτήσεις ασφάλειας και επισήμανσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, εκτός των τροφίμων και με την επιφύλαξη κανόνων κοινοτικού δικαίου,

β) οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών από προμηθευτές, παραγωγούς, πωλητές ή διανομείς προς τους καταναλωτές σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις ιδιότητες και την τιμή πώλησης των προσφερόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών, τον τρόπο αναγραφής της τιμής και τη διαμόρφωση αυτής και

γ) όροι διαφάνειας στην προώθηση, πώληση ή προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνομόνων για την επικουρία του έργου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών των επιτροπών, η λειτουργία τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

9. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ρυθμίζονται ο τύπος και οι όροι των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων, και ιδίως το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, οι κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της απόφασης που εκδίδεται κατά την παράγραφο αυτή, και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

10. Η επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ε.Ε. δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματα καταναλωτών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον η κρινόμενη περίπτωση συνδέεται στενά με την ελληνική έννομη τάξη.

11. Δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ και συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολο της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ,

β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας,

γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση.

Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή του πρώτου εδαφίου ή αυτή απορριφθεί τελεσιδίκως, δεν εμποδίζεται η επιβολή κατάσχεσης.

12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4α του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου (Β' 3114).

13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023.

14. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται εκπρόσωπος στην ομάδα εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή συμβουλών σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και του εθνικού τμήματος.

15. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται το εθνικό σημείο επαφής του άρθρου 5ιγ.».

Άρθρο 109

Τροποποίηση του Παραρτήματος II του ν. 2251/1994

(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Στο Παράρτημα II του ν. 2251/1994 (Α' 191) με τίτλο «Κατάλογος διατάξεων παρ. 1 άρθρου 10α», ο παράτιτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α

(Παράρτημα I της Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)».

2. Στο Παράρτημα II του ν. 2251/1994, στην υπό Α/Α 1. Ενότητα, στη στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) διαγράφονται οι λέξεις «2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλιστρών», β) μετά τις λέξεις «5β, περί οδηγίων χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση» προστίθενται οι λέξεις «5γ έως 5ιστ, περί επισκευής» και η στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» της υπό Α/Α 1. Ενότητας διαμορφώνεται ως εξής:

«

A/A	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
1.	Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγίων χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 5γ έως 5ιστ, περί επισκευής,

6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, 7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών και η υπό στοιχεία Z3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β' 1885), για το χρονικό διάστημα μέχρι την 13.12.2024 οπότε τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (L 135) 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, 9ι, περί ανακοίνωσης μείωσης τιμής.
--

».

Άρθρο 110

Προσθήκη Παραρτημάτων III και IV στον ν. 2251/1994

(Παραρτήματα I και II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)

Στον ν. 2251/1994 (Α' 191), μετά το Παράρτημα II, προστίθενται Παράρτημα III και Παράρτημα IV ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ

(Παράρτημα I της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Μέρος I

Ταυτότητα και στοιχεία επικοινωνίας του επισκευαστή που παρέχει την υπηρεσία επισκευής

Επισκευαστής	[Στοιχεία ταυτότητας]
Διεύθυνση	[Ταχυδρομική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Αριθμός τηλεφώνου	
Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
Εάν παρέχονται από τον επισκευαστή, άλλα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας τα οποία επιτρέπουν στον καταναλωτή να έρχεται σε επαφή και να επικοινωνεί με τον επισκευαστή γρήγορα και αποτελεσματικά	

Μέρος II

Πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία επισκευής

Αγαθό προς επισκευή	[Ταυτοποίηση του αγαθού]
---------------------	--------------------------

Φύση του ελαττώματος	[Περιγραφή του ελαττώματος]
Προτεινόμενο είδος επισκευής	[Τι είδους μέτρα θα ληφθούν για την επισκευή του ελαττώματος]
Τιμή επισκευής ή, εάν δεν μπορεί να υπολογιστεί, εφαρμοστέα μέθοδος υπολογισμού και μέγιστη τιμή επισκευής	[Αυτό σημαίνει το συνολικό ποσό ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, τη μέθοδο υπολογισμού και το ανώτατο όριο για την υπηρεσία επισκευής, σε EUR/εθνικό νόμισμα]
Χρόνος για την ολοκλήρωση της επισκευής	[Προθεσμία εντός της οποίας ο επισκευαστής αναλαμβάνει να εκτελέσει την υπηρεσία, σε ημέρες]
Διαθεσιμότητα αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση	[Αγαθό για προσωρινή αντικατάσταση σημαίνει ότι ο καταναλωτής θα λάβει ισοδύναμο αγαθό για χρήση κατά τη διάρκεια της επισκευής - ο επισκευαστής πρέπει να δηλώσει «Ναι» ή «Όχι»]
Εάν ναι, αναφέρατε το αντίστοιχο κόστος, εάν υπάρχει:	[Σε EUR/εθνικό νόμισμα]
Τόπος παράδοσης των αγαθών	[Ο τόπος όπου ο καταναλωτής παραδίδει τα αγαθά προς επισκευή]
Κατά περίπτωση, διαθεσιμότητα βοηθητικών υπηρεσιών	[Αναφέρετε αν και σε ποιο βαθμό προσφέρονται βοηθητικές υπηρεσίες, όπως απεγκατάσταση, εγκατάσταση και μεταφορά, ή «Καμία» εάν δεν προσφέρεται καμία βοηθητική υπηρεσία για τη συγκεκριμένη επισκευή]
Εάν ναι, αναφέρετε το αντίστοιχο κόστος, εάν υπάρχει:	[Σε EUR/εθνικό νόμισμα, ανά προσφερόμενη υπηρεσία]
Περίοδος ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής	[Περίοδος ισχύος τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών]
Κατά περίπτωση, συμπληρωματικές πληροφορίες	

Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον επισκευαστή και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ (Παράρτημα II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)

1. Για οικιακά πλυντήρια ρούχων και οικιακά πλυντήρια-στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2023 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των οικιακών πλυντηρίων ρούχων και των οικιακών πλυντηρίων-στεγνωτηρίων ρούχων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1015/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 285).
2. Για οικιακά πλυντήρια πιάτων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2022 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των οικιακών πλυντηρίων πιάτων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1016/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 267).
3. Για ψυκτικές συσκευές	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2019 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των ψυκτικών συσκευών σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 643/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 187).
4. Για ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2021 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 642/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 241).
5. Για εξοπλισμό συγκόλλησης	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1784 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για εξοπλισμό συγκόλλησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 272 της 25.10.2019, σ. 121).

6. Για ηλεκτρικές σκούπες	Κανονισμός (ΕΕ) 666/2013 της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2013, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τις ηλεκτρικές σκούπες (ΕΕ L 192 της 13.7.2013, σ. 24).
7. Για εξυπηρετητές και προϊόντα αποθήκευσης δεδομένων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/424 της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για εξυπηρετητές και προϊόντα αποθήκευσης δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 617/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 74 της 18.3.2019, σ. 46).
8. Για κινητά τηλέφωνα, ασύρματα τηλέφωνα και υπολογιστές-ταμπλέτες τύπου αβακίου	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1670 της Επιτροπής, της 16ης Ιουνίου 2023, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για έξυπνα τηλέφωνα, κινητά τηλέφωνα εκτός των έξυπνων τηλεφώνων, ασύρματα τηλέφωνα και υπολογιστές-ταμπλέτες τύπου αβακίου δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/826 της Επιτροπής (ΕΕ L 214 της 31.8.2023, σ. 47).
9. Για οικιακά στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2533 της Επιτροπής, της 17ης Νοεμβρίου 2023, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα οικιακά στεγνωτήρια ρούχων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/826 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 932/2012 της Επιτροπής (ΕΕ L, 2023/2533, 22.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2533/oj).
10. Για αγαθά που περιέχουν μπαταρίες ελαφρών μέσων μεταφοράς	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 1).
11. Για οικιακούς τοπικούς θερμαντήρες χώρου	Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1103 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2024, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

	Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τους τοπικούς θερμαντήρες χώρου και τους ανεξάρτητους σχετικούς ρυθμιστές, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1188 της Επιτροπής (ΕΕ L, 2024/1103, 19.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1103/oj).
--	---

».

Άρθρο 111

Προσθήκη σημείου 29 στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2017/2394, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών με την κατάργηση του Κανονισμού 2006/2004 και της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθμό Ζ1-827/2006 (Β' 1086)» (Β' 27), προστίθεται σημείο 29 ως εξής:

«

29.	Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828 (L 10.7.2024).	Άρθρα 5γ - 5ιστ ν. 2251/1994 (Α' 191)	Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή
-----	---	---------------------------------------	--

».

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3959/2011

Άρθρο 112

Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση άρθρου 28Γ ν. 3959/2011

(παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

Στο άρθρο 28Γ του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) στην παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, μετά τις λέξεις «ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28B», προστίθενται οι λέξεις «και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2», και το άρθρο 28Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28Γ

Εκτέλεση αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών

(δεύτερο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, κατά το άρθρο 49 του παρόντος, για την εκτέλεση αποφάσεων επιβολής προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον η απόφαση είναι τελεσίδικη και η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν έχει επαρκείς πόρους στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, ώστε να είναι δυνατή η είσπραξη του προστίμου ή της ποινής. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαβιβάζει για λογαριασμό της αιτούσας αρχής την αίτηση και όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία κατά την παρ. 4 στην αρμόδια Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή σε κάθε άλλη αρμόδια αρχή, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 49. Η αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους βεβαιώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συνδρομή αδυναμίας είσπραξης του προστίμου ή της ποινής, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται και σε άλλες περιπτώσεις, οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρ. 1, να εκτελεί κατά την παρ. 1 τελεσίδικες αποφάσεις για την επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν σε διαδικασίες για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. Τούτο ισχύει ιδίως όταν η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν διαθέτει εγκατάσταση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής. Η περ. δ) της παρ. 4 δεν εφαρμόζεται για τους σκοπούς της παρούσας.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να ζητήσει από αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους την εκτέλεση τελεσίδικων αποφάσεων της για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ.

4. Στις αιτήσεις κατά τις παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζεται το άρθρο 28B. Η αίτηση συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης που πρέπει να εκτελεσθεί. Ο ενιαίος τίτλος, επιπλέον των στοιχείων που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28B και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2, περιλαμβάνει και τα εξής:

α) πληροφορίες σχετικά με την απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής,

β) την ημερομηνία τελεσιδικίας της απόφασης,

γ) το ποσό του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής και

δ) πληροφορίες που αποδεικνύουν τις εύλογες προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η αιτούσα αρχή για την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτειά της.

Ο ενιαίος τίτλος, που επιτρέπει την εκτέλεση, αποτελεί τον μοναδικό εκτελεστό τίτλο και δεν χρήζει αναγνώρισης.

5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού απορρίπτει την αίτηση της παρ. 1, εφόσον η αίτηση ή ο ενιαίος τίτλος δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, ή η εκτέλεση είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη. Όταν η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτίθεται να απορρίψει το αίτημα, ή όταν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες, ενημερώνει σχετικώς την αιτούσα αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση πραγματοποιεί αμελλητί την εκτέλεση.

6. Για την εκτέλεση των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ανά περίπτωση, μετατρέπει σε ευρώ τα πρόστιμα, ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σε άλλο νόμισμα, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκαν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές.

7. Αν η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση της παρ. 3 δεν ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από τα εισπραχθέντα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές, ή από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εφόσον ζητηθεί από την αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, αποδίδει πλήρως όλα τα έξοδα σε σχέση με την εκτέλεση, ιδίως τα μεταφραστικά, εργατικά και διοικητικά έξοδα.

8. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, έχει δικαίωμα να ανακτήσει το πλήρες κόστος σε σχέση με τα μέτρα εκτέλεσης των παρ. 1 και 2 από τα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που εισπράχθηκαν στο όνομα της αιτούσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστικών, εργατικών και διοικητικών εξόδων. Εάν δεν εισπραχθούν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από την αιτούσα αρχή να αναλάβει τα σχετικά έξοδα. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή. Ο ενιαίος τίτλος αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την είσπραξη των εξόδων.»

Άρθρο 113

Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011 (περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Στον τίτλο του άρθρου 38 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί παροχής πληροφοριών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38

Παροχή πληροφοριών

(περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)».

2. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών», προστίθενται οι λέξεις «ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση», β) οι λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση ή άρνησης παροχής προφορικών εξηγήσεων ή παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α ή σε περίπτωση παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1Α και 2Β και με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 44, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, όταν πρόκειται για:

α) επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, να επιβάλλει, με απόφασή της, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της προηγούμενης της απόφασης οικονομικής χρήσης, καθώς και χρηματική κύρωση ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, η οποία καθορίζεται αναλογικά προς τον μέσο ημερήσιο συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης οικονομική χρήση, με ανώτατο όριο το τρία τοις εκατό (3%) αυτού του κύκλου εργασιών και υπολογίζονται από την ημερομηνία που ορίζει η οικεία απόφαση της Αρχής, ατομικώς δε στους διευθυντές και υπαλλήλους τους να επιβάλλει πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, β) δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους Ο.Τ.Α., να αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη για τις πιο πάνω παραβάσεις οι οποίες συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.».

Άρθρο 114

Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους - Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Στον τίτλο του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί διεξαγωγής ερευνών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Διεξαγωγή ερευνών

(παρ. 2 άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)».

2. Στην περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, μετά τις λέξεις «να ενεργούν» προστίθενται οι λέξεις «, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας,» και η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής: «στ) να ενεργούν, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας, έρευνες σε χώρους, γήπεδα ή μεταφορικά μέσα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 39, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα τα οποία συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου και ενδέχεται να είναι σημαντικά για την απόδειξη παράβασης.».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΙΟΥ 2017 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 115

Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)

1. Στο άρθρο 101 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί δημοσιότητας των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 101

Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη

(παρ. 2 άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, προστίθεται περ. α) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η ανακοίνωση της παρ. 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες:

α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος,

αα) το όνομα ή, κατά περίπτωση, την επωνυμία του συνδεδεμένου μέρους,

β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής,

γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας.

Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παρ. 1. Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.».

3. Στο άρθρο 110 του ν. 4548/2018, περί πολιτικής αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 110

Πολιτική αποδοχών

(παρ. 2 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

4. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, οι λέξεις «μπορεί να υποβάλει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποβάλλει» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.».

5. Στο άρθρο 111 του ν. 4548/2018, περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην περ. ε) της παρ. 1, μετά τη λέξη «κατοχύρωση,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),», γ) στην παρ. 2, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επιπλέον, περιγράφεται και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 111

Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών

(παρ. 6 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/EK, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)

1. Η πολιτική αποδοχών του προηγούμενου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής:

- α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας,
- β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσης, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά, γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας,
- δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β), μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη,
- ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ), κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά από την κατοχύρωση, καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),
- στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία,
- ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων,
- η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας,

θ) τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στον ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.

2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές. Επιπλέον, περιγράφεται και ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.».

6. Στο άρθρο 112 του ν. 4548/2018, περί έκθεσης αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 112

Έκθεση αποδοχών

(περ. α) και στ) δευτέρου εδαφίου παρ. 1 άρθρου 9β της Οδηγίας 2007/36/EK, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά τις λέξεις «συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών,», προστίθενται οι λέξεις «περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,», β) στην περ. ζ), οι λέξεις «της παραγράφου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 6» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου:

α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,

β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε (5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους,

γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσης από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του ν. 4308/2014,

δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή,

ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαίρεσης από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας,

στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών,

ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.».

Άρθρο 116

Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

1. Στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 (Α' 195), περί διασφάλισης έκτασης επιχειρηματικού πάρκου, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Αν Ε.Π. αναπτύσσεται στον Δήμο Μεγαλόπολης, εκτός των γαιών μεταλιγνιτικής αξιοποίησης των περ. δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 27 και του άρθρου 29 του ν. 4872/2021, (Α' 247), περί εκτάσεων κυριότητας και εκμετάλλευσης εντός ζωνών απολιγνιτοποίησης, και η Ε.Α.Δ.Ε.Π. εξασφαλίσει τα δικαιώματα του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) της συνολικά αιτούμενης έκτασης, δύναται να κηρύσσεται, με την κοινή απόφαση του άρθρου 10, περί έγκρισης ανάπτυξης του επιχειρηματικού πάρκου, η υπόλοιπη έκταση υπό απαλλοτρίωση υπέρ και με δαπάνες της Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α' 17), αν οι φερόμενοι ιδιοκτήτες της υπό απαλλοτρίωση έκτασης συναινούν, το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, εξετάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αυτοτελή αίτηση ή αίτημα που περιλαμβάνεται στην αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 7Α του ανωτέρω Κώδικα και διατάσσει την άμεση παράδοση της υπό απαλλοτρίωση έκτασης στην Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Το δικαστήριο εφαρμόζει με την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων την παρ. 3 του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων. Συναινέση δεν απαιτείται, εφόσον πρόκειται για ακίνητα που έχουν καταχωρηθεί στο κτηματολόγιο με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη» και οι φερόμενοι ιδιοκτήτες τους τα έχουν, ήδη, μεταβιβάσει στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. και της έχουν παραδώσει τη νομή, εκκρεμούν, όμως, η διαδικασία διόρθωσης των εγγραφών στο κτηματολόγιο και η καταχώρηση των συμβολαίων αυτών στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. Από την παράδοση των ακινήτων στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. και εφεξής η τελευταία μπορεί να προβαίνει σε κατάρτιση προσυμφώνων ή και οριστικών συμβολαίων και να παραδίδει στους τρίτους επενδυτές την κατοχή των ακινήτων, προκειμένου οι τελευταίοι να ζητούν την αδειοδότηση της επένδυσής τους τόσο για την ανέγερση κτιρίων όσο και για τη λειτουργία των εγκεκριμένων δραστηριοτήτων.».

2. Στο έκτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200), περί απαγορεύσεων και περιορισμών σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, μετά τις λέξεις «σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.»» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. Για την αποδοχή αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης του τετάρτου εδαφίου, προς εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW), στις ανωτέρω εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύ σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση του δωδέκατου εδαφίου, απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών υποδεικνύονται από μελέτη, όπως και οι συνθήκες της καλλιέργειάς τους. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι κατηγορίες των αιτούντων, οι λεπτομέρειες, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.» ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά εφικτή και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα

επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κειμένης νομοθεσίας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Σταθμοί του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν υπολογίζονται στο ποσοστό μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του προηγούμενου εδαφίου. Κατά την αίτηση των σταθμών αυτών στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σε περίπτωση Γνωστοποιούμενων Σταθμών, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών από τα οποία να προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε μεγαβάτ (MW) των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή

απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».

Άρθρο 117

Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5255/2025 (Α' 219), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή της Αρχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) μετά τις λέξεις «το έργο τους», διαγράφονται οι λέξεις «, εξαιρουμένης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητας του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή», αβ) μετά τις λέξεις «προσωπικού τους», προστίθενται οι λέξεις «, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα», β) προστίθεται περ. η) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Διοικητής εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον παντός τρίτου και έχει την ευθύνη λειτουργίας αυτής. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από τους Υποδιοικητές της. Ο Διοικητής της Αρχής, ενδεικτικά:

α) Διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής, χαράσσει τις κατευθύνσεις που ακολουθούν οι Υποδιοικητές, συντονίζει και εποπτεύει το έργο τους, καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, τους δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα.

β) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης νομοθετικές ρυθμίσεις και προτάσεις πολιτικής σε ζητήματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής.

γ) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων συναφών με τις αρμοδιότητες της Αρχής.

δ) Υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων κατόπιν άσκησης των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη μορφή ερωτήσεων, επερωτήσεων και επίκαιρων ερωτήσεων, επίκαιρων επερωτήσεων, αναφορών, καθώς και αιτήσεων κατάθεσης εγγράφων βουλευτών.

ε) Λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

στ) Αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της και ορίζει τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτές εκ μέρους της.

ζ) Μεριμνά για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης του καταναλωτικού κοινού για τα δικαιώματα και τα μέσα προστασίας των συμφερόντων του.

η) επικαιροποιεί, με απόφασή του, το Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α' 227).».

2. Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 5255/2025, περί παύσης, παραίτησης, αναπλήρωσης οργάνων διοίκησης της Αρχής, οι λέξεις «αρχαιότερο Βοηθό Συνήγορο», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Μέχρι τον διορισμό νέου Υποδιοικητή, του οποίου η θέση κενώθηκε, τον Υποδιοικητή αναπληρώνει ο Διοικητής, εξαιρουμένης της περίπτωσης κένωσης της θέσης του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, που αναπληρώνεται από τον Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών.».

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 5255/2025, περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, οι λέξεις «, μη συμπεριλαμβανομένων της οικογενειακής παροχής και του επιδόματος θέσης ευθύνης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α' 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης,» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται σύμφωνα με το παρόν διατηρούν το σύνολο των αποδοχών τους, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης προσωπικής διαφοράς, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α' 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης, και εξακολουθούν να διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό καθεστώς, κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.».

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 5255/2025, περί κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών προσωπικού, μετά τις λέξεις «Στους Ελεγκτές της Αρχής», προστίθενται οι λέξεις «, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α' 227),» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Στους Ελεγκτές της Αρχής, που είναι εγγεγραμμένοι στη Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α' 227), και στο προσωπικό που υπηρετεί στη Διατομεακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, για την αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου και για εργασία και υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, εφαρμόζονται το πρώτο εδάφιο των υποπερ. α) και β) της περ. 2 της παρ. Α και η παρ. Β του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, υπό τις εκεί τιθέμενες προϋποθέσεις.».

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5255/2025, περί τελικών διατάξεων του Μέρους Α', οι λέξεις «ένα (1) επιπλέον έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) επιπλέον έτη», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι αποσπάσεις προσωπικού από και προς τις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, διατηρούνται σε ισχύ, και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, δύνανται να παρατείνονται για δύο (2) επιπλέον έτη από τη λήξη τους με απόφαση του Διοικητή της Αρχής

και νοούνται στο εξής ως αποσπάσεις από και προς την Αρχή. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας δύνανται να τοποθετούνται και να επιλέγονται σε θέσεις ευθύνης και η απόσπασή τους παρατείνεται για όσο διάστημα κατέχουν τη θέση ευθύνης. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο διενεργήθηκε η απόσπαση, δύνανται με αίτησή τους να μετατάσσονται στην Αρχή πριν από τη λήξη της απόσπασής τους. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Για τα εκκρεμή αιτήματα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων που υπηρετούν στις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, ο Διοικητής της Αρχής δύνανται με απόφασή του, να παρατείνει το χρονικό διάστημα της απόσπασης των ενδιαφερομένων, έως την έκδοση του Οργανισμού της παρ. 1 του άρθρου 35, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξής τους, και σε κάθε περίπτωση, έως και τη δημοσίευση της σχετικής πράξης μετάταξης.».

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α', οι λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μέχρι τον διορισμό των οργάνων διοίκησης της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, η διοικητική υποστήριξη, η τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων και η δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής παρέχονται από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ανάπτυξης.».

7. Στην παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, οι λέξεις «έξι (6) μήνες», αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους δώδεκα (12) μήνες», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Μέχρι τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, το προσωπικό της Αρχής εξακολουθεί να υπάγεται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο στο οποίο υπαγόταν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.».

Άρθρο 118

Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 1963/1991

Στον ν. 1963/1991 (Α' 138) προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α

Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία

Τα φαρμακεία που ορίζονται να διανυκτερεύουν σύμφωνα με τους πίνακες διημέρευσης και διανυκτέρευσης που καταρτίζονται βάσει της παρ. 2 του άρθρου 9, κατά τη διάρκεια της διανυκτέρευσης, υποχρεούνται να διαθέτουν στο κοινό μόνο:

- α) φαρμακευτικά σκευάσματα, συνταγογραφούμενα και μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.),
- β) υγειονομικό υλικό και ιατροτεχνολογικά προϊόντα,
- γ) διαιτητικά σκευάσματα ειδικής διατροφής, κατόπιν εκτέλεσης ιατρικής γνωμάτευσης, και
- δ) βρεφικά γάλατα.

Η διάθεση των υπολοίπων ειδών από διανυκτερεύοντα φαρμακεία λαμβάνει χώρα προαιρετικώς.».

Άρθρο 119

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους»

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης που χρηματοδοτείται με πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, και συγκεκριμένα από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης 2026-2030, με τίτλο «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους», σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/16/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 120

Αρμόδια αρχή

Για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ [εφεξής «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805» (L 234)], ορίζεται ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 121

Έσοδα από πρόστιμα Fuel EU

Τα ποσά των εσόδων από τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (εφεξής «πρόστιμα Fuel EU») αποτελούν πράσινους πόρους και

αποδίδονται υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» του ν. 3889/2010 (Α' 182), σε λογαριασμό που τηρείται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των ειδικών σκοπών του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.

Άρθρο 122

Διαδικασία επιβολής και καταβολής προστίμου Fuel EU

Το πρόστιμο Fuel EU που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή στις υπόχρεες εταιρείες μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων «Fuel EU» του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα και καταβάλλεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182). Οι υπόχρεες εταιρείες τηρούν ενεργό τραπεζικό λογαριασμό σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), περιλαμβανομένων υποκαταστημάτων ιδρυμάτων τρίτων χωρών που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για τους σκοπούς καταβολής των ανωτέρω προστίμων. Η καταβολή διενεργείται μέσω τραπεζικής μεταφοράς από τον ανωτέρω λογαριασμό προς τον ειδικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου του άρθρου 121, με αναγραφή του αριθμού του Διεθνούς Οργανισμού Ναυτιλίας (International Maritime Organization, IMO) του πλοίου και της διαχειρίστριας εταιρείας στο πεδίο αιτιολογίας της τραπεζικής μεταφοράς. Το παραστατικό της τραπεζικής μεταφοράς υποβάλλεται στο Πράσινο Ταμείο, το οποίο εκδίδει την απόδειξη πληρωμής. Η καταβολή του προστίμου Fuel EU αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση από την αρμόδια αρχή του Εγγράφου Συμμόρφωσης Fuel EU, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.

Άρθρο 123

Διάθεση εσόδων Fuel EU μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 διατίθενται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Κανονισμού, μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων που καταρτίζονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποδοτικής αξιοποίησης των πόρων και της τεχνικής ωριμότητας των προτεινόμενων έργων ή δράσεων. Κριτήρια επιλεξιμότητας και αξιολόγησης των προτάσεων αποτελούν τα εξής:

- α) Η συνάφεια με τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.
- β) Η συμβατότητα και συμπληρωματικότητα με τις εθνικές και ενωσιακές πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα.
- γ) Η τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των έργων.
- δ) Η διαχειριστική ικανότητα των φορέων υλοποίησης.
- ε) Η συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις.

Άρθρο 124

Πόροι

Οι πόροι, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, κατευθύνονται σε άξονες προτεραιότητας που αφορούν:

- α) Τη στήριξη της χρήσης από τον στόλο ανανεώσιμων και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ναυτιλιακών καυσίμων.
- β) Την ανάπτυξη και δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη ναυτιλία και την εφαρμογή τους στον στόλο.
- γ) Την κατασκευή ή αναβάθμιση υποδομών ανεφοδιασμού με εναλλακτικά καύσιμα ή υποδομών ηλεκτρικής τροφοδοσίας από ξηράς (Η.Τ.Α.Ξ.) σε ελληνικούς λιμένες.
- δ) Την εφαρμογή στον στόλο τεχνολογιών που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πλοίων και στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- ε) Την εκπόνηση τεχνικών, περιβαλλοντικών ή οικονομικών μελετών, καθώς και την παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών.
- Ποσοστό έως δύο τοις εκατό (2%) των εσόδων του προηγούμενου έτους διατίθεται για τα λειτουργικά έξοδα του Πράσινου Ταμείου.

Άρθρο 125

Τελικοί δικαιούχοι χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Τελικοί δικαιούχοι των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του άρθρου 123 είναι:

- α) Πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες εταιρείες, καθώς και γραφεία των αντίστοιχων εταιρειών.
- β) Φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος.
- γ) Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ναυτιλιακής ενεργειακής μετάβασης.

Άρθρο 126

Έκθεση διάθεσης εσόδων

Η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 μεριμνά για τη σύνταξη και δημοσίευση έκθεσης διάθεσης των εσόδων που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού, έως την 30ή Ιουνίου 2030 και στη συνέχεια ανά πέντε (5) έτη. Η έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για τα χρηματοδοτικά προγράμματα και το επίπεδο δαπανών που διατέθηκαν για τους στόχους του Κανονισμού, τους δικαιούχους και το ύψος της χρηματοδότησης των επιλεγμένων δράσεων. Η έκθεση αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 23 του Κανονισμού.

Άρθρο 127

Πρόστιμα μη συμμόρφωσης με διαδικαστικές υποχρεώσεις

Η μη συμμόρφωση με τις διαδικαστικές υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 από τις υπόχρεες εταιρείες τιμωρείται με πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Η διαπίστωση των παραβάσεων, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, η είσπραξη και η διάθεση των εσόδων από τα πρόστιμα διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 18 του π.δ. 55/1998 (Α' 58), με την επιφύλαξη του άρθρου 121 του παρόντος ως προς την αξιοποίηση των πόρων. Η άσκηση ενδίκων μέσων κατά της πράξης επιβολής προστίμου χωρεί σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97).

Άρθρο 128

**Πράσινοι πόροι από την επιβολή προστίμων Fuel EU - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 3
ν. 3889/2010**

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί πράσινων πόρων, προστίθεται περ. θ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Με τον όρο «Πράσινοι Πόροι» νοείται το σύνολο των εσόδων και πόρων που ενδεικτικώς αναφέρονται παρακάτω:

α) Οι πόροι υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) που προβλέπονται στους νόμους 743/1977 (Α' 319), 1650/1986 (Α' 160), 2052/1992 (Α' 94), 2242/1994 (Α' 162), 3468/2006 (Α' 129), καθώς και στον ν. 3851/2010 (Α' 85).

β) Οι πόροι του «Ειδικού Φορέα Δασών» (Φορέας 120) που προβλέπεται στο άρθρο 8 του ν. 3208/2003 (Α' 303), όπως τροποποιείται με το άρθρο 25 του παρόντος νόμου.

γ) Οι πόροι του ειδικού κωδικού «Ταμείο Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» που προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 του ν. 3843/2010 (Α' 62).

δ) Οι πόροι από τις εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3855/2010 (Α' 95).

ε) Κάθε άλλο τέλος, φόρος, δασμός, εισφορά, έσοδα ή πόροι που έχουν θεσμοθετηθεί εν όλω ή εν μέρει υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων, που δεν ορίζονται ρητά στο άρθρο αυτό και προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, όπως: αα) οι πόροι και τα έσοδα από την επιβολή προστίμων για την ανέγερση και διατήρηση αυθαιρέτων ή την αυθαίρετη αλλαγή χρήσης κτιρίων, την επιβολή διοικητικών ποινών προστίμων και κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις, την επιβολή προστίμων για λοιπές περιβαλλοντικές παραβάσεις, ββ) τα έσοδα από την εκμετάλλευση ή εκμίσθωση ειδικών έργων, σταθμών αυτοκινήτων, γγ) τα έσοδα από την είσπραξη αποζημιώσεων ρυμοτομικού χαρακτήρα κατά τις οικείες σχετικές διατάξεις και δδ) κάθε άλλος πόρος που έχει θεσμοθετηθεί υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων από τις ισχύουσες διατάξεις για τη χρηματοδότηση δράσεων αποκατάστασης, αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος.

στ) Κάθε φύσεως εισφορές, δωρεές, χορηγίες, κληρονομίες, κληροδοσίες.

ζ) Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 315 της 14.11.2012 στο εσωτερικό δίκαιο.

η) Τα ποσά των εσόδων από τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τα οποία διατίθενται στο Πράσινο Ταμείο, σύμφωνα με την παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006.

θ) Έσοδα από την επιβολή προστίμων κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234).

Τα έσοδα και οι πόροι του νομικού προσώπου που ορίζεται στο άρθρο 4, μεταφέρονται και κατατίθενται υποχρεωτικά στο δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με απόδοση ίση με αυτή της παρεχόμενης από το «Κοινό Κεφάλαιο Νομικών Προσώπων

Δημοσίου και Ασφαλιστικών φορέων» (Κοινό Κεφάλαιο) που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.».

2. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 προστίθεται περ. η) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η διάθεση των πόρων του Πράσινου Ταμείου κατ' έτος, όπως προβλέπονται στο άρθρο 8, για τις λειτουργικές του δαπάνες και την επίτευξη των σκοπών του, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το τέλος του προηγούμενου έτους. Τα επιπλέον του ανωτέρω ποσοστού διαθέσιμα επιτρέπεται να περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα του επιτρεπομένου ποσοστού διάθεσης μεταφέρονται στην επόμενη χρήση και διατίθενται για τους ίδιους σκοπούς.

Από τα συνολικά διαθέσιμα του Πράσινου Ταμείου διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του 2,5% του πρώτου εδαφίου:

α) τα ποσά που απαιτούνται για την καταβολή κάθε είδους φόρου για έσοδά του που προέρχονται από τόκους καταθέσεων και ομολογιακά δάνεια ή έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου,

β) τα ποσά που απαιτούνται για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στους δικαιούχους, σύμφωνα με τη διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 7 ή κάθε άλλη προβλεπόμενη από ειδικές διατάξεις διαδικασία,

γ) οι πόροι που λαμβάνει στο πλαίσιο προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή άλλων ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων,

δ) τα ποσά των ιδιωτικών χορηγιών ή δωρεών και

ε) τα έσοδα της περίπτωσης η' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

στ) Τα έσοδα της περ. ζ' της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315/1).

ζ) τα ποσά που αφορούν σε χρηματοδότηση των ελληνικών δράσεων της αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εκατό (100) κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις έως το 2030 (αποστολή «πόλεις»), κατόπιν έγκρισης με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.

η) Τα έσοδα της περ. θ) της παρ. 1.».

Άρθρο 129

Εκπροσώπηση Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010

Στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010 (Α' 182), περί διοικητικού συμβουλίου, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Όταν στο διοικητικό συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου συζητείται η διάθεση και αξιοποίηση των εσόδων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234), στις συνεδριάσεις του καλείται και μετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄**

Άρθρο 130

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ζ΄

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) συστήνεται και εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υπηρεσιακή μονάδα με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την άσκηση των καθηκόντων της αρμόδιας αρχής του άρθρου 120 για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, εγκρίνονται τα χρηματοδοτικά προγράμματα του άρθρου 123. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος διάθεσης των επιχορηγήσεων, οι κατηγορίες δικαιούχων, οι επιλέξιμες δράσεις, οι όροι υλοποίησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα εφαρμογής.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, αναπροσαρμόζονται τα όρια του προστίμου του άρθρου 127.

Άρθρο 131

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ζ΄

Μέχρι τη σύσταση στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της παρ. 1 του άρθρου 130, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), τα καθήκοντα της αρμόδιας αρχής ασκούνται από τη Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

ΜΕΡΟΣ Η΄ **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 132

Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 5055/2023 (Α' 161), περί υποχρέωσης ανακοίνωσης ανατιμήσεων προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:
«7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.».
2. Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 5055/2023, περί ανακοίνωσης ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης οπωροκηπευτικών προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.».
3. Στην παρ. 9 του άρθρου 38 του ν. 5082/2024 (Α' 9), περί εξορθολογισμού και διαφάνειας των τιμών, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:
«9. Η παρ. 1 ισχύει μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.».

Άρθρο 133

Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας

1. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας (ν. 5306/2026, Α' 88), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Αν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 4759/2020 (Α' 245), έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 321 ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας υπηρεσίας δόμησης, κατά την υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 324, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2027, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία:
α) κατά την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4759/2020, έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:
αα) τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του β.δ. από 24.10.1962 (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μ., ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μ., ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ.,
αβ) υφίστανται κατά τη 12η.9.1964, ημερομηνία έναρξης ισχύος του β.δ. από 21.7.1964 (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μ., ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μ., ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ.,
β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. της 6/17.10.1978 (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

γ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. από 5.4.1977 (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

δ) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ),

ε) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ),

στ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.».

2. Η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2027, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους.

3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 438 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας, οι λέξεις «30η Ιουνίου 2026» όπου αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 30ή Ιουνίου 2027, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.».

4. Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α' 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

5. Η θητεία του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α' 56), περί παράτασης της θητείας των μελών των συμβουλίων αρχιτεκτονικής και των συμβουλίων πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως τη νέα συγκρότηση αυτών και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.

ΜΕΡΟΣ Θ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 134 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 64, οι διατάξεις του Μέρους Α' εφαρμόζονται από την 20ή Νοεμβρίου 2026.
3. Οι διατάξεις του Μέρους Δ' εφαρμόζονται από την 31η Ιουλίου 2026. Τα άρθρα 5η έως 5ια του ν. 2251/1994 (Α' 191), τα οποία προστίθενται με τα άρθρα 99 έως 102, δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις πώλησης που έχουν συναφθεί πριν από τις 31 Ιουλίου 2026.
4. Το άρθρο 133 ισχύει από την 1η Ιουλίου 2026.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΙΣ
29.06.2026 22:50

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
29.06.2026 21:22

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

**ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

SOFIA ZACHARAKI
29.06.2026 22:06

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
29.06.2026 21:28

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

STAVROS
PARASTAVROU
29.06.2026 21:23

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
29.06.2026 21:55

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

**ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

NIKI KERAMEOS
29.06.2026 23:12

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
29.06.2026 21:23

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

DOMNA
MICHAILIDOU
29.06.2026 21:29

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

MARGARITIS
SCHOINAS
29.06.2026 22:29

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

VASILEIOS KIKILIAS
29.06.2026 21:30

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA
KEFALOGIANNI
29.06.2026 22:56

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

**ΨΗΦΙΑΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΔΙΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
29.06.2026 22:31

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-
SKERTSOS
29.06.2026 21:59

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΚΕΡΤΣΟΣ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΣ
29.06.2026 22:11

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ